

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnishtvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenšali modello in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zalupa vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Na pragu novih dogodkov.

Skaderska zadeva bo mirno rešena?
— Albanska kriza stopa v ospredje.
— Italija in Avstrija ste razdelili arnavsko kožo.

Dunaj, 2. maja.

Skraino pesimistične vesti, ki so smoči in še danes zjutraj razburjale politične kroge, se niso obistinile. Včerajšnja londonska konferenca se ni brezuspešno razšla in njena odgovoritev ni bila le sredstvo v zadregi. Že popoldan smo mogli podati na podlagi zanesljive informacije o teku včerajšnje reunije poročilo, katero se nam sedaj kot v bistvu točno in pravilno potrjuje. Tripleententa je avstrijski, od ostalih dveh članic trozveze podpirani predlog za takojšnjo oboroženo intervencijo odklonila, in sicer z motivacijo, da še niso izčrpana vsa diplomatska sredstva. Taka gladka odklonitev bi bila pa seveda razbila reunijo za vselej. V imenu tripleentente je zato podala Anglija protipredloge, kateri dokazujejo, da bi se dala skadersko vprašanje faktično mirno in brez nasilja urediti. Sir Edward Grey je veleposlanikom sporočil, da je dobil v včerajšnji konferenci s črnogorskim delegatom Popovićem vtisk, da Črna gora ni več intransigentna, temveč pod gotovimi pogoji pripravljena se ukloniti volji Evrope, o katere solidarnosti glede bodočnosti Skadra ni več dvomiti. Angleški zunanji minister je zatorej formuliral novo metodo nadaljnjega postopanja. Črni gori naj se ponudijo teritorialne in finančne kompenzacije za slučaj, da resignira na Skader, te kompenzacije naj ne tvorijo pogoja, pod katerim se Črna gora ukloni, temveč naj bodo le nekaka nagrada, katero dobi Črna gora potem, ko se je vdala. Na ta način bi bilo ustrezno kralju Nikolaju, kateri bi zamenjal Skader za druge in morda važnejše usluge ter pridobitve, na drugi strani pa Avstriji, ker bi se skadersko vprašanje rešilo v zmislu njene zahteve po brezpogojni predaji mesta. Tripleententa je nadalje predlagala, naj se zahteva od Črne gore skorajšnji in točni odgovor na to ponudbo (katere podrobna vsebina bi seveda tajna ostala). Še le če bi Črna gora po preteku malo dni zo-

pet negativno odgovorila, potem bi bila tudi tripleententa pripravljena razpravljati o skupni nasilni akciji.

Avstrijski veleposlanik teh angleških propozicij ni naravnost odbil, izjavil pa je, da smatra Avstrija vsako teritorialno kompenzacijo ali nagrado za izključeno, ako bi se vsled tega severne ali severovzhodne meje Albanije bistveno spremenile. Grofu Mensdorffu se je pridružil tudi nemški veleposlanik.

Angleški predlog pa je le napravil velik vtisk ter bil veleposlanikom povod, da se obrnejo na svoje kabinete po nove informacije. Seja reunije se je preložila na ponedeljek.

Na Dunaju izjavljajo danes uradni krogi, da je ostalo stališče avstrijske diplomacije nespremenjeno in bo Avstrija torej najbrž odklonila angleško metodo. Vendar je opaziti, da se je naravnost jeklena odločnost poprejšnjih izjav nekoliko ublažila. Sporoča se nam, da si tripleententa silno mnogo prizadeva pridobiti kralja Nikolaja za načrt, ki ga smatra tudi Rusija za dobro izhodišče iz prekarne položaja. V črnogorskih krogih se baje že danes pojavljajo znamenja, ki dokazujejo, da nasveti Rusije, Francije in Anglije morda ne bodo ostali brezuspešni. Ako bi sir Edward v ponedeljek zbranim veleposlanikom sporočil, da pristojna Črna gora na od njega predlagano razrešitev krize, potem se bo tudi Avstrija težko ustavljala.

Današnja skupna ministrska konferenca se je bavila, kakor se nam zagotavlja, tudi s to eventualnostjo. Kaj so naši državniki sklenili, se naravno ne da izvedeti. Vsekakor pa se v političnih krogih računa z možnostjo mirne rešitve skaderske afeje. Mnogo je seveda odvisno od kralja Nikolaja.

Vedno bolj pa se kaže, da postaja skaderska zadeva vprašanje druge vrste.

Politično in vojaško. Vojaško za to, ker je, kakor smo mogli že pred par dnevi poročati, v bistvu prodrl italijanski predlog, ki izključuje vse ne absolutno in nujno potrebne operacije proti Črni gori sami, ter hoče le ekspedicijsko proti Skadru po albanskem teritoriju.

Politično pa radi tega, ker ste Avstrija in Italija inavgurirali, kakor

smo že poročali, novo albansko politiko, pokopali avtonomijo Albanije ter si razdelili »sfere svojega vpliva« (tako se glasi optimistični izraz).

Začrtali ste si trdno mejo, katero tvori reka Skumbi ter izrecno poudarili medsebojno pravico, varovati v svojih sferah svoje interese na vsak primeren način. Velešile so izrgale Albanijo iz rok balkanskih držav, Avstrija in Italija si jo režeta sedaj kakor vplenjeno kožo. Današnji ministrski svet tega pakta ni le odobrila, temveč je razpravljala tudi o vseh konsekvencah, ki sledijo iz njega. Že smatra Italija razmere v Albaniji za neznosne, že prihajajo o Esad paši silno »vzmemirljive« vesti in v malo dneh bo vihrala italijanska trobojnica nad Valono. Italijanski senj o »mare clausum« se bliža udeštvitvi. Avstrija se je v strahu pred »srbsko nevarnostjo« dala zapreti v jadransko morje in Italija nam zapira izhod v širni svet z verigo od Otranta na Valono.

Razdelitev Albanije pomenja uničenje principa »Balkan Balkanem«. Za diplomacijo nastaja nova težavna doba. Kajti brezdvomno ostala Evropa ne bo tako gladko odobrila, kar sta podpisala grof Berchtold in markiz San Giuliano. Stojimo na pragu novih dogodkov in morda usodnih zapletljajev.

Shod v Mestnem domu.

Boj za električno centralo ob Ljubljani.

Snoči je bila sklicala narodno-napredna stranka veliko zborovanje v Mestnem domu, ki se ga je udeležilo več sto ljubljanskih volivcev.

Shod je otvoril predsednik eksekutive ljubljanski župan gospod

dr. Ivan Tavčar.

Cenjeni zborovalci!

V imenu eksekutive narodno-napredne stranke in političnih in gospodarskih društev pozdravljam zborovalce ter jih opozarjam na to, da je današnja razprava posvečena samo vprašanju električnih central ob Ljubljani, ki je življenska potreba vse naše bele Ljubljane. Predstavljam zastopnika vlade ter dam bese-

do današnjemu glavnemu govorniku, ki je državni poslanec gospod

dr. Ravnihar.

Glavni govornik, državni poslanec g. dr. Ravnihar je izvajal sledeče:

Bodi konstatirano, da misel, prirediti današnji shod, ni izšla iz izvrševalnega odbora, ampak je dala zanj inicijativo ljubljansko meščanstvo samo. Ljudsko mišljenje in ljudska volja, ki prihajata s tako elementarno silo na dan na tem impozantnem shodu, nista niti naročena, niti dekretirana od zgoraj, niti nista napravljeno umetno, ampak izvirata iz onega nepotvorjenega ogorčenja, ki je more vzbuditi le tako krivičen napad, kakor je najnovejši atentat na mesto ljubljansko. (Pritrjevanje.)

Dala se mi je naloga, da vam poročam o sedanjem položaju zadeve, ki je predmet današnjemu zborovanju: električna centrala na Ljubljani. Umevno je, da vam vseh detajlov in zlasti tehničnih podrobnosti ne bom navajal, ker bi postal preobširen in referat morda suhoparen. Do pravilnega razumevanja zadeve pridemo že, ako navedem le glavne točke, ki jih je ob asistenci večakov podala na lice mesta se vršišva vodopravna razprava. Namen te razprave je bil, da se v smislu dotičnih zakonitih določil dožene, po katerem izmed obeh projektov, ali po prvem od mestne občine, ali po kasneje od deželne odbora predloženem, se najintenzivneje izraabi vodna sila in kje najde električna energija več in boljše uporabe tako, da producira več gospodarskih vrednosti in več blagostanja. To je bil v bistvu predmet vodopravne razprave, in o tem bode sedaj — in mislim, da prav v kratkem — sodila deželna vlada.

Projekt mestne občine.

Za stališče mestne občine je politirati te-le razloge:

Vodna sila, ki se za njo poteguje občina, je na razpolago takorekoč sredi mestnega ozemlja in poslopie za centralo bi se zgradilo prav na mestnem svetu. Ne daleč od nje je sedanja elektrarna s parnim obratom, ki bo novi centrali služila kot rezerva. Električna centrala z vodno gonilno silo bo obvladala z lahkoto ves konsum in le ob nizki ali pa prav

visoki vodi bo morala pomagati sedanja elektrarna. To nalogo bo izpolnila tem lažje, ker ima na razpolago dragoceno akumulatorno baterijo, katero bode hranila z elektriko nova centrala. Sploh se bo s to pridobilo za 350% več motorne sile in za 80% več razsvetljave kakor doslej.

Tudi rentabilitetni račun je nad vse ugoden. Vsa naprava bo stala obično le 850.000 K, v tem je pa tudi že znesek 95.000 K za zgradbo zveze nove centrale s sedanjo elektrarno. Omrežje je že izpeljano in za to ne bo treba novih izdatkov. Obratni stroški bodo tudi zategadelj nižji, kakor bi jih imel kak tuj konkurent, ker ima občina v svoji elektrarni že izoliran personal. Ako denemo vsako leto v račun znesek 60.000 K za amortizacijo, obresti, vzdrževanje in režijo, tedaj dobi ta znesek iz dohodkov električne centrale z lahkoto svoje kritje, ter bo vsa naprava v doglednem času popolnoma plačana. Pri tem je še pripomniti, da po večini odpadejo izdatki za sedanjo kurjavo, ki znaša letno do 80.000 K. Upoštevati pa je še en prihranek, da se bo namreč cenejšje dvigala voda iz mestnega vodovoda.

Občina bi torej izkoriščala vodno silo na najcenejši način. Vsled tega bo lahko znižala ceno električnemu toku, ne da bi bila prikrajšana na dosedanjih svojih dohodkih iz mestne elektrarne. Račun kaže, da se bo cena lahko znižala za 15% pri razsvetljavi, pri motornem toku pa celo za 50%.

Občini bo torej omogočeno, da čim izdatnejše razširi cestno in privatno razsvetljavo in to ne samo v mestu, ampak tudi v okolici.

Nova naprava bi bila v procvit industriji in obrtništvu, služila bi interesom vsega prebivalstva in sicer njega najširšim plastem tako v mestu kakor v sosednjih občinah. Rasla bi prebivalstva davčna moč, kar bi bilo v prospek ne samo mestu, ampak v enaki meri deželi in državi.

Centrala bi bila v središču okrožja konsumentov dosedanje električne centrale; torej se da tako situirana vodna sila gospodarsko izrabiti le za to okrožje in samo od občine, ki že ima stalne konsumente. Vsak drug si bo še le moral iskati odjemalcev.

LISTEK.

O mladi in stari nevesti.

Kaj hoče bit, kaj hočva strit?

Vesela povest.

(Golar.)

»Torej to se govori o nas po vasi! V resnici žalostno — ali jaz ji bom že povedala — imenitno jo bom izpovedala — to svojo mater!«

»Jaz bi jo tudi! Saj to zares ne gre, da bi igrala takšne komedije, in si ti že odrasla!«

»Oh, le počakaj! To jih bo sišala! Se sanja se ji ne! Oh, kar oči bi ji izpraskala!«

»Veš kaj, Tilka, tako pa vseeno ne smeš govoriti! Saj je le tvoja mati!«

»E, briga me! Zakaj je pa takšna! Ali se spodobi zanjo, da začenja zopet misliti na moške, namesto da bi skrbela zame, ki sem vendar njen otrok! Pomisli, Ana!«

»I, saj pomislim,« je odgovorila, Ana in se zasmejala.

»Na, zdaj se mi pa še smeješ! Lepo prijateljico imam, zares lepo! Mati se mi hoče omožiti, in tebi se zdi to še smešno! Uh, nak!«

In Tilka je skrla glavo v roke in zaihtela.

»Tako strašno pa vendar še ni, da bi morala obupati,« jo je tolažila

Ana. »Kadar prideš domov, sedi na klop in udari ob mizo, pa začni: »Mati, ali je res, ali ni res, da vi čakate svatov! Po vsej vasi govore o tem, vsi vedo, samo jaz ne! Zakaj tajite, ako je res!«

»Prav imaš! Kar tako bom storila! Potem bom vsaj na gotovem, kaj je s stvarjo. — Ah, saj mi je pravzaprav vseeno! Naj se omoži, to mi nič ni mar! O presneto, še prav mi je! Mi vsaj ne bo treba tičati doma, in pojdem lahko v mesto! Tam so prijetne in lepe službe, več bom imela denarcev, kakor doma, in vsak dan bom videla vojake in slišala muziko, Ha, kaj pa to?«

»I, seveda, i seveda! Ali kaj hočeš s tem! O, ti noričica! Ha — ha, ali si res tako otročja!«

»Kaj pa hočem! Ali naj pestujem otroke doma? Zato sem pa vendar že prevelika!«

Pomolčala je nekoliko in skoro nezaupno pogledala prijateljici v obraz, kakor bi premišljevala, koliko ji sme verjeti. Bili sta obe lepi in močni deklini; Tilka malo bledejših lic od prijateljice, a zato so njene oči gorele bolj vroče, in temnejši je bil val njenih las.

»Koliko je pa tega, kar je umrl oče? Še ni leto dni v grobu, in že se mati ogleduje za drugim. Pomisli!«

Ana je kimala z glavjo in strašno resno so bile poteze njenih lic. Šli sta iz mesta, kjer sta bili na sejmu, in se ves čas važno menili.

»Zakaj se pa ti ne omožiš? Zakaj pa pustiš mater, da dela, kar se ji ljubi? O, to bi pa jaz že drugače napravila! O, pa še pošteno drugače!«

»Eh, kaj pa še,« je odgovorila. Tilka kljubovalno. »Naj stori mati, kar hoče! Le to bi rada vedela, koga se je polakomnila! Mlad gotovo ni, ampak je kak žalosten in mator vdovec, kakor je sama.«

»Ali ne veš?« je hitro in s slastjo povzela Ana. »To se pa motiš. Še prav mlad fant je in tudi čeden. Saj poznaš Brdavsovega Tinčka?«

»Kaj tisti?« je vzkliknila Tilka.

»Kako bi ga ne poznala?« Vsa je zardela in srce ji je poskočilo v prsih samega strmenja. »O ti pokora,« je hotela reči, a se premislila, ker jo je bilo sram. Dejala je:

»O ti salabolski kozli! Pri starih babnicah se ženi! I, kaj je pa treščilo v siromaka.«

»Zakaj? Oh, to je kaj lahko! Stric ga je napeljal na to. Dom mu je zadolžen, saj veš, da je njegov stari zapravlil in razmetal, kar je le moglo od hiše. In zdaj iščejo, kje bi ga bolj bogato oženili!«

»Glej ga spaka! Tako so prišli na Bobnarjevo vdovo, ki je moja mati! Zares, ta je lepa!«

Ustavila se je v mislih in reševala in ugibala, kaj ima storiti, da bi bilo najpametnejše v teh razmerah. Skoro ji je bilo vseeno, kar je slišala o materi. Stvar se ji je zdelo samo

zanimiva, in vesela radovednost se je je polastila ob misli, kako bi občeval z njo mladi in zali Tinček, ako bi bil njen oči in bi prebival z njo pod isto streho. Nehote se je zasmejala. Pogledala je v obraz Ani, ki ni vedela vzroka njenemu veselju, in jo objela okoli vrata.

»Kaj ti pa je, Tilka?« jo je v čudu vprašala.

»Veselim se, ker pojdem na ženitovanje. Moja mati, mislim, vsaj ne bo taka, da bi me ne povabila, ako ne za družico, pa vsaj za teto. Ha — ha! Ali ne?«

»Veš kaj! Povabi tudi mene! To bo veselje! Ali se bomo smejale mlademu ženinu, ko bo sedel poleg postarne neveste. Ha — ha — ha!«

»Ha — ha — ha! Oh, če bi moja mati vedela, da se smejeva njej! Še jezna bi bila!«

»Ti, ali nima že nekoliko sivih las?«

»Uh, pa še precej!«

»A drugače je še močna in trdna!«

»Pa še kako!«

»Oh, Tinček, kaj se ti mara! Ti ubogi norček! Midve vsa pa še mladi in korenjaški punici, pa ni ženina po naju! Oh, oh, kaj bo!«

Smejali sta se in se ločili. Zejo dobre volje.

Velike so bile skrb, ki so trle glavo Bobnarjevi materi in motile njen sveti vdovski stan. Zakaj, glej-

te, prišel je k njej izkušnjavec v podobnosti starega Tonača, ki je živel in bival tam za hosto v sosednji vasi. Stari Tonač je bil belolas dedek, ki je bil za kratek čas na svetu sebi in ljudem, ni sejal in ni oral, prepeval je svete pesmi in hodil po božjih potih, zdravil je uroke in preganjal bolezni s Kolomanovim žegnomo. Sklep je poroke, hodil za botra in kopal grobove.

Nekega dne torej — baš je lila ploha in je grmelo, da je donelo od devete gore, pride stari Tonač k Bobnarci v vas. Bel dežnik je imel s seboj in na glavi rjavo kučmo. In takole se je oglašil, ko je stopil v vežo:

»Dobro zdravje ti voščim, i mati Bobnarica, na duši in telesu, in da bi ne imele večje in divje žene moči do tebe. Če pa stopijo čez tvoj prag, me pokliči! Take znam molitvice, da jim ni obstanka pred menoj.«

Vdova se je zveselila dobrega moža, ki je bil na glasu po svoji pobožnosti in modrosti. Njena mehka, rahlo gubasta lica, ki so bila rdeče podpluta, so se nabrala na prijazen smehljaj, in odzdravila je:

»Bog daj srečo, stric! Kaj dobrega si prinesel?«

»O, dobrega pa, dobrega! Zares, prav dobrega! Saj pravim! O, boš videla, se bo napravilo, se bo! Pa ne mislim vremena! Veš, takle dež, kadar je mlad mesec, se rad vrne. O, rad!«

Opozorjam naj še na en moment. V prvotnem načrtu regulacije Ljubljane ni bilo jezov. Na podlagi tega prvotnega načrta pa je izdelal dvorni svetnik Hrasky svoj kanalizacijski načrt. Vsled projekta zaježitve je Hraskyga načrt padel v vodo. Treba je bilo novega načrta s kanali zbiralniki. Zgradba kanalov bo stala nad 700.000 K in tudi gradbeni stroški šentpeterskega in frančiškanskega mostu se bodo znatno zvišali. Ako je torej mestna občina pristala na projekt zaježitve in s tem doprinesla velike žrtve, sme tudi zahtevati kompenzacijo. Zato je občinski svet v seji 7. rožnika 1910 sklenil, da se občini brezplačno odstopi vodna sila, ki nastane v Ljubljani vsled zatvornice. Deželni odbor je vzel ta sklep na znanje. Komisija za osuševanje barja pa je celo sklenila, da je glede situiranja zatvornice pri šentpeterski vojašnici upoštevati željo mestne občine, češ da daje zatvornica na tem mestu tudi osuševalnemu podjetju gotove prednosti. To omenjam zategadelj, ker sedaj glavni odbor za obdelovanje močvirja nakrat protežira projekt dež. odbora, češ da bode po tem projektu elektr. tok lažje prišel do hiš barjanov (!). Sicer ne najdemo za to trditve nobene utemeljevanja, kakor tudi ne razlage, zakaj bi tega ne bilo mogoče po mestne občine projektu; ampak vidi se, da ima mestna občina nakrat svoje nasprotnike tam, kjer jih do zadnjega časa ni bila imela in da je sam deželni odbor še leta 1910 imel za nekaj samo ob sebi umevnega, da vodne sile ne dobi nihče drugi, nego mestna občina Ljubljanska.

To so bistvene razlogi, ki govorijo za projekt mestne občine. Vsakdo mora priznati, da so ti razlogi tako tehtni, da bi moral v njih vsak pomislek proti temu projektu. Pomembnost teh razlogov je še očitnejša, ako se ozremo na negativno stran, ako upoštevamo škodo, ki bi nastala občini, ako vodne sile ne dobi.

Predvsem bi morala občina povečati svojo parno elektrarno, ker se krog odjemalcev električnega toka širi od leta do leta. To bi stalo ogromnih denarjev, kar bi povzročilo ne samo novih bremen za mestni proračun, ampak bi bilo izključeno, da bi mogla potem občina ceno tako znižati. Prebivalstvo bi bilo torej v privatnem in komunalnem gospodarstvu občutno oškodovano.

To pa še tembolj, ako bi v neposredni bližini te elektrarne nastala nova hidroelektrarna. Ako bi ta tudi ne mogla znižati cene toka, tedaj je brez dvoma, da bo odzvela mestni elektrarni del dohodkov in s tem občini tudi del dohodkov. Ako bi pa iz konkurenčnih ozirov celo znižala ceno toka, potem bi bila škoda za občino višja, ker bi tudi ona morala znižati ceno. Dohodki bi padli na ničlo in samo naravno je, da bi občina izpadek morala iskati drugod, v zvišanju doklad. Ako se torej trdi, da bo vsled konkurence cena toka padla in bodo Ljubljančani imeli cenejšo elektriko kakor dosedaj, je to morda res; toda ravno tako je res, da bode za to morali plačevati višjih doklad, ker bi sedanji vir dohodkov usahnil. Zategadelj lahko rečemo, da nobeno drugo podjetje ne bi moglo ustvariti gospodarskih koristi in vrednosti, ki bi le količaj odtehtale gospodarsko izgubo mestne občine. Zato pa je že s tega razloga nemogoče, dokazati pretežno narodno gospodarsko važnost konkurenčnega podjetja, če se le količaj upoštevajo realne potrebe in realni gospodarski pogoji. (Pritrjevanje.)

Deželni projekti.

Kar tiče projekt dež. odbora bode omenjeno, da je po mnenju večakov projekt mestne občine tudi v tehničnem oziru boljši nego oni dež. odbora. Pri presoji tega projekta bi bilo zlasti odgovarjati na vprašanje, kako bo dežela mogla na najuspešnejši način izoriščati vodno silo, ki se dež. odboru tako silno skomina po njej.

Kakor pri vsaki enaki napravi pride v prvi vrsti v poštev najnižje vodno stanje in čas istega. Merjenja na Ljubljani v prejšnjih časih so pokazala, da vodi ista v poletju in pozimi v sekundi približno 8 m³ vode. Strmec, ki ga je pridobil v toku Ljubljane, meri povprečno 450 m, kar daje 360 PS. Kdor računa s večjo močjo, primoran si bode za časa male vode in nizkega vodnega stanja napraviti parno ali kake druge vrste pomožno centralo. Deželni odbor pravi, da ima tako rezervno v — Završnici. Toda prav v tej točki so jih pustili večaki na cedilu. Zveza med Ljubljano in Završnico bi prišla silno drago, daljnovod bi stal nad 1 milijon kron. Vse vsled tega ogromnega izdatka samega postane podjetje neplodno. Pa še več, večaki so konstatirali, da bi dež. naprava na Ljubljani vzlic zvezi z Završnico še posebej rabila kalorič-

no reservo. Deželni odbor to tudi pripozna. Vodne razmere v Završnici so namreč precej enake onim v Ljubljani, kadar je tukaj nizka voda, je tudi v Završnici. Za tak slučaj je treba imeti še eno reservo in to je parna elektrarna. Te se dežela ne bo mogla izogniti. Pa dočim jo mestna občina vže ima, si jo bo morala dežela še le zgraditi. Koliko bo to stalo, si lahko sami preračunajo, večaki trde, da bo vodna naprava z reservo vred deželo stala dvajsetkrat več, nego ljubljansko občino. Kako more potem deželni odbor sanjati o cenejšem toku, mi je neumevno!

Naj se pomudim nekoliko pri Završnici. Deželna električna centrala se je prva ustanovila na Nižem Avstrijskem, ki je pri tem prekoračila proračun za okoli 6 milijonov kron. Naša Kranjska torej ni prva kronovina, ki se peča z enakimi podjetji. Izgled Dol. Avstrije pa kaže, kako oprezno je postopati pri enakih napravah. Bode li mogla kaj enakega v finančialnem oziru slabotna Kranjska, česar ni dosegla niti bogata Dol. Avstrija? In tu fantaziramo o združenju vseh raznih vodnih sil na Kranjskem v eno samo skupino, o nekakem monopoliziranju vse vodne sile v deželi? Uvaževati je tudi dejstvo, da bi bilo pri nas težko oddati tisoče proizvajanih konjskih sil, na kar je v prvi vrsti misliti ob zasnovanju takega podjetja. Zato gre z vsega početka naš očiček dež. odboru na to, da nam dež. odbor ostaje dolžan rentabilitetni račun, a niso ga nam ostali dolžni večaki, ki trde, da bo tok iz Završnice tako drag, da si ga nobena obrt ne bo mogla omisliti, ako naj ne obratuje v svojo izgubo. Skratka, podjetje v Završnici samo na sebi bo povsem nerentabel. Strokovna mnenja so že izpočetka izrekla, naj bi dežela opustila samostojna taka podjetja in da bi dežela imela veliko večjo korist, ako bi dežela prevzela samo podporo enakih podjetij v deželi. Znano mi je, da je neki višji tehnik bil svoječasno dal ta nasvet bivšemu deželnemu glavarju pl. Šukljetu. Dež. glavar je pripoznal upravičenost tega strokovnjakega mnenja, vendar pa ni hotel, ali pa morda tudi ni mogel še pravočasno odvrniti grozeče nevarnosti Kranjski deželi. Deželni odbor razpolaga še z drugimi vodnimi načrti in koncesijami, n. pr. veliki načrti na Savi, kjer bi izkoriščal Savo z nad tisoč konjskimi silami. Glede tega načrta pa imamo tudi mnenje strokovnjaka, ki svari pred izpeljavo te naprave z ozirom na ondote terenske razmere.

Vprašanje, ali je takozvana »velikopotezna akcija« dežele prav zamišljena ali ne, ali se bo dala sploh izvršiti in s kakim uspehom, je še na vse strani odprto; ako naj je naravnost ne zanikamo, je pa vendar to le program z nejasno prihodnostjo. In temu golemu programu naj žrtvujemo vodno silo, ki jo mestna občina Ljubljanska lahko takoj in z vspehom izkoristi v prid eni desetinki kranjskega prebivalstva, enemu najvažnejših javnih faktorjev, v prid prve občine kranjske dežele in naše dežele največjemu davkoplačevalcu. (Pritrjevanje.) Organično zvezo med to vodno silo in med vodogospodarskimi projekti dežele, ki še ne eksistirajo, je težko zaslediti: je li ta vodna sila za izvršitev deželnega vodogospodarskega programa absolutno potrebna? Ta vodna sila čisto lahko odpade iz tega programa, ker se po projektu mestne občine izkoristi popolnoma v iste gospodarske svrhe Ljubljane in okolice, kakor jih zasledujejo dež. akcije. Niti to ni gotovo, da bo ta vodna sila dvignila rentabiliteto Završnice, za kar jim morda tudi gre. Največ, kar se jim vtegne posrečiti, ako se jim prisodi ta vodna sila je, da oslabe obstoječo mestno elektrarno. To pa je obojati tako z gospodarskega kakor z moralnega stališča. (Živahno pritrdjevanje.)

Da bode moje poročilo popolno, naj še navedem, da so drž. tehniki ob vodopravni razpravi dali mestnemu projektu prednosti; enako sta se izrekla zanj zastopnik električne ceste — železnice in zastopnik tvrde Leykam & Josefthal.

Politična plat zadeve.

Častiti zborovalci! Podal sem to poročilo, ki je zbog stvarnosti morda nekoliko suhoparno, sine ira et studio. Resumč tega poročila bi bil, da bi bilo za mestno občino eminentne koristi, ako pripade ta vodna sila njej in odnosno bi bila zanjo škoda, ako bi te sile ne dobila ter bi jo dobil kdo, ki bo z njo delal konkurenco mestni občini. Na drugi strani o kaki brezdvomni koristi za deželo kranjsko s pridobitvijo vodne sile na Ljubljani in sredi ljubljanskega mesta govora biti ne more; vsaj pa je ta korist danes še jako problematične vrednosti.

Ob tem položaju pa si moramo nehoti zastaviti vprašanje, cui pro-

dest, kakšni so potem pravzaprav motivi, ki vodijo deželni odbor, da hoče ljubljanski občini ugrabiti naše Ljubljanske vodno moč. Ob odgovoru na to vprašanje se ne moremo ogniti političnega polja. Zakaj prav na polju strankarske politike moramo iskati nagibov strastni gorečnosti deželnih naših gospodarjev, ki ž njo nastopajo pri Ljubljani. (Pritrjevanje.)

A tu ni več mogoče govoriti sine ira. Za boj proti napredni Ljubljani jim je. Vedo, da S. L. S., zlasti če se hoče imenovati »vseslovenska« je brez deželnega stolnega mesta Kranjskega organizem, truplo brez glave. Odtod njihov napor. Ker se jim ni že bila udala, zato naj trpi Ljubljana, naj krvavi, naj trepeče. Kaj za to, če pri tem trpe ljubljanski meščani tudi njihove stranke. Nobena žrtev ni prevelika, ako morejo po glavi udariti najvažnejšo postojanko slovenskih naprednjakov. Gospodarski nas hočejo izstradati, ker nas politično ne morejo zavzeti. (Živahni medklci.) Ni treba ravno današnjega slučaja privzeti, da dokažemo resničnost te trditve. To dokazujejo vsi oni slučaj, ki jih je in jih bo še obravnavalo upravno sodišče. To dokazuje ona puščava pred glavno pošto, to dokazuje državna obrtna šola, cestni zakon i. dr. Zato pa nas kar nič ne plaši grožnja, češ, Ljubljana si je slabo postlala, ker se upira nameri dežele, ki hoče ugrabiti predmetno vodno silo. Ako bi odnehali v tem slučaju, bi prišel čez trenutek nov slučaj. Zakaj nihče ne zna tako sovražiti, kakor klerikalec, in njegova malčevalnost je brezkončna. Najboljši dokaz za mojo trditve vidim v onem famoznem sklepu dež. odbora, ki je sredi vodopravne razprave zagledal luč belega dne in ki pravi, da iz gospodarskih ozirov dež. odbor ni v stanu pritrčiti nameri mestne občine ljubljanske, zgraditi na Ljubljani elektrarno in ne bo dovolil sredstev v ta namen, ozir. ne stavi dež. zboru tozadavnega predloga. In deželni odbor maliciozno pristavlja: s tem je mestni projekt nemogoč in nadaljna obravnava brezpredmetna. (Klici: Skandal, sram jih bodi.) S tem sklepom so na prav neroden način razkrili svojo dušo ter pokazali konjsko kopito, ki ž njim bijejo po Ljubljani. S tem pa je tudi dokazana moja trditve, da jih vodi zgolj sovražno namram mestni občini tudi v tem našem slučaju.

Ne vem pa, če bo ta taktika rodila zanje zaželenih uspehov. Dan za dnem se očita naši diplomaciji, ne izvzemši glasil S. L. S., da je tega napadnega mnenja, da si pridobi srca in naklonjenost Slovanov, kateri lastnosti sta obstoju te monarhije tako krvavo potrebni, s tem, da jih biča s škorpioni. Ravno to napako dela nam nasproti klerikalna stranka. Nasprotnika, pa naj bo to posameznik ali kaka stranka ali pa ves narod, si ali pridobim in to s poštenostjo in prijaznostjo, ali pa si ga podvržem z zatiranjem in s represalijami. S. L. S. je volila slednjo pot, pozablja pa pri tem, da bi bila ta taktika na mestu le napram nasprotniku telesno in duševno inferiornemu, nikdar pa ne more uspeti napram stranki, ki zbira v svoji sredi inteligenco naroda in ki uči, da se duh človeški razvijaj svoboden vseh spon, prost vsakršnih dogem. (Živahno pritrdjevanje.) Samostojno mislečega duha ne pripravijo nikdar do tega, da bi bil nakovalo za tvoje kladivo. Nasprotno, vsako nasilstvo rodi odpor, čim okrutnejše nasilstvo, tem večji odpor. V tem večnem boju pa se ta odpornost sila le ojekleni in postane končno tako silna, da z vso vehemenco in zmagovitostjo udari nasprotnika.

Tudi sem mnenja, da je že skrajnje in obupno sredstvo, zanašati politični boj na gospodarsko polje. Posluži se ga le stranka, ki so ji že vsa druga sredstva pošla, stranka, ki je prišla do prepričanja, da je privlačna moč ideje, ki na njej sloni enaka ničli, stranka, ki ne more zmagovati s kako kulturno misijo in ki je že prav do suhega ožela vse svoje pisane in nepisane programe.

Pa mislim tudi, da je načeloma napačno, ako hoče deželna gospodarska politika delati konkurenco komunalni gospodarski politiki, to skušati omejiti in prikrajševati. Občine so stebri državi, so tudi stebri deželi. Gospodarsko propadle občine so državi ali deželi bolj v breme, nego v korist. To velja zlasti o prvi in najbogatejši občini kranjske dežele, ki pokriva do dveh tretjin vseh vzdrževalnih stroškov naše kronovine. Da bi ne bilo Ljubljane, bi bila dežela že davno v statu cridae. Podirati davčno moč te občine, se pravi izpodžagati glavni stebel, ki na njem stoji itak trhlja zgradba deželnega finančnega ministrstva. Tako ravnanje mora vsak umen gospodar, in ni treba, da je učen nacionalni ekonom, imeti za nad vse nespametno; in ka-

ka nekrščanska duša bi je tudi imenovala — napram Ljubljani — ne-hvaležno.

Gre za zadevo čisto gospodarskega pomena za ljubljansko občino in njene prebivalce. Gre za zadevo, ki se pred njo ustavlja vsaka narodnostna in ki bi se je morala ogniti tudi vsaka strankarska politika. Prizadet je ob tej zadevi ljubljanski meščan brez razlike narodnosti in strank. Najsi bo Slovenec ali Nemec, klerikalec ali liberalcec ali socijalist, vsakdo mora pripoznati veliko važnost tega predmeta za gospodarsko stran ljubljanske občine. Če samo ta okolnost mora zadoščati vsakemu prebivalcu deželnega stolnega mesta kranjskega, da skuša, ako mu je le količaj pri srcu dobrobit našega mesta, po svojih močeh izvajevati zmago pravični stvari. Tudi v tem leži velik pomen današnjega manifestacijskega shoda. Le naravno je torej, ako se je naš obč. svet pobrigal za zadevo, vendar moramo izrečiti posebno zahvalo našemu županu in naprednemu delu obč. sveta, da nista v pravem spoznanju velikih gospodarskih koristi, ki naj jih bo deželna mestna občina, zamudila niti trenutka ter kot prva na merodajnem mestu oglasila mestni občini pristojne pravice. (Dolgotrajno ploskanje.) Ob tej priliki bi pa še posebno apeliral na obč. svetnike, pripadajoče S. L. S., naj v tem slučaju, ko gre za izključno gospodarsko zadevo, zapostavijo svoje strankarsko stališče, naj v tem večnem boju med mestno občino in dež. odborom vsaj enkrat pokažejo, da so predvsem obč. svetniki. Nočem jih opozarjati na one svečane obljube, ki so jih dali ob vstopu v mestno posvetovalnico, ker mislim, da zadoščaj, ako apelujem na njihovo čast, na njih ponos kot obč. svetniki.

Današnji shod pa naj bo tudi apel na vlado, naj v tej zadevi čisto gospodarskega značaja ne izda kake politične razsodbe. Kot veliko neprijaznost smo morali vže smatrati, ker se je zaprosilo dež. odbora priklopilo železniško ministrstvo. Ako oproščamo to neprijaznost žel. ministrstva, storimo to le zategadelj, ker sodimo, da je ministrstvo ne poznavajoč razmer storilo ta faux pas bona fide, da je ravnilo v dobri veri, ko se je dalo kaptivirati od dež. odbora za skupno akcijo. Obnašanje zastopnikov žel. ministrstva ob vodopravni razpravi je to jasno pokazalo. Upam pa, da so gospodje prav ob tej razpravi spoznali resnični položaj, da so uvideli, da se namerava občini storiti velika krivica, da gre le za strankarsko zadevo ene stranke in da jim je tako upam, postalo žal kompanije dež. odbora kranjskega. Prav zategadelj udeležba žel. ministrstva, ki samo prav dobro ve, da ne pride nikdar do elektrificiranja državnih železnic, vže iz stratežičnih ozirov ne, ta udeležba ne more biti nikak prejudic za razsodbo naše deželne vlade. Zaupamo v objektivnost vlade, zanašamo se, da bo njena razsodba pravična in nepristranska, taka kakor jo pričakuje ogromna večina ljubljanskega prebivalstva. Nasprotno sodbo bi morali smatrati kot očiten afront vlade napram mestni občini, bi jo moral občutiti kot udarec v obraz vsemu ljubljanskemu meščanstvu.

Bila je nato sprejeta

resolucija,

ki jo je predlagal predsednik političnega društva za dvorski okraj g. R. Pustoslemšek in ki se glasi:

Zborovalci, zbrani dne 2. maja na javnem shodu v »Mestnem domu« v Ljubljani, izjavljajo, da smatrajo posest vodnih sil ob Ljubljani v gospodarskem oziru za življenjsko vprašanje ljubljanskega mesta, protestujejo zategadelj proti poskusu deželnega odbora, da bi te vodne sile ugrabil legitimnemu upravičencu — mestni občini ljubljanski ter pozivajo vlado, naj razsodi, brez ozira na desno ali levo, ravnaajoč se samo po načelih pravičnosti, nepristranosti in poštenosti, v tem spornem vprašanju v prilog mestni občini ljubljanski kot edinemu faktičnemu upravičencu.

K resoluciji se ne oglasi nihče, nakar se oglasi k besedi župan gosp. dr. Ivan Tavčar.

Viharni pozdravljen izjava župan sledeče:

Predno glasujemo o resoluciji, hočem izpregovoriti tudi jaz, ki sem slučajno župan ljubljanski, nekaj besed. Kot župan se moram seveda kolikor mogoče izogibati vsakemu prehudemu izrazu, ki bi bil sicer v politični borbi umesten. Kakor moj predgovornik, se hočem kolikor toliko omejiti na današnje vprašanje.

Ljubljanski meščani morajo imeti pred očmi, da je mestna elektrarna, kakršna je danes, pred koncem svoje sposobnosti. Par let se bo še dalo z njo delati, potem jo bo treba

razširiti in če se mestni elektrarni ne dovoli, da išče svoje razširjenje ob Ljubljani, je bo morala iskati ob Savi ali kje drugod. Gre tu za milijone, ki si jih lahko prištedi mestna občina ljubljanska, gre tu za dohodek, ki jih mestna občina ne more utrpjeti, sicer ji grozi katastrofa. — Vprašanje mestne elektrarne ob Ljubljani je za mesto tako elementarnega pomena, kakor bi rekel, da nadomestuje ta elektrarna mestni občini

10% doklado.

Kdor vzame mestni občini elektrarno, vzame mestu 10% doklado. (Ogorčeni klici: Lampe!)

Če bo kdaj pisal zgodovinar zgodovino ljubljanskega mesta, bo teško umeti postopanje deželnega odbora kranjskega.

Zastopniki S. L. S. hočejo biti gospodarji kranjske dežele per excellence,

toda teško je spraviti v sklad postopanje deželnega odbora z interesi dežele.

Vsak človek mora biti prepričan:

če je Ljubljana beraška, je beraška tudi dežela.

Kakor pa se kaže, zastopa deželni odbor kranjski tako stališče, da hoče politično uničiti Ljubljano. Politični stranki bi to bilo odpustljivo, nikakor pa ni odpustljivo deželnemu odboru. Deželni odbor pa gre še dalje. Tudi gospodarsko hoče uničiti Ljubljano in vsaka prilika mu je za to dobrodošla.

Ravno sedaj ste čitali, cenjeni zborovalci, v »Slovenca«, kako velikansko zaslugu si je iztekel deželni odbor, da je ta naš

deželni odbor zastavljal vse sile in ves vpliv, da se podrvavi Dolenjska železnica.

V popolnoma drugačni luči pa se pokaže to stremljenje, če izvemo, da pomenja podržavljenje Dolenjskih železnic za Ljubljano izgubo 550 delnic v nominalni vrednosti

110.000 kron.

Strankarsko mi je to postopanje razumljivo, da so zastavili vse svoje sile in ves svoj vpliv za podržavljenje Dolenjske železnice, ko se izvedeli, da je na tem tako interesirana Ljubljana, toda tako

klerikalno postopanje proti Ljubljani je neusmiljeno, nemoralno in nesposobno,

in teško bo zagovarjal klerikalni državni poslanec stališče istega klerikalnega deželnega poslanca! Jaz jim kot ljudem njih stališča ne zavidam. (Klici: Fej!)

S podržavljenjem Dolenjskih železnic so vzeli iz aktiv mestnega premoženja 110.000 K. Svojo naklonjenost Ljubljani pa so pokazali tudi s cestnim zakonom,

ravno tako naklonjenost so pokazali z

melljoracijskim zakonom.

Časi so prav blizu, da

bo morala Ljubljana plačati še enkrat toliko za deželo, kakor plačuje sama za sebe!

S. L. S. ima Ljubljano za molzno kravo, toda pozabila je, da jo je treba krmiti, ali pa tega ne mara vedeti. Klerikalna stranka misli, da se bo ta molzna krava hranila z zeleno po-barvanimi oblanci. V tem tiči gospodarska modrost, po kateri se odlikujejo nekateri gospodje v dežel-nem odboru.

Električna naprava ob Ljubljani je mestu neobhodno potrebna in če je komu taka naprava tako potrebna, bi bil

deželni odbor zadnji upravičen, od-vzeti tej občini tak vir.

Storiti bi moral tudi deželni odbor svojo dolžnost in

skrbeti za koristi Ljubljane.

Nikar ne zatiskajmo oči. Vse električne naprave, ki strašijo po naši deželi in ki izvirajo kakor Atena iz glave nekega deželnega odbor-nika, (Klici: Lampe!) so

škodljiv diletantizem.

Završnica daje skozi 2 meseca 400 konjskih sil in to bi radi spravili v Ljubljano. Toda to hočejo storiti samo, da dobe v roko ljubljansko mestno elektrarno, da pokrijejo

izgube,

ki jih bodo imeli brez vsakega dvoma pri Završnici.

Vsak pravičen človek bi mislil, da gredo za velikanske žrtve Ljubljane mestu tudi gotove kompenzacije. Mesto krvavi za novi cestni zakon, prispeva za vsakega bilka (Klici: Ki crkne!) in naravno je, da hoče tudi nekaj imeti.

Največji škandal pa je, — milo izraženo, — da deželni odbor za obrtno šolo,

ki je v korist cell dežel, nima nobene deželne prispevka. V tem oziru je

Ljubljana edino mesto,

ki se sme tega sramovati.

Če bi iskali v deželnem odboru pravičnosti, bi mislili, da najdemo kompenzacijo vsaj tu.

Se eno stvar hočem omeniti:

osuševanje Barja,

ki je za Ljubljano velikega pomena, zvezano pa tudi z velikimi stroški.

Gospodje, ki so sklepali v tej zadevi, so si postavili za načelo, da bodo delo izvršili s pomočjo države, dežele in mestne občine. Že glede Gruberjevega prekopa so se postavili na stališče, da prevzame vse

objekte Ljubljana.

In Ljubljani prevzame to za vse večne čase. Kaj bo šele v Ljubljani in v Ljubljani, kjer je toliko podrobnih del? Imamo tu obrežno zidovje, stopnice in razno drugo in končno bo maralo mesto skrbeti tudi za zavrtnico in plačevati za lesto, po kateri hoče gosp. dr. Lampe zlesti v našo shrambo!

(Viharna veselost!)

Nobeden danes ne ve, kak bo konec teh del. Nekaj tehnik mi je pravil še pred par dnevi, da je v Gruberjevem kanalu struga že vsa razjedena in da je prav lahko mogoče, da se bodo začele škarpe udirati. Nobeden pa ne ve, kaj se še lahko zgodi v

Ljubljani

sami. Struge nočejo betonirati, kdo nam je potem porok, da ne bo Ljubljana izpodjedala obrežnih zidov in da se ti ne bodo udri? Ljubljana pa, ki mora prevzeti skrb za vse objekte, bo morala v tem slučaju nositi gotovo pol milijona, morda celo en milijon stroškov na veke.

Tudi iz tega pravnega naslova, ki bo provzročal Ljubljani za neskončne čase velikanske stroške, bi moral dati deželni odbor mestni občini kako kompenzacijo.

Bojim pa se, da bo politična oblast, ki je mehka kakor vosek, če pride dr. Šusteršič blizu, hotela rešiti tudi vprašanje električne centrale ob Ljubljani s političnega stališča. Zato pa moramo z vsjo odločnostjo protestirati proti poskusu, da bi se ta zadeva rešila s političnega stališča in ne popolnoma objektivno.

Zaradi dr. Šusteršiča si Ljubljana ne da vzeti vsakdanjega kruha. (Viharno odobravanje in živahno pritrdjevanje.)

Zupan dr. Ivan Tavčar je nato zaključil ta zelo dobro uspeši shod za pravice Ljubljane.

Parlamentarične zadeve.

Kakor smo že z Dunaja poročali, je predsednik dr. Sylvester preložil sejo načelnikov strank, ki bi se morala vršiti 6. t. m., na nedoločen čas. S tem je ustrezno tudi želji poljskega kluba, ki je prosil, naj se seja preloži z ozirom na plenarno sejo poljskih deželnih poslancev v Galiciji, ki se ima tudi vršiti 6. t. m. Sicer se je sporazumno z vlado vse potrebno pripravilo, da se skliče konferenca načelnikov strank 9. t. m. popoldne, toda vendar še niso določili termina. In vsled tega ni izključeno, da se preloži konferenca načelnikov strank do po binkošti in da se s tem zopet zavleče pričetek zasedanja državnega zbora, ki je določen na dan 15. t. m. Vlada je napram raznim voditeljem parlamentarnih strank, s katerimi je konferenca zaradi zasedanja državnega zbora, izjavila, da niso ponesrečena češko-nemška pravna pogajanja in pogajanja za galsko volilno reformo vzrok, da se državni zbor še ni sklical, temveč predvsem nepojasnjene zunanje-politične razmere.

Predsednik proračunskega odseka, dr. pl. Korytowski, je imel večeraj s člani proračunskega odseka, ki so na Dunaju, konferenco, kdaj naj se začne posvetovanje o rednem državnem proračunu za l. 1913. Rezultat je bil z ozirom na nesklepnost večerajšnje seje narodnogospodarskega odseka negativen.

Škandal v Italiji.

V Italiji so vendar uradno nekoliko preiskali velikanski škandal z zgradbo justične palače v Rimu, ki bi imela po proračunu veljati 8 milijonov lir, ki pa je v resnici veljala 46 milijonov lir. Parlamentna komisija, ki je imela nalogo preiskati nerednosti pri zgradbi justične palače v Rimu, je poslala v sredo obema zbornicama svoje poročilo. V tem svojem poročilu pride komisija do zaključka, da je gradbeno podjetništvo, predvsem pa tvrdka Borelli kazensko-pravno odgovorna za podkupovanja

in da so več ali manj odgovorni tudi poslanci Guaracino, Abignente, Brunialti, Mosta, Tomaso, nadalje bivša poslanca Bruniacardi in Peli in pa več uradnikov. Politično odgovorni pa so bivši ministri Luigi Branco, Lacavo in Zanardelli, bivši državni podtajnik Domenico in posl. Riccardo Luzzatti. Zbornica je sklenila, da bo razpravljala o poročilu 6. t. m. Preiskovalna komisija je izročila kazenskemu sodišču vse akte za eventualno sodno postopanje. Posl. Abignente je odstopil kot podpredsednik proračunskega odseka, da se more zagovarjati. Tudi drugi osumljeni poslanci se hočejo zagovarjati. Kompromitirani so poslanci skoraj vseh strank.

Med vojno in mirom.

Glasovi o situaciji. — Včerajšnji ministrski svet.

Zadeva Skadra se je nekoliko zavlekla. Zdi se, da hoče Avstrija vendar počakati izida ponedeljske londonske konference, ki se bo še enkrat bavila s tem vprašanjem. Prav verjetna je tudi vest, da sta Nemčija in Italija vplivali na Avstrijo, da še počaka s svojimi koraki proti Črni gori.

V torkovi seji veleposlaniške reunije je izjavil avstrijski zastopnik, da si pridrži Avstrija proste roke, ponovil je isto v četrtek. Odločitev je tedaj odvisna edino od Avstrije. V Londonu se zatrjuje, da

ostane konferenca veleposlanikov še nadalje skupaj.

Tudi avstrijski zastopnik grof Mensdorff ostane še v Londonu in je samo sporočil svoji vladi, da nekatere velesile še vedno upajo, da se jim posreči pregovoriti Črno goro, vsled česar žele, da naj bi Avstrija še počakala s svojimi korakom.

Rusija in Italija sta zadnje dni posredovala v Črni gori, da naj se ukloni željam velesil in kralj Nikola je sedaj baje že sporočil, da je pripravljen predati Skader proti drugim teritorialnim kompenzacijam. Avstro-Ogrska se sedaj sicer takim teritorialnim kompenzacijam še upira. Tripelententa in Italija pa se trudita še nadalje pregovoriti kralja Nikolaja, da bi se zadovoljil tudi z denarno odškodnino. Zlasti Francoska kaže v tem oziru največjo agilnost.

Vsekakor morajo na Dunaju še upati, da se bo velesilam posrečilo pregovoriti Črno goro, da se ukloni avstrijskim zahtevam, sicer bi avstrijsko vojaštvo že zdavnaj pričelo s takozvano »reševalno ekspedicijo«.

Pogajanja pa se vlečejo tako dolgo brez dvoma zato, ker kralj Nikola gotovo ne stavi prav skromnih teritorialnih zahtev in ker je gotovo tudi Avstrija pripravljena Črni gori nekaj koncedirati. Med zahtevami kralja Nikolaja in onim, kar bi Avstrija morda koncedirala, je sedaj treba najti srednjo pot. Kadar pa bo kralj Nikola gotovo vedel, da dobi za svojo popustljivost zadovoljive kompenzacije, bo formalno izjavil, da je pripravljen »brezpogojno« odstopiti od Skadra.

Esad paša in Albanija.

»Agence d'Athènes« poroča iz Krf: Esad paša je sestavil v Tirani vlado in proglasil

avtonomijo Albanije pod turškim protektoratom.

Dal je razobesiti turško in ne albansko zastavo ter je pisal grškemu metropolitu v Draču pismo, v katerem izjavlja, da priznava albanska vlada v osebi metropolita oblast pravoslavne cerkve, ki jo bo njegova vlada ščitila. Esad paša je nadalje tudi izjavil, da albanska vlada Grške nikakor ni sovražna, kar je razvidno iz tega, da priznava mejo, ki gre nad reko Chimaro.

Iz Krf poroča Reuterjev urad, da so avstro-ogrski in italijanski konzul ter francoski konzularni agent v Draču odpotovali večeraj v Tirano, da se sestanejo tam z Esad pašo. Kaj je povod temu potovanju, je popolnoma neznan.

Esad paša pa je odposlal v Drač več svojih častnikov, ki so zahtevali, da naj Srbi predajo mesto. Srbi pa so odgovorili, da more mesto zasedati šele, ko bodo Srbi mesto zapustili.

Kakor poroča »Neue Freie Presse« se vrše sedaj med Rimom in Dunajem zelo živahni razgovori o razmerah v Albaniji. Zdi se, da so na Dunaju in v Rimu skrajno razburjeni zaradi korakov Esad paše. Iz Albanije prispele vesti pravijo, da vlada tam baje popolna anarhija. V nekaterih pokrajinah je baje že opetovano prišlo do krvavih bojov med pristaji raznih strank.

V Italiji se baje vedno bolj utrjuje mnenje, da je dolžnost Avstrije

in Italije, da napravi v Albaniji red. Ob enem pa bi s tem Italija tudi nastopila proti grškim aspiracijam. Če bi prišlo do skupne akcije Avstrije in Italije, bi Avstrija zasedla Medovo in Drač, Italija pa Santi Quaranto in Valono.

»Az Est« poroča v posebni izdaji, da sta baje sklenili Avstrija in Italija kazensko ekspedicijo proti Albaniji. Akcija je zelo velikopotezna in naj se prične že prihodnje dni. Baje je še generalnega štaba Conrad pl. Hötendorff dobil v svoji avdienci pri cesarju že dovoljenje za to akcijo in je potrebno tudi že ukrenil. Ta ekspedicija bo baje tudi popolnoma neodvisna od skadrskega vprašanja.

Skupni ministrski svet.

K večerajšnemu skupnemu ministrskemu svetu se še poroča: Namen ministrskega sveta je bil pred vsem razmotriti one odredbe v notranji upravi, ki bi bile potrebne v slučaju kakakega oboroženega konflikta. To so pred vsem administrativne odredbe v obmejnih krajih, nadalje sodelovanje civilnih oblasti pri vojaških odredbah in končno finančna vprašanja. Zlasti o zadnji točki se je vnela živahna debata. Danes se vršita posebej ministrska sveta obeh državnih polovic, da dobe posamezni ministri navodila skupne vlade. Odločilnih sklepov o zunanji politiki večerajšnji ministrski svet ni storil, ker ima samo cesar pravico odločati o vojni in o miru.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Narodni Trbovci so najlepše pokazali, kako čislajo spomin moža, ki si je stekel obilo zaslug za slovenski življenj v Trbovljah. Ta mož je bil rajni gospod duh. svetovalec in župnik Peter Erija vec. Kot ustanovnik podružnice sv. Cirila in Metoda nabrali sta ženska in moška podružnica pri svojih članih 85 K za glavno družbo namesto venca na grob pokojnemu blagemu možu. Da, da, izumirajo med duhovniki stare, edino le za vero in blagor slovenske domovine vnete korenine. Na njihova mesta pa stopajo mladi, za politiko ali prepri in sovraštvo se brigajoči petelini, ki jim je narod in vera lamski sneg.

Slovinci, v nedeljo v Zidan most! Spodnještajerska nemškutarija hoče zavojevati Zidan most, to važno železniško križišče. V nedeljo, 4. t. m. popoldne, imajo »Gründungs-fest« »Südmarkine« podružnice. Vsi! hočejo nemško šolo, vsiliti nemško uradništvo. Pri zadnjih občinskih volitvah, ki pa bodo brez dvoma razveljavljene, so Nemci po lumpariji dobili v roke prvi razred. Tukajšnje tovarne (oljarna in cementna tovarna) jim dajejo na razpolago svoje uradništvo za agitacijo proti Slovincem. Nemške nakane pa moramo v kali zadušiti. Neusmiljeno bomo začeli pometati z nemškutarsko gnolobno zidanmostko. Zato je sklican na dan 4. t. m. ob 4. popoldne pri Juvancu v Zidanem mostu velik slovenski ljudski tabor, na katerem bomo govorili o ciljih »Südmarke« in jo opozorili, da v slovenskem Zidanem mostu nima ničesar iskati. Govorili bomo pa tudi o delovanju raznih hujšakških nemških uradnikov na progi južne železnice, o ruvanju »Volksrata« proti slovenskim uradnikom itd. Nemci nameravajo baje ta dan zbobnati fakinažo iz vseh strani sveta, da bi na naših slovenskih tleh izživala. Izživati se pa ne pustimo, zato bomo tudi Slovinci prihiteli iz vseh krajev, odkoder bo le mogoče, da podpremo in ojačimo domačine v njihovem boju proti nemškutariji. »Südmarki« in spodnještajerskim nemškim hujšakšem kličemo odločno: Roko proč od Zidanega mosta!

Na ljudskem taboru v Zidanem mostu govori tudi deželni poslanec dr. Vekoslav K u k o v e c. Slovinci iz vseh sosednih krajev, na mnogobrojno svidenje. Ob veliki udeležbi in pri lepem vremenu bo shod na prostem.

Občinski zastop Celjske okolice za redno delovanje štajerskega deželnega zbora. Celjska okolica je za Trbovljami največja in davčno najkrepkejša občina na Spodnjem Štajerskem. Zato so politični dogodki v tej občini zanimivi tudi za širšo javnost. Poročali smo v našem listu, da je došlo v nedeljski seji občinskega zastopa v Celjski okolici do neke politične enunuciacije glede dogodkov v štajerskem deželnem zboru. Dr. Ambroschitz je hotel spraviti slovensko večino v zadrego in je stavil resolucijo, v kateri se izreka občinski zastop Celjske okolice proti obstrukciji v štajerskem deželnem zboru in za regulacijo učiteljskih plač. A dr. Božič mu je to namero preprečil in stavl predlog, naj se k resoluciji dr. Ambroschitza še dostavi, da želi ob-

činski zastop Celjske okolice tudi od nemške večine v deželnem zboru štajerskem pravično postopanje napram slovenski manjšini v deželi in pospeševanje narodnostnega miru. Povedali smo že, da so za Ambroschitza resolucijo z dr. Božičevim dostavkom vred glasovali napredi in klerikalni Slovinci ter Nemci, kratkomo, cel občinski zastop. A glejte, dočim je »Slov. Narod« priobčil resolucijo z dostavkom in opisal natančno vse, kakor se je vršilo, se nemški listi, čijih celjski zaupnik je po našem vedenju ravno dr. Ambroschitz, dr. Božičev dostavek izpustili in klerikalni slovenski listi očitajo — slovenskim naprednjakom, da so za dr. Ambroschitza predlog glasovali, ne da bi tudi dr. Božičev dostavek omenili. Ali niso bili naši klerikalni časopisi kot po navadi, niti podučeni o dogodkih in so nasledili dr. Ambroschitza, ali pa so znova dokazali svojo brezvestnost. Ker spadajo tudi klerikalci v Celjski okolici k tistem slovenskemu ljudstvu na Spodnjem Štajerskem, ki je po »Stražinih« poročilih kar navdušeno za Benkovič-Korošcevo obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru, in reči smemo, da klerikalci v naši okolici niso baš najneumnejše sorte, je bila njihova nezaupnica dr. Benkoviču in dr. Korošču vsekakor zanimiv političen dogodek, posebno še, ker ni glede glasovanja nikdo na nje vplival in so bili pripravljeni obsoditi obstrukcijo v zmislu dr. Ambroschitzeve resolucije še celo brez dr. Benkovičevega umestnega in potrebnega dostavka. Naši okoličani so vrgli dr. Benkoviča iz občinskega zastopa in sedaj so mu dalj nezaupnico tudi kot deželnemu poslancu. Naj bi ta vzgled rodil tudi drugod dobre sadove! Na drugi strani je pa značilno za nemško časopisje, da si upa priobčiti opravilne graje deželnozbornske večine in pa enunuciacije za narodnostni sporazum na Spodnjem Štajerskem! Huj-skamo seveda samo mi!

Otvoritev avtomobilne zveze Celje-Ljubljana. Udeleženec otvoritvene vožnje nam piše: Na praznik dne 1. maja je tek el prvi avtoomnibus podjetja »Avtomobilna zveza Celje-Ljubljana« po kratki državni cesti iz Celja preko Trojan v belo našo slovensko prestolico Ljubljano. Na dosti velikem, gladko tekočem vozu smo se peljali iz »nemškega« Celja v smejoče majevno jutro, v krasno našo Savinsko dolino. Na levi pozdravljala potnika naš savinski Triglav, Mrzlica, Koničasti Gozdnič, širokopleča Olstrica; na desni vidiš Konjiško in Malo goro, robato Pazališče, Goro Uršulo, Mozirske in Solčavske planine; nižje doli ti gleda oko prijazne vinograde, bele hiše in cerkve, stare gradove; voziš se mimo Petrovč, Zalca, Št. Petra in Št. Pavla v Savinski dolini v snažen planinski tro Vransko. Za vse te štajerske kraje, osobito za Vransko, pomenja redna avtomobilna zveza velik dobiček, velik korak naprej. Lažje se bode gibal turist in letoviščar, ceneje bo za trgovca, obrtnika in kmeta, ako bo šel po opravkih ali kupčijah. Avtomobila, ki bodo eta vozila, po dvakrat na dan iz Celja in Ljubljane (zjutraj in popoldne), sta urejena tako, da bodeta vozila tudi blago in prtljago. Povsod po Savinski dolini so nas pozdravljali prijazni ali vsaj radovedni obrazi, tu in tam se je izgubil v avtomobil tudi kak kmečki človek; po prvi vožnji bo prišel večkrat in se bode peljal iz Zalca do Groblje-Št. Pavla, ali iz Šent Petra na Vransko. Vožnja stane par vinarjev in koliko je prihranjenega truda in časa! Na Vranskem je bil celo večji sprejem; predkrošenim le sijrala godba in je bilo v pozdrav zbrano skoro vse trško prebivalstvo. Avtoomnibus so nam v Kalji in Prekopu opletli s šopki in venci in veselo so na njem plapolale v svežem jutranjem vetru slovenske zastave. Za Vranskim smo se vozili strmo navkreber na Trojan. Široka Savinska dolina je bila za nami, šli smo v Kraljestvo rokovanjačev, sloviti Črni graben. Svet je čez Trojan čudovito lep; vreden je, da si ga človek ogleda. In za Trojanami smo se vozili mimo prijaznih, skritih vasi, hiteli smo mimo Št. Ožbalta, Blagovice, Krašnje in Lukovico. Vse polno spominov ti hodi tod po glavi: voziš se v domovini Krsnikovi, Zupanovi; tu je doma Andrejčkov Jože in pa Koseški. Ljudstvo nas je povsod še veselejšje pozdravljalo ko po Savinski dolini. Privozili smo se nato mimo prijaznih Prevoj, kjer nas je popoldne ob povratku gostoljubno sprejela Rusova hiša, v Dob. Vir in na Domžale. Avtoomnibus se je vedno bolj polnil. In mimo Boštjančkov, Florjančkov, Andrejčkov, Jožetov in kakor se še imenujejo tiste prijetne gostilne na Posavju, kamor bo vozil Ljubljana ne od junija naprej od nedeljah in praznikov cel dan poseben salonski voz istega podjetja, smo bili takoj v Ljubljani in zavozili na dvorišče pri »Figovcu«. Sklepan: vožnja je bila prijetna in zavest smo imeli vsi, da je

s tem podjetjem občinstvu nedvomno zelo ustreženo. In podpore je toliko bolj vredno, ker je v domačih, slovenskih rokah. Vse podrobnosti bodo priobčene prihodnje dni med inserati »Slov. Naroda«.

Iz Brezice nam poročajo: Bivši pisarniški uradnik na tukajšnjem glavarstvu, Jože Gaisser, je bil obsojen zaradi razžaljenja Veličanstva in zaradi prestopka proti javnemu miru in redu na šest tednov ostre ječe. Bil je denunciran zaradi neprevidne govorice o naši zunanji politiki proti Srbiji. Pazite, kaj govorite po nemškutarskih gostilnah in v navzočnosti nemških uradnikov!

Iz Sevnice. Redek jubilej. Posestnik Kolman iz Jurklostra, navdušen klerikalec, je bil pri tukajšnjem okrajnem sodišču obsojen zaradi žaljenja časti na tri mesece zapor. Zalil je sodnika Fišingerja v službi, dalje g. Karola Cimperška, trgovca v Sevnici, in dolžil ženo župana Božiča v Zabukovju nekega kaznjivega dejanja. Mož je dobil s tem 30. kazen radi častikraje.

Od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah. Vpreženi konji se splašajo. Ko se je v sredo dne 30. m. m. vračala procesija, koje so se udeležili tudi šolarji slovenske šole, se splašajo koncem trga vpreženi konji g. c. kr. dež. sodnega svetnika dr. Kronvogelna pred vihrajočimi zastavami, ter jo uderajo po strmini, zasajeni s sadnimi drevesi, navzdol, polomeč voz in nekaj dreves. Ako bi se konja splašala par minut poprej, ko se je procesija pomikala že med hišami, bila bi grozna nesreča nezogibna. Otroci, kateri so, kakor bi trenil, poskakali s ceste, bi se med hišami ne mogli ogniti zdvijanimi konjenice. Hlapci, z voza doli in konje za uzdo, ako se je bati, da bi se splašili! Bodite vendar previdni!

Ormož. V pojasnilo o veleizdaji. Ker me nemški časniki, osobito »Marburger Zeitung« sumničijo »vleizdaje, prosim vljudo, da sprejmete v vaš cenj. list javnosti sledeče pojasnilo: Ko se je dne 25. t. m., na praznik sv. Marka, raz hise Ormože posojilnice razobesila slovanska trobojnica, jaz nisem bil navzoč. Tudi nisem vedel, kdo da je zastavo razobesil, ker me ni bilo v hiši posojilnice, kjer prakticiram, ko se je zastava izobesila. Znan mi tudi ni bil namer razobesljanja, kar sem policaju v obraz povedal, ko je najpej prišel nad mene radi zastave. Nemški listi pa sedaj lažejo, da sem jaz protestiral proti odstranjenju zastave, dočim je res, da me ni živa duša pozvala, da jo naj odstranim, še več: občinska varnostna organa z menoj niti govorila nista, pač pa z uradnikom gosp. Bendetom, kateri pa ni imel ničesar proti temu, da varnostna organa sama odstranijo zastavo. Ko sta moža nato odšla, je gosp. Bende odstranil zastavo in sicer brez pritiska žandarmerije. Toliko resnici na ljubo. — Za vašo prijaznost se vam prisočno zahvaljuje, hvaležno vdani Iv. Rojs, orožniški stražmojster v p.

Koroško.

K rodbinski tragediji Ahacihovi v Beljaku. Včeraj so pokopali v Beljaku nesrečne žrtve te žalostne rodbinske drame, o kateri smo že poročali. Pogreb je bil veličasten, posebno številno je bilo zastopano uradništvo vseh kategorij. Ta žalosten dogodek vzbuja po celem mestu veliko pozornost. Žena Ahacicheva je že prišla iz bolnice, njene rane so bile popolnoma lahke. Po mestu se širi govorica, da je ona veliko zakrivila, da je prišel Ahacich do tega nesrečnega sklepa. Zato se je pripetilo še pred pogrebom več neprijetnih prizorov proti ženi.

Nasilni sin. Včeraj so zaprli pri deželnem sodišču v Celovcu 19letnega pomožnega delavca Antona Kropfische, ker je zagrozil svoji materi, da jo bo ubil in jo je tudi že napadel, toda žena mu je ušla in tekla k orožnikom.

Požar. V celovski okolici je pogorelo posestvo, obstoječe iz hiše in več gospodarskih poslopj, last Jakoba Sablažona, po domače Kuglerja. Škoda še ni znana.

Vlom v planinsko koč. Neznani vlomniki so vlomili v volšperško koč v Savinskih planinah. Razbili so dvojna vežna vrata in tri sobna vrata. Okradili so kočino lekarno, drugega niso dobili.

Padec s četrtega nadstropja brez poškodb. V Celovcu je padla skozi okno v četrtem nadstropju štiri in pol leta stara hčerka sprevoznika cestne železnice I. Findigova. Dekle je priletelo na električne žice, ki so padec oslabile, in iz žic je padlo na dvorišče. Vsi, ki so padec videli, so bili prepričani, da mora obležati dekle mrtvo. Toda deklica se ni prav nič poškodovala. Tudi kakih notranjih poškodb zdravnik ne more najti.

Primorsko.

Odlikovanje. Evidenčni višji inšpektor Franc Vesel v Trstu je dobil viteški križec Franc Josipovega reda.

Učiteljsko društvo sežanskega okraja ima svoj občni zbor dne 8. maja ob 10. dopoldne v Sežani.

Deželnozborske volitve na Gorickem za katere vlada vedno večje zanimanje bodo jako hude. Volilni boj se je že pričel. Posebno hudo bo na italijanski strani. Laški liberalci še vedno skušajo pridobiti laške klerikalce za skupen kompromis, toda klerikalci kompromis odklanjajo. Liberalcem gre največ zato, da bi bil glavar iz njihove srede.

Proces zaradi banke popolare v Gorici. Povodoma poloma banke popolare v Gorici se je vršila obravnava pri deželnem sodišču v Trstu proti ravatelju Alfredu Lenassiju in proti dr. Raj. Luzzatu zaradi sleparije. Obtožnica pa sta bila v Trstu oproščena. Tržaško državno pravdnštvo se je pritožilo proti ti razsodbi. Generalna prokuratura pa je smatrala pritožbo za premalo utemeljeno, narkar je državno pravdnštvo pritožbo umaknilo. Sodba tržaškega sodišča je sedaj pravomočna.

Vsled neozdravljive bolezni se je obesil v Podgori 5letni posestnik in usnjar Andrej Kastelic.

Pobegli notar Lorenzini. S Piranščine poročajo k ti aferi, da je sedaj že ugotovljeno, da znaša poverjena vsota najmanj 300.000 kron. Ta vsota vsebuje po veliki večini popularne denarje in pa zneske, ki so jih siromašnejši sloji zaupali Lorenziju. Samo Izola bo trpela 100.000 kron.

§ 305 kaz. zak. Vedno bolj se množe vsled nepazljivosti ljudi aretacije zaradi § 305. V Zdravščini so aretirali delavca Josipa Hafnerja iz Kranjskega, ker je malo vinjen zavpil v neki gostilni »Živela Srbija in Črna gora.« — V Gorici pa je obtožen neki znan trgovski potnik, ker se je v neki predmestni gorški gostilni premalo udanostno izrazil o tem, kaj imamo Slovenci od Avstrije. Ovadil ga je neki nastavljenec tramvajske družbe.

Sveta vojska, protialkoholno društvo se je ustanovilo v Trstu.

Prihodnje potorno zasedanje pri tržaškem deželnem sodišču se otvori dne 2. junija.

Smrtna nesreča železničarja. Železniški sprevodnik Evgen Favot je stal včeraj v Červinjanu za brzovlakom Červinjan-Trst, katerega bi bil moral Favot spremiti. Naenkrat je prišel povodom premikanja nekega tovornega vlaka med odbijača, ki sta mu stisnila prsa. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je Favot v kratkem času umrl. Favot je bil šele 29 let star, je bil oženjen, družina biva v Gorici. Pokopali so ga v Červinjanu.

Ponesrečen parnik. Parnik družbe Tribkovich »Iliria«, obložen z cementom, namenjen iz Splita v Tripolis je nasedel pri otoku Lošinju na skalovje. Skoro polovico skladišč je pod vodo. Na pomoč je odpeljal rešilni parnik »Belorice«.

Star denar. Pri Sv. Lovrencu so našli kakor se poroča iz Krfa povodom prekopavanja nekega vinograda veliko starega, deloma še precej dobro ohranjenega denarja.

Novo mestno kopališče na Reki in sicer na valolomu Marija Terezija se otvori 1. julija.

Slov. planinsko društvo.

V sredo zvečer se je vršil v restavraciji Narodnega doma XX. redni občni zbor osrednjega društva Slov. planinskega društva v Ljubljani. — Zborovanje, ki je bilo povoljno obiskano, je otvoril društveni predsednik g. dr. Tomišek. Konstatiral je sklepčnost zborovanja in pozdravil zborovalce zveste planince. Od podružnic so bile zastopane Radovljica g. Šega, tržaška g. Šega in trboveljska g. Oset.

O delu društva o katerem govori podrobno obširno in temeljito tajniško letno poročilo, je omenil predsednik, da je društvo uspešno delovalo na svoji začrtani poti, da je društvo napredovalo vsestransko in da se je mnogo izpopolnilo v prid slovenski turistiki. Omenil je tudi velevažno pridobitev društva, namreč nakup hotela »Zlatorog« ob Bohinjškem jezeru. Planinsko društvo je imelo že del časa namen ustanoviti ob Bohinjškem jezeru postojanko slovenskim planincem, toda ni hotelo delati konkurence domačemu podjetju. Ko so se pa razmere spremenile, je bilo društvo dolžno sebi in narodu oteti slovensko posest tujcu in rešiti to velevažno postojanko iz grabežljivih rok tujcev. — »Zlatorog« se otvori kot slovenski planinski dom

že meseca maja. — Predsednik se je nadalje zahvalil vsem dobrotnikom društva, posebno pa mestni občini ljubljanski, deželnemu odboru in Mestni hranilnici ljubljanski. Končno se je predsednik spomnil izgubljenih članov, ki so omenjeni imenoma v tajniškem poročilu. — Nato je prebral g. Pavel Kunaver letno poročilo osrednjega društva (tajnik g. Josip Hauptman).

Iz obširnega poročila posnemamo sledeče: Ob koncu poslovnega leta 1912 je imelo Slov. plan. društvo skupaj 3317 članov in sicer osrednje društvo 1035, vse podružnice skupaj pa 2282 članov. Število članov je naraslo za 42 članov. Podružnic je 24, prejšnje leto jih je bilo 21; nove podružnice so na Dunaju, v Trbovljah in v Vipavi. Umrli so med letom sledeči člani: dr. Edvard Volčič, sodni svetnik v Novem mestu, dr. Jos. Cerak, c. kr. profesor v Ljubljani, ki se je, kakor smo že poročali, na Stolu ponesrečil, pesnik Anton Aškerc, Fran Korošec, deželni tajnik in večletni odbornik osrednjega društva v Ljubljani, Štefan Lapajne, c. kr. okrajni glavar v p. v Ljubljani, Adolf Petrin, mizarjski mojster v Ljubljani, Fran Orožen, c. kr. profesor v Ljubljani, častni član in svoječasi predsednik osrednjega društva. Mila jim domača zemlja!

Društvo je priredilo meseca svečana 1912 VI. planinski ples, ki je izredno dobro vspel. Tudi prvi ti prireditvi je sodeloval poštvalni damski odbor pod načelstvom gospe županje Franje dr. Tavčarjeve.

Društvo izdaja »Planinski Vestnik«, čegar vsebina vsestransko ugaja. List je prinesel 19 umetniških slik in 19 slik v tekstu, ter mnogo panoram in zemljevidov. Pri ti priliki izvršimo prijetno dolžnost, da se onim, ki so se trudili in žrtvovali za naš list in mu pripomogli do odličnega ugleda, najprisrčneje zahvalimo, posebno uredniku g. ravnatelju dr. Jos. Tomišku in pisateljem ter fotografom, to so gg. Badiura Rudolf, Brinšek B. brata, Kunaver P., Mlakar Janko, Pajk Milan, Pavlin Fr., Pastuškin, Pintar Luka, dr. Tičar Josip, Tomišek Stanko, dr. Tuma Henrik in dr.

Med važnejšimi turistovskimi napravami, ki jih je osrednji odbor v preteklem letu izvršil, omenimo naslednje: **Kadlinikova koča** na Golici se je popravila. **Vodnikova koča** se je tudi obila s škodljivci in obnove stropa. V Vratih se je za **Aljažev dom** napravil nov vodovod. **Poprava koče na Veliki planini** se je dokončala in se je izvršil vodnjak iz betona. Zasnovala se je rešilna postaja v Ljubljani. Avtorizirali so se trije novi vodniki: J. Kiofutar v Kranjski gori, Feliks Zima v Mojstrani in A. Tožbar v Trenti. Društvo je založilo več lepih razglednic, več panoram in zemljevidnih razglednic (Tourenkarten). Gradilo in popravilo se je več planinskih potov — najvažnejša je pot iz Kamniškega sedla na Planjavo. Izpopolnila se je oprava koč, nekatere koče so dobile nove lekarne. Vremenska opazovalnica na Kredarici je dobila nov »Heberbarometer«.

Za sklenjeno izpremembo podružniških pravil je osrednji odbor sestavil enoten načrt in ga v tisku dal podružnicam v porabo; bistveno so sedaj že povsod izpremenjena pravila.

Društvo je izposlovalo za člane znižane voznine po železnih črtah Bosne in Hercegovine in izdatne popuste v tamošnjih deželnih hotelih. Omeniti nam je tudi treba, da se je vršila na Črni prsti vodopravna komisija, na kateri je g. dr. Fran Windischer, tajnik trgovske in obrtniške zbornice uspešno zastopal tudi interese našega društva. Promet v kočah je bil zaradi zelo neugodnih vremenskih razmer v preteklem letu sicer nekoliko manjši, nego smo pričakovali, vendar zadovoljiv. Ponosni pa smo lahko, da smo preteklo leto imeli priliko pogostiti v naših kočah visoke goste; minister za javna dela ekselencia dr. Otakar Trnka in minister za Galicijo eksc. Vladislav vitez Dlugosz sta bila to leto na letovišču na Bledu in sta od tu v spremstvu deželnega šolskega nadzornika g. dr. Antona Primožiča z Dunaja in njegove hčerke gđe. Mile Primožič posetila Golico (Kadlinikovo kočo), Triglav in naši tamošnji postojanki Triglavski dom in Vodnikovo kočo. Gospod prof. Milan Pajk in odborniki našega društva so poskrbeli za primerno postrežbo. Visoka gosta sta se zelo laskavo izrazila o gostoljubnosti v naših kočah, o naših ugodnih napravah in o našem delovanju. V znak hvaležnosti za visoke simpatije jim je naš odbor poklonil album slik najlepših naših planinskih pokrajin, posebno onih, ki sta jih vi-

soka gosta posetila. Odlikovan je bil naš častni član, duhovni svetnik Jakob Aljaž z zlatim zaslužnim križem s krono; povodom slavnostne izročitve se je udeležila tudi deputacija našega odbora. G. Pavel Kunaver, ki je poštvalno v smrtni nevarnosti rešil 7 dijakov ob znani katastrofi na Stolu, je bil na prošnjo našega društva od cesarja odlikovan s srebrnim križem s krono.

Ob sklepu tajniškega poročila nas veže hvaležna in sveta dolžnost, da se tudi ob tej priliki iskreno zahvalujemo in hvaležno spominjamo vseh dobrotnikov, darovalcev, sotrudnikov in pospešiteljev. Mnogo jih je imelo Slov. plan. društvo, saj bi pa tudi brez njih ne zmoglo obširnega in uspešnega dela. Ker so nekateri vmes, ki želijo ostati neimenovani in ker bi se nam lahko pripetilo, da bi katerega izpustili, hočemo danes navesti le nekatere izmed njih, kakor predvsem: cenjene slovenske dame, zveste in marljive sotrudnike pri izdaji »Planinskega Vestnika«, cenjene slovenske fotografe-amaterje, deželni odbor (6000 K podpore), ljubljansko mestno občino (1000 K), Kreditno banko (500 K), Kmetstvo posojilnico (100 K) in več drugih zavodov. Poročilo je bilo s priznanjem odobreno.

Iz blagajniškega poročila (poročevalac g. Šusteršič) posnemamo sledeče: Denarni promet izkazuje prejemkov 76.912 K 77 v, izdatkov 75.943 K 28 v in 2587 K 97 v blagajniške gotovine. Denarni promet je znašal 152.856 K 5 v. Premožensko stanje izkazuje 45.421 K 36 v dolgovi in 114.053 K 88 v čistega imetja. — Proračun za l. 1913 izkazuje 26.808 K 3 v dohodkov in 70.550 K izdatkov, torej 43.741 K 97 v primanklaja. — Na predlog revizorja g. Mejača se je podelil blagajniku, odnosno odboru absolutorij s splošnim priznanjem. Sprejet je bil tudi proračun. Pri volitvi I. odbornika namestnika je bil izvoljen na predlog g. dr. Šviglja g. Badiura Rudolf. — Med slučajnostmi se je razvila živahna in zanimiva debata v prvi vrsti glede varstva prirodnih krasot in spominikov, posebno planinskih rastlin. (Poročevalac g. prof. Pajk). Tozadevne debate se je udeležil tudi g. podžupan dr. Karel Triller, ki je poudarjal, da je v prvi vrsti v dosego varstva planinske flore dolžnost planinskega društva, da vzgaja planince, da se ne bodo vzdrževali samo nakupa planinskih cvetlic od brezvestnih nabiralcev in prodajalcev, marveč da se bodo turisti tudi sami vzdržali in da ne bodo trgali po nepotrebnem toliko planinskih zakladov. Turistom gre naloga, da z lepim vzgledom občinstvo odvrta od tega opustošenja naših planinskih krasot. G. Šega, zastopnik radovljiške podružnice je opozoril društvo posebno glede tozadevne nevarnosti, ki prihaja od koroške strani in predlaga peticijo, ki zahteva, da pridejo gorske cvetlice pod zakon. G. predsednik je obljubil, da bo stopilo društvo tozadevno v stik z muzejskim društvom kakor tudi z drugimi merodajnimi krogi in se bo zanimalo tudi za takozvani »planinski vrt«. Dr. Kokalj je nato opozoril osrednje društvo, da bi se opozorile podružnice glede markacij in glede reklamacijskih in orijentacijskih tabel po naših kolodvorih, kar silno pogrešamo in vsled česar velikotrpni naš turistika. Tudi njegov nasvet, ki je gotovo vsega uvaževanja vreden je bil z odobravanjem sprejet. — Po kratki debati o nekaterih internih društvenih zadevah se je predsednik zahvalil zborovalcem za njih trud in poštvalnost in je zborovanje zaključil.

Dnevne vesti.

+ **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, dne 6. majnika ob šestih popoldne v mestni dvorani redno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o prošnji Ivana Zajca za podelitev meščanstva ljubljanskega; o dopisu mestnega magistrata glede nekaterih določil ustanovnega pisma Marije Kosmačeve ustanove za ubožne posele; o dopisu upravnega ravateljstva Mestne hranilnice o prošnji hotelske družbe »Triglav« in »Družbe sv. Cirila in Metoda« za znižanje obrestne mere; o načrtu nove službene pragmatike za pomožne uradnike, sluge itd. mestnega magistrata ljubljanskega; o dopisu županovom glede pogodbe radi prepustitve poslopij c. kr. obrtne šole c. kr. erarju v last; o dopisu županovom glede opustitve počitniške selbine v Zatišju; o prošnji »Leonovega starešinstva« za naknadno izplačilo za leto 1912. dovoljene podpore; o dopisu magistrata glede uravnave hodnikov ob zapadni strani Martinove ceste; o ponudbi Friderika Sogla glede odstopa nekaj sveta in svrhu razširjenja poti v Rožno dolino; o prošnji Franc Kuna-

verja glede odobrenja parcelacije parcele št. 391/1 kat. obč. Sv. Petra predm. I. del pri pokopališču pri Sv. Križu na sedem stavbišč; o prošnji Leopolda Legata za odkup nekaj mestnega sveta na vogalu Marije Terezije ceste in Bleiweisove ceste; o dopisu magistrata glede prošnji raznih posestnikov za oprostitev pasjega davka; o poročilu »Gasilnega in reševalnega društva« o delovanju v I. četrtletju 1913; o dopisu mestnega šolskega sveta glede zgradbe nove m. dek. ljudske šole odnosno razširjenja zasebne dekliške osemrazrednice v Lichtenhurnskem siroitišču; o dopisu deželnega šolskega sveta glede nedostatnih prostorov na mestni nemški dekliški ljudski šoli. Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o privzu nadučitelja Franca Gaberška proti odloku mestnega magistrata glede izplačila osebnih doklade meščanskim učiteljem in direktorja mestnega vodovoda in elektrarne glede upokojitve nekega uslužbenca mestnega vodovoda.

+ **Dolenjske železnice.** Lepo jo je uganila državna uprava z Dolenjskimi železnicami. Zgrajene so bile v veliki meri z denarjem delničarjev. 1.200.000 K so plačali delničarji, obrestni niso nobenih dobivali, sedaj jim pa hoče državna uprava še kapital vzeti. Sedaj, ko bodo Dolenjske železnice brez dvoma nesle lepe dobičke, tako da bi delničarji lahko dobili obresti. Uradna »Laibacher Zeitung« naznanja čisto hladnokrvno: da postanejo te delnice brez vsake vrednosti. Ljudje so dali denar, zdaj, ko bodo Dolenjske železnice nesle lepe dobičke, pa jim vzame država ne le obresti, ki bi jih smeli pričakovati, nego še kapital. Ker je »Slovenec« to nezasišano oškodovanje delničarjev proglasil za zaslugi klerikalne stranke, je pričakovati, da se bodo dolenjske občine klerikalnim poslancem primerno zahvalile. Dolenjske občine imajo namreč največ teh delnic. Z veliko težavo so svoj čas spravljale skupaj ta denar, kajti reklo se jim je: če kupite delnice, omogočite s tem zgradbo Dolenjskih železnic in kadar si Dolenjske železnice opomorejo, se vam bo izdani denar dobro obrestoval. Dolga leta so čakale občine, zdaj pa, ko bi lahko imele obresti od delnic, pa vzame država ne le železnico, ampak tudi kapital delničarjev. To je čisto navadna konfiskacija zasebnega premoženja. Dne 19. maja bo občni zbor Dolenjskih železnic in na tem bo izvršena ta operacija. Kaj takega se še na Turškem in v južnoameriških republikah ni zgodilo. Najbolj bodo to občutile dolenjske občine, kajti skoro vsaka ob železnica ležeča občina ima več ali manj teh delnic. Ker pravijo klerikalci sami, da je njih zaslug, da bodo delničarji izgubili svoj kapital in s tem občine en del svojega v tem papirju naloženega premoženja se pač spodobi, da prizadete občine klerikalnim poslancem primerno izrazijo svojo hvaležnost. Med pametnimi ljudmi bi bilo najprimernejše sredstvo mokra cunja.

+ **Domoljub» proti »Ljudski posojilnici«.** Zadnji »Domoljub« je priobčil članek z naslovom »Spekulacija z razkosavanjem gruntov«. Ostri članek, čigar bistu ni ugovarjati, je že zategadel zanimiv, ker so največji spekulacije z grunty pristaši klerikalne stranke. Če pogledamo po slovenski domovini, vidimo hitro, kje se ravno sedaj godi največja spekulacija z razkosavanjem, namreč blizu Gor. Straže. Tam leži graščina »Breitenau«, ki jo je kupila »Ljudska posojilnica« z namenom, da razmesari posestvo in je razproda z dobičkom. Začetkom meseca aprila se je »Ljudska posojilnica« lotila razprodaje parcel tega posestva. Mesar, ki posestva kolje, pravi »Domoljub«. Ljudje so kupovali razne parcele, a menda niso bile dosežene cene tako izdatne, da bi se bila »Ljudska posojilnica« z njimi zadovoljila. Zastopnik »Ljudske posojilnice« je namreč pri prodaji obljubil, da bo tekom osmih dni rešeno, če potrdi »Ljudska posojilnica« prodajo ali če je ne potrdi. Kmetje, ki so parcele kupili, so sedaj v zadregi, ker še vedno ne vedo, je-li »Ljudska posojilnica« odobrila prodajo ali ne. Čas za obdelovanje kupljenih parcel je že potekel, a »Ljudska posojilnica« se nič ne zmeni za svojo obljubo. Za kupce zna iz tega nastati občutna škoda. Sodimo, da se ne motimo, če rečemo, da je to ogorčilo celo »Domoljuba« in da je mislil na »Ljudsko posojilnico«, ko je uselkal po mesarjih, ki posestva koljejo.

+ **Konjsko kopito** je pokazal ti isti listič, ki si je nadel ime »Domačin« in ki ima namen slovenskega kmeta in obrtnika zopet spraviti pod podplat nemčurstva. Listič namreč priobčuje na uvodnem mestu v ljubljanski kazini skuhani in v raznih nemškonacionalnih listih že priobčeni napad na bivšega župana ljubljanskega Ivana Hribarja, kjer se Hribarju očita, da je »v jako ozkih

zvezah z ruskim grofom Bobrinskim, s tem najhujšim sovražnikom Avstrije«, ter se ga naravnost dolži veleizdajalstva. A ne samo Hribarja, tudi vse narodno čuteče Slovence dolži in sumniči cunja, ki izhaja kakor se govori na stroške Kranjske hranilnice in Kleinmayerjevi tiskarni, da so veleizdajalci in sovražniki avstro-ogrskemu monarhiji. Nadalje zatrjuje imenovanje nemčursko glasilo, da se vrše po Slovenskem »javne in tajne demonstracije veleizdajalskega značaja« ter s tem namiguje, da bi bilo dobro, ako bi se radi teh »vleizdajalskih demonstracij« pričele kazenske preiskave. Končno pa imenuje nemčurski »Domačin« nameravani sokolski zlet v Ljubljani — »vseslovensko revolucionarno zborovanje«. Doslej se je nemškutarska cunja skrbno izogibala pokazati svojo pravo barvo, kakor pa se vidi, so ji sedaj že zrasli rogovi, da si upa na dan s pravo svojo barvo. Nam je to prav, ker čisto gotovo je eno, da ne bo pod solncem poštenega Slovenca, ki bi bil naročen na nemčurskega volka v slovenski obleki. Sicer pa bodo tudi slovenski rodoljubi brez razločka političnega prepričanja že poskrbeli za to, da si slovensko ljudstvo ne bo redilo gada na svojih prsih in da bo »Domačin« in naj si ga še tako pita Kranjska šparksa s svojimi zlatniki, poginil tam, kjer se mu spodobi, — na gnoju!

+ **Glavna razprava proti odvetniku dr. Dimniku**, ki je obtožen nekakega »vleizdajstva« po § 305. kaz. zak., bo dne 9. maja pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Obtožnica bo zagovarjal odvetnik dr. Slanc.

+ **Iz poštne službe.** Za poštarja je imenovan ekspedient Ivan Pfeiffer za Leskovec pri Krškem, za poštarico ekspedientinja Antonija Pajca za Zamet, za poštna oficijanta aspiranta Orest Mareglia za Poreč in Josip Velikonja za Sv. Lucijo ob Soči, za oficijantino pa praktikantinja Marija Šček za Volosko. Mesto poštne ekspedientinje za Jesenice 2 dobi Mar. Brajnikova. Prestavljena sta poštni oficijant Moric Smole iz Opatije v Ljubljano in poštna oficijantinja Roza Žužek iz Voloske v Opatijo, v začasni pokoj je šla poštarica Antonija Arko v Vidmu.

+ **Majnikovo napredovanje pri armadi.** Imenovani so: za stotnika nadporočnik Martin Colarič, sanitetnega oddelka št. 8, za računsko-ga nadporočnika poročnik Josip Saljovic pri b. p. št. 4, za polkovnika podpolkovnik Karl Rösner, ravnatelj smodnišnice v Kamniku. Za stotnika nadporočnik Josip Rus domobr. pešpolk št. 27 v Ljubljani, za stotnika avditorja nadporočnik avditor Rudolf Walland v Ljubljani, za polkovnega zdravnika nadzdravnik dr. Leo Chussil v Ljubljani, v rezervi za nadzdravnika asistent zdravnik Gabrijel Hočevnar v Ljubljani.

— **Današnja prireditve »Domovine«.** Poleg živih slik je najlepša točka vzporeda opereta, ki jo dirigira gosp. Počivalnik, kapelnik orkestra Sokola I.

— **Kurz za hrvaško-srbski jezik**, ki se je začel z novembrom l. l., se je končal s 30. aprilom. Trajal je torej pol leta. Dne 1. maja so udeleženci kurza s prof. dr. Ilešičem, ki je kurz vodil, napravili izlet v Mengeš. Jeseni se bo kurz nadaljeval.

— **Nogometna tekma.** Jutri igra I. moštvo »Ilirije« proti »Concordiji«. Tekma se vrši ob vsakem vremenu ob 5. uri popoldne na igrišču v Tivoliju. Vstopnina 40 v, dijaki 20 v.

— **Vse, kar je prav!** V soboto je državna policija aretirala neko deklo z Dolenjskega in jo vtaknila v zapor v neko vlažno luknjo, kjer ni bilo posode ne za vodo, ne za potrebo. Vrh tega je bila zaprta 24 ur, ne da bi dobila kakšne jedi. Tako se z ljudmi pač ne postopa!

— **V obrambo kužnih bolezni** razglašena je ravnokar postava z dne 14. aprila 1913 št. 67 drž. zakonika. — Pojav kake kužne bolezni (legar, difterija, koze, kolera, kuga, trahom, smrkvost, steklina itd.) naznaniti imajo hišni gospodarji, gostilničarji, strežniki bolnikov, zdravniki itd. takoj pristojnemu županstvu ali politični oblasti (eventualno brzojavni potom), katero bo nemudoma vse potrebno v obrambo razširjenja teh bolezni ukrenilo po natančnih navodilih te postave. Malim obrtnikom, malim kmetovalcem, delavcem, kateri delajo proti dnevnim ali tedenskim plačim, slednjič splošno vsem onim, kateri nimajo dohodkov v letnem znesku 1200 K in so osebne dohodnine oproščeni, dovoli država podporo do 60% navadne običajne dne, ako so imeli vsled oblastvenih ukrepov v obrambo kužnih bolezni kako škodo, katero imajo v 30 dneh po izdani oblastveni naredbi pri okrajnem glavarstvu naznaniti. — Prestopke glede naznanila kužnih bolezni sme politična oblast

kaznovati z denarno globo do 100 K, oziroma z zaporom do 8 dni.

— **Domovina.** Jutri odpade dobrodelna prireditev »Domovine«, ker orkester ni na razpolago. Predstava se vrši v ponedeljek ob pol 8. zvečer.

— **Polajanko v Ljubljani.** S poštnim vlakom, ki prihaja ob 1. popoldne s Štajerskega v Ljubljano, so pripeljali danes orožniki Ivana Polajnika, ki je pri klerikalni »Zadružni zvezi« poveril 40.000 K. Polajnika je bil uklenjen. Z ženo nista potovala skupaj, ona se pripelje semkaj šele jutri ali pojutrišnjem. Polajnika so pripeljali iz Antverpna preko Pardubice, Moravske Třebove in Bruka ob Muri. Orožniki so ga izročili v zapore tukajšnjega deželne sodišča. Ker bo sodna preiskava hitro končana, je pričakovati, da se bo obravnava vršila že v prihodnjem porotnem zasedanju.

— **Slovensko trgovsko društvo.** »Merkur« opozarja še enkrat gg. člane in prijatelje društva na izlet, katerega prirediteljski odsek jutri popoldne na Skarudino k g. Seršenu. Odhod ob 11 uri 38 minut z državnega kolodvora do Vižmarjeve, od tam po lepi gozdni poti na Skarudino (1¹/₂ ure). Zvečer z vozovi ali peš do Vižmarjeve. Glede kosila se svetuje, da kosi že vsak preje doma; za drugo je pa vse najbolje preskrbljeno. Godbo sicer ne bo oskrbovala Slovenska Filharmonija, pač pa »ad hoc« sestavljen orkester, tako, da bode tudi za mlajše lahkone udeležence vsestransko preskrbljeno. Torej na svidenje.

— **Kolesarji se vabijo jutri na skupen izlet v Gorico k kolesarski dirki okoli goriškega Krasa.** Zbirališče pred Narodnim domom ob 8¹/₂, odhod točno ob 5. uri zjutraj.

— **Mestna zastavljavica** naznanja, da se vrši tamesečna dražba v marcu 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v maju 1912 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) v četrtek, dne 8. t. m. od 8. do 12. ure dopoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica 2.

— **Obrtne vesti.** Meseca aprila so priglasi obrot: Antonija Praček, prodaja in izposojevanje koles na Sv. Petra cesti št. 47. — Kastelic in Zabkar, Dunajska cesta št. 48, livarna železa, strojev in stavbno ključavničarstvo na tovarniški način. — Ivan Kacin, Zaloška cesta št. 7, izdelovanje harmonijev. — Oksen Faradjed, Mestni trg št. 8, prodaja preprog in vezenin. — Alojzij Legat, Slomškova ulica št. 13, trgovina z mešanim blagom. — Dragotin Dinter, Sv. Petra cesta št. 95, brivsko obrt. — Robert Walland in Makso Černak, Dunajska cesta št. 33, trgovina s kavnimi surogati na debelo. — Anton Novak, Šelenburgova ulica št. 7, trgovina z obuvami, pasto, ščetkami, predpasniki in zaponkami. — Jakob Pogačnik, Marije Terezije cesta 16, mizarški obrt. — Marija Primožič, Rimska cesta 16, prodaja voščila in snaženje stanovanj. — Aleksander Höger, Latermanov drevored, gostilničarski in krčmarski obrt. — Tomo Korbar, Kopališka ulica št. 12, gostilničarski in krčmarski obrt. — Ferdinand Neřima, Križevniška ulica št. 7, trgovina z mešanim blagom. — Katarina Snoj, Vodnikov trg, prodaja zelenjave in sadja. — Benedikt & Ko., Prešernova ulica št. 3, trgovina z mešanim blagom in Marija Lautar, Prisojina ulica, prodaja živil, slaščic, sodavice, igrač in galanterijskega blaga. **Odgasili so:** Oksen Faradjed, Mestni trg št. 8, prodaja preprog in vezenin. — Frančiška Keber, Poljanska cesta št. 15, čistila za čevlje. — Friderika Kessler, Dunajska cesta št. 2, trgovina s platnom, perilom, preprogami in zastori. — Avgust Zabkar, Dunajska cesta št. 48, železoličarski in strojni ter stavbno ključavničarstvo na tovarniški način. — Lucija Kopač, Metelkova ulica št. 4, gostilničarski in krčmarski obrt. — Ivan Belič, Dunajska cesta št. 8, fajakarski obrt z uporabo avtomobilov in ljudovik Schubert, Poljanska cesta št. 89, trgovina z živili.

— **Ne sodite nobene stvari samo po zunanosti in po reklamah,** temveč po njeni vrednosti in kakovosti. Če se boste držali tega principa, pridete gotovo do spoznanja, da je najboljši kavni pridelatek Kolinska kavna primes, enostavno zato, ker je njena kakovost najboljša. Nobena gospodinja, ki jo je le enkrat poizkusila, ne rabi več druge. Slovenskim gospodinjam se je pa Kolinska kavna primes priljubila tudi zategadelj, ker je pristno domače blago, edino te vrste. Kupujte samo Kolinsko kavno primes in pazite pri nakupovanju na varstveno znamko »Sokol«!

— **Olepevalno društvo v Rožni dolini** ima svojo majsko veselico jutri, v nedeljo, dne 4. maja v restavraciji »Rožna dolina«. Ljubljanci

so prijazno vabljeni. Začetek popoldne ob 4.

— **Z Viča.** Na praznik smo imeli volitve v krajni šolski svet. Protiklerikalni kandidati so dobili po 22 glasov, klerikalni po 6. Pater Campa in njegovi backi so odšli z dolгими nosovi — menda v Glinco jezo hladiti. Sedaj pa že jokajo v »Slovenca«, kako so bili našekani. Pravijo, da gosp. Traven ni domačin — vsaj vendar pripada eni najstarejših viških rodov. Pater Campa pa, ki je pred štiri leti prišel s »punkeljkom« na Vič, imajo za — velikega domačina. To je v kratem že druga pogoreta: prva je bila pri škofovem obisku, ko je izmed 341 hiš razobesilo zastave samo 33 hiš, okna razsvetlilo pa samo 6, izgovori šest strank. In kako so naročali menihi, naj se cela občina odene v zastave in naj se zvečer vsako gnojišče razsvetli v čast Višjemu Agitatorju. Pogoreta za pogoreto! Kljub temu so Prevzvišeni videli povsod samo napredek S. L. S. Blagor slem! Se nekaj! Včerajšnji »Slovenec« govori o »Brdovcih«; s tem je rečeno, da je dopisnik »domačin« — najbrže iz Ribnice, kajti, mi pravi domačini poznamo samo Brdčane.

— **Iz Zgornje Šiške** nam pišejo: Naš občinski odbor ne da miru brunemu »Slovenca«. Zaletuje se vanj od vseh strani. Zadnjič je občinski tajnik nekoli, kot pravimo, zbrnčal in brž je bil ogenj v klerikalnih glavah. Liferant brezplačnih smodkov prosvetnega društva je takoj hotel sporočiti na deželni odbor, da se je v Šiški ustrelil občinski tajnik, ker je poveril občinsko premoženje, povedal pa je seveda le svoje srčne želje, ki se mu pa niso izpolnile in se mu ne bodo, četudi so močno katoliške! Sedaj se je pa začel jeziti nad našim občinskim odborom tudi viški pater, ker mu je, kot pravi, zmedel račun pri volitvah v krajni šolski svet. Imel je namreč sestavljen lep načrt, da dobi v odbor namesto dosedanjega naprednjaka nekega Brdenca, katerega bi si upal pridobiti z nasiljem za svoje načrte. Šišenski odbor pa je bil tu previden in ni hotel poslati svojega kolega ki je pošten mož, ki pa bi ne bil kos frančiškanskim zvijačam, kot odbornika v krajni šolski svet viški, temveč kot namestnika. In sedaj taka jeza v viškem farovžu. Gospodje naj se le potolažijo: Gornja Šiška je napredna občina in bi bilo sramotno, če bi pomagala v nevarnost spravljati krajne šolske svete in to tudi na Viču. Ako izvoljeni odborniki ne bo smel izvrševati svojih funkcij, kar je v sedanjih časih vse mogoče, bodo Šiškarji izvolili drugega odbornika iz Šiške, kateri pa gotovo ne bo pristopen viškemu patrom. Toliko v pojasnilo! — Upamo, da bodo tudi Brdenčci razumeli, zakaj se je šlo rjavim suknjam, namreč za vse preje, kot za naše Brdence.

— **Klerikalna nasilnost v St. Vidu pri Zatični.** Poroča se nam: Semnji v St. Vidu so jako znani, ker so prometne zveze udobne in je na njih dobiti vedno dovolj lepe živine. Semjišče smo imeli skoro sredi vasi, tako da se je korist sejmov precej enakomerno razdelila med vse obrtnike. To pa ni bilo vseh našemu beneficijatu. Dva njegova somišljenika, neki trgovec in neki mesar, sta hotela imeti semjišče bližje sebe zunaj vasi, da bi imela onadva še več dobička, drugi pa manj. In res — prestavili so semjišče kar brez dovoljenja vaškega in občinskega odbora, kakor je hotel beneficijati. Kaj neki poreko župan in občinski odbor?

— **Izseljevanje Dolenjcev v Ameriko.** Z Dolenjskega se nam poroča: Strah za bodočnost naše rodne zemlje nas navdaja, ko vidimo že od začetka spomladi dalje teden za tednom kar trumoma izseljevanje naših rojakov v Ameriko. Zadnja vremenska katastrofa pa je to izseljevanje le še bolj pospešila. Tako se je zadnji ponedeljek le iz ene majhne vasi v kostanjeviškem okraju izselilo 15 domačinov, drugih 8 pa gre iz iste vasi prihodnji ponedeljek za njimi. Pri okrajnem glavarstvu v Krškem se je na en pot priglasi 27 prosilcev za izselitev. Okrajno glavarstvo je večini ustreglo, le 4 je izselitev zabranilo deloma ker niso mogli izkazati, s čim se bo njih družina doma v odsotnosti gospodarja preživela, deloma ker sta dva prosilca bila še obvezna za vojaški nabor. Na novomeškem kolodvoru se zdaj vsak ponedeljek (glavni odhodi izseljencev) vidijo pretresujoči prizori, ko se zaostale žene z otroci v naročju poslavljajo od svojih mož. V Beli Krajini je izseljeniška epidemija tako narasla, da se na poljih vidi le še same ženske, starci in otroci; možje in odrasla mladina je poromala večinoma v Ameriko, le mali del si je poiskalo posla pri železniški zgradbi. Zalostno je to, da najboljši domače moči odhajajo za negotovim zaslužkom, dočim slabe tuje moči prihajajo na gotovi, če tudi morda slabšeji zaslužek kot je v Ameriki.

— **Strela je udarila v posestnico** Marijo Jerman v Hrastju pri Kranju, ko je delala na polju. Našli so jo brez zavesti na mestu, ter je imela lase kakor obleko sežgano.

— **Prvi majnik na Gorenjskem** je prinesel v naše kraje mnogo življenja! — Vlaki so bili natlačeno polni, iz katerih so izletniki veselih obrazov izstopali na vseh postajah do Trbiža. — Nebrojno število ljudstva je pričakovalo na postajah ob 5. popoldne brzovlak, kateri je privrkal prevozil gorenjsko progo, odkar ista obstoji! Z večernimi vlaki so se vračali izletniki, med temi tudi »Sokol« iz Kranja in Trbiža, katere sta privedla pešizlet iz Kranja čez Kropo na Selo pri Žerovnici.

— **Binkoštna veselica v Postojnski jami.** Kakor običajno, se vrši tudi letos na binkoštni ponedeljek, dne 12. maja v Postojni velika jamska veselica. Vsi velikanski podzemeljski prostori bodo ta dan vseskozi električno razsvetljeni, več godb bo sviralo po raznih jamskih dvoranih, na »plesišču« se bodo vrteli plesateljni občudovalci podzemeljskih krasot. Jamska c. kr. pošta bo uradovala, sploh obeta biti Postojnska jama ta dan središče zabave in veselja. Tudi za telesni blagor p. t. občinstva bo v vsakem oziru najbolje preskrbljeno. Ta dan bodo vozili v Postojno razni posebni vlaki po znatno znižanih cenah, in sicer odhaja poseben vlak iz Ljubljane ob 12. uri 40 minut popoldne in je na ta način dana p. n. izletnikom prilika, obedovati doma, kar je vsekakor velika udobnost, ker so ta dan vse gostilne in restavracije prenapolnjene. Veselica se vrši pri vsakem vremenu in se prične ob 3. popoldne, vstopnina znaša 3 K za osebo.

— **Letni in živinjski semenj v Zagorju ob Savi** bo letos zaradi praznika namesto 12. maja prihodnji dan t. j. v torek, dne 13. maja.

— **Vojaška zdraviliška godba kopališča Krapinske Toplice** obstoji letos iz ojačenega oddelka polkovne godbe c. in kr. pehotnega polka »Baron Waldstätten št. 97«, 18 dobro izvežbanih glasbenikov pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika in stane vso sezijo v kopališču. Pri vsakdanjih koncertih (2 uri popoldne, 2 uri zvečer, ob nedeljah 3 ure zvečer) se izvaja poleg modernih operet, oper, tudi klasična godba. Prične se koncerti dne 20. maja in trajajo do konca sezijske.

— **Kino - »Metropol« v deželnem gledališču v Ljubljani.** Spored predstav v nedeljo, dne 4. in ponedeljek, dne 5. maja: **Življenje pozimi v nordijskih gorah.** (Naravni posnetek.) **Lot in Mara v penzionatu.** (Komično.) **Preprozen kes.** (Drama.) **Srečnosni diamant.** (Humoreska.) **Splošni očeta.** (Drama samo popoldne.) **V dnevi nesreče.** (Drama, samo popoldne.) **Nakit Radje.** (Velezanimiv igraček v dveh delih, samo zvečer.) **Kisik.** (Prirodnoznanstveni film) in **V mišji pasti.** (Zabavna veseliga, kolorirana, samo zvečer.) — Današnje predstave odpadejo zaradi prireditve, ki se vrši v gledališču na korist dijaškega podpornega društva »Domovine«. — Jutri se vrše predstave popoldne ob pol 4., pol 5. in pol 6., zvečer ob pol 7.; v ponedeljek zvečer ob pol 7. in pol 9. — Spored je popolnoma nov in velezanimiv. Vodstvo »Metropole« je potrebno ukrenilo, da so se odstranile vse zapreke in se bodo vršile odlej predstave točno ob napovedanih urah. — V torek, dne 6. maja nov spored.

— **Kino - »Metropol«.** Ker odpade jutri dobrodelna predstava »Domovine«, se vrše jutri, kakor navadno, predstave kinematografa.

— **Kinematograf »Ideal«.** Danes nov senzacijski spored z velezanimivo dramo »Grof Montecristo«, po Dumasovem romanu istega imena, dalje pri popoldanskih in pri večernih predstavah drama »Med pol 5. in 5. uro« ter »Spomini na ljubezen«, drama, »V dolomitih«, nar. posnetek, »Naravnice«, veseliga, »Basso, čudesa opica«, komično ter »Fantičkov prvi doživljaj«, komično z najmlajšim igralcem sveta.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** od 20. do 26. aprila t. l. Novorojencev je bilo 22, mrtvorojenec 1, umrlo pa jih je 25, od katerih je bilo 12 domačinov in 13 tujcev. Umrlo jih je: 1 za vratiko, 4 za jetiko, 2 vsled mrtvouda, 18 za različnimi boleznimi. Za infekcijsko boleznijo, in sicer za vratiko je zbolela samo ena oseba.

— **V mestni klavnic** se je od 13. do 20. aprila zaklalo 69 volov, 7 bikov, 9 krav, 128 prašičev, 141 telet, 68 koštrunov in 192 kozličev. Vpeljalo pa se je 174 kg mesa, 3 zaklani prašiči, 123 zaklanih telet in 124 zaklanih kozličev.

— **Nepreviden kolesar.** Včeraj je v Rožni dolini neki kolesar tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel in podrl 4letnega Vinka Vrhunca, kateri se je pri padcu znatno telesno poškodoval.

— **Aretacije v noči od srede na praznik** je policija aretirala 13 oseb radi različnih deliktov, kakor tatvine, reverzije itd. Nekaj so jih oddali sodišču, proti drugim se je pa postopalo po policijskih predpisih.

— **Najdene stvari:** 1 povrtnik, 1 acetilenska luč za motorkolo, 1 nogometna žoga, 1 denarnica, 1 otročji telovnik iz zelenega blaga, 1 poselska knjižica. — Izgubljene stvari: 2 denarnici, 1 ročna torbica z dvema ključema, 1 žepnim robcem in z malo vsoto denarja, 1 kolie v beneškem delu izdelan, 1 ročna torbica s tremi ključi, 1 svilen trak, 20 K 60 vin., 1 vratna verižica z obeskom.

— **Jurjevanje z otvoritvijo vrta** bo jutri popoldne v priljubljeni Marenčetuvi gostilni na Dolenjski cesti. Občinstvo bo preskrbljeno poleg izvrstne potrežbe tudi sicer za izbornu zabavo z godbo in petjem.

— **Senzacijonelo razkazovanje** dražestnih šivalnih del vabi sedaj one dame, ki se zanimajo za praktično uporabo šivalnih strojev, za nekaj minut pred razloženo okno tukajšnje prodajalne Singer Ko., del. družbe za šivalne stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4, da si ogledajo stvar. Tam se pred očmi občinstva na novem »66« rodbinskem šivalnem stroju izdelujejo čudolepi rabilni predmeti, katerih izvršba se v hvalo praktičnim aparatom, ki so stroju pridodani, zgotovi v nekaj minutah. Občudovanja vredni je zaznamovalec gub, ki napravljajo tako enakomerne gube, kakor se z roko nikdar ne dosežejo, medtem ko kodrač (kravčičar), obenem, ko blago kodra, dela brezhibne plisegube in jih istočasno prišiva. Dalje se lahko opazuje točno delovanje obrobilnega aparata kakor tudi premakljivega robilca, kateri zadnji hitro in lahko napravljajo rob in obednem prišiva čipke. Kratkočasno je tudi gledati tvoritev črt, ki jih riše podložilec. Tako se napravi v čudo kratkem času nočna čepica s plisegubami, robčki in čipkami povsem na tem stroju. Pred očmi gledalca nastajajo avbice in otroške oblečke z dražestnimi našivi, ki vzbujajo radost mladim materam. Čajni predpasniki, ovratniki, bluze, čipkasti klobočki in veliko drugih lepih in potrebnih rabilnih predmetov, ki kažejo, kako točno deluje Singerjev »66« stroj, s svojimi praktičnimi aparati, zgotovijo se v najkrajšem času. Pri tem se uporaba aparatov, ki ne zahtevajo nobene posebne ročnosti, kaj lahko in v kratkem času priuči in je trdka Singer radevolje pripravljena vsaki kupovalki uporabo teh aparatov pokazati in jo poučiti. Da Singerjev »66« stroj poleg izvrstnega šivanja tudi krpa, maši, (štofa) in veže, to je pač splošno znano in zato je umevno, da je vsake dame najsrčnejša želja, imeti Singerjev »66« šivalni stroj, ki se dejanski lahko imenuje najpopolnejši rodbinski šivalni stroj sedanjosti. Glej današnji inserat.

Narodna obramba.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslala g. Marija Muha, Lokev na Krasu 222 K in sicer 200 K rodbine Muha v spomin pokojnemu očetu, 20 K g. I. M. mesto venca na krsto pok. Antona Muha, 2 K g. M. M. za kitico povesti g. Lamurskega. V proslavo zavzetja Skadra je daroval g. Ivan Čelešnik 5 K, nekdo 1 K 12 v, neka družba 6 K. Nabiralniki v Trbovljah so bili plodonosni tudi meseca aprila: 22 K 73 v je vsekako lepa vsota. Vsa čast marljivemu oskrbniku g. Fr. Osetu, ponovna in preiskrnanu zahvala gdč. Gizeli Ocepovski. Pri odhodnici g. Fr. Goloba v Slov. Gradcu se je nabralo 12 K. Gostje v Golobovi gostilni v Vurbergu so se veselili zmage slovenskih bratov na Balkanu in zložili 4 K 9 v. M. C. M. podružnica v Trbovljah je poslala 60 K 45 v z gledališkega večera 13. aprila t. l. Čisti dobiček je dal 52 K 35 v, g. Šegula iz Hrastnika je dodal 3 K 9 v, g. župan Vodušek 5 K. Oporoki g. Gregorja Pungartnika iz Zagorja in gdč. Pavle Skubicove je prejela C. M. družba dar 4 krone. Hvala!

Društvena naznanila.

— **Odborova seja »Radogaja«** se vrši v ponedeljek ob 6. zvečer v pisarni g. dr. Novaka.

— **Jezdni odsek »Ljubljanskega Sokola«** vabi brate člane, ki se namestavajo udeležiti izleta dne 4. majnika t. l. na sestanek v telovadnici Narodnega doma v soboto, dne 3. t. m. ob polu 9. zvečer.

— **»Sokol L.«, ženski telovadni krožek** se udeležijo društvenega izleta, ki ga priredi »Sokol L.« v nedeljo, dne 4. t. m. čez Golovec v Škofljico. Članice se zbirajo ob polu dveh pri Karlovškem mostu.

— **Odbor Društva jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, kraljeva skupina v Ljubljani** naznanja,

da je današnji sestanek preložen na četrtek 8. t. m.

— **Gasilno društvo** bo jutri ob 9. dopoldne pred »Mestnim domom« preskušalo prašek »Theolin«, ki se ga rabi za gašenje ognja. Prašek ugasi vsak ogenj, učinkuje celo na eksplozivne tekoče tvarine, kakor špirit, bencin in petrolej. Prašek se shranjuje v aparatu, ki ga imenujejo »Theo«. Ta aparat, ki je ameriška iznajdba, bodo jutri preskuševali. Pristop je vsakomur svoboden.

— **Redni občni zbor Bolniškega in podpornega društva pomožnih in zasebnih uradnikov** se je vršil v soboto pod predsedstvom gosp. Mihe Verovška, ki je izrekel zahvalo deželnemu odboru in občinskemu svetu ljubljanskemu za podporo in g. dr. Iv. Zajcu za delovanje v prid društvu. Tajnik g. Iv. Tomažič je poročal o delovanju odbora. Društvo je štelu v preteklem letu 80 rednih članov. — Poročilu blagajnika gosp. R. Boltavzerja je povzeto, da je imelo društvo 12.800 K 22 v dohodkov in 1880 K 83 v stroških. Cisto premoženje boln. in podp. zaklada znaša 10.919 K 39 v. Podpor je dobilo društvo: od dež. odbora 200 K in od mestne občine 100 K. — Pri volitvi odbora so bili izvoljeni sledeči gg. in sicer: Mih. Verovšek kot predsednik, Vikt. Golob kot njegov namestnik, Ivan Tomažič kot tajnik, Rajko Boltavzar kot blagajnik, Al. Breskvar, Fr. Orehek in Al. Tušič kot odborniki; kot namestniki pa: Fr. Rihter, Fr. Rakovec in Etlbin Rozman. V razsodišče gg.: Rudolf Rutner, Fr. Rus, Albert Sežun in Fr. Sturm; kot rač. pregledniki pa: J. Režek, Fr. Kavčič in J. Prestor. Za četrtek, 8. maja t. l. se sklicuje izreden občni zbor ob isti uri in istem lokalu, z dnevnim redom: Prememba § 6. in 7. dr. pravi.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani** je imelo v nedeljo dopoldne v društvenih prostorih izredni občni zbor. Zborovanje, ki je bilo polnoštevilno obiskano, je vodil predsednik g. Babnik Jakob, zapisnikar pa je bil g. Zorko. Na dnevnem redu je bila izprememba društvenega naslova in pravil. Že na rednem občnem zboru je bil dan nasvet, da naj se odbor posvetuje o tem, ali bi ne kazalo v svrhu tega, da bi imeli kot redni člani pristop ne le samo zidarji in tesarji, marveč vsi ki so zaposleni pri stavbah, ker na ta način bi se društvo ojačilo v članih in bi lahko uspešnejše delovalo. Tozadevni predlog odbora je propadel. Da pa se omogoči pristop vsem onim, ki so zaposleni pri stavbenem delu se je spremenil § 3. društvenih pravil, ki se sedaj glasi: V društvo pristop ima vsaka pri stavbenem obrtu zaposlena oseba kot reden, vsaka druga pa kot podporni član. Sklenilo se je tudi, da se ustanovi podporni fond, iz katerega naj bi dobivali revni člani društva v slučaju resne potrebe podpore. Kot temelj temu fondu naloži se v hranilnico 50 K na posebno knjižico. V ta fond pripada 20 % čistega dobička vseh priredb, dalje vsa volila in drugi taki dohodki, poleg tega pa plača vsak član letno 1 K. Podpore se bodo delile šele po 10letnem obstoju tega fonda. Pri raznoterostih je bil na predlog g. Babnika izvoljen društveni blagajnik in član od začetka g. Ivan Kotnik vsled obilnih zaslug za častnega člana.

— **Dramatični odsek »Sokola«** v Litiji gostuje dne 4. maja 1913 ob 8. uri zvečer v dvorani »Sokolskega doma« v Zagorju ob Savi v velezbavni burki »On in njegova sestra«.

— **Slovensko izobraževalno in podporno društvo na Reki** je vkljub svojemu kratkemu obstanku in raznim težkočam, s katerimi se ima boriti pokazalo, da se v polni meri zaveda svoje, ne baš lahke naloge, buditi rojake iz spanja nezavednosti, podžigati samozavest in ljubezen do naroda, da se naše moči in sile ne potope v morju prečeznega nasprotnika, da se Slovenec tudi v tujini zaveda svojih pravic! Društvo kaže jako lep napredek. Goji se petje in človeku se milo stori, ko vidi naše fante s kako vnemo obiskujejo vaje in to redno, dasi so ves dan zelo zaposleni. Društvo pa tudi deluje na to, da ustvari čim najtesnejše zveze z brati Srbi in Hrvati. Da ne brez uspeha, kaže dejstvo, da pri pomladanski veselici, ki jo priredi društvo, dne 4. majnika v Zemetu, poleg vojaškega koncerta iz prijaznosti sodelujejo vsa srbska in hrvaška društva.

Razgled po slovanskem svetu.

— **40letnica dalmatinskih železnic.** Dne 30. aprila 1873. je avstrijski parlament sprejel zakon glede zgradbe dalmatinske železniške proge na hrvaško mejo. Toda ta zakon je ostal na papirju, dasi so dalmatinski po-

slanci leto za leto zahtevali v državnem zboru, da se že sklenjeni zakon izvede in se zgrade projektirane železnice. Dne 30. decembra 1907. je bil sprejet v parlamentu nov zakon o tem železniškem vprašanju in dalmatinska železnica na hrvaško mejo bi se morala dograditi do spomladi leta 1913. Toda tudi ta zakon je imel samo papirnatost, ker o zgradbi te železnice še danes ni ne duha, ne sluha. Spljatska »Sloboda« je v svoji zadnji številki priobčila besedilo železniških zakonov iz l. 1873. in 1907. v dokaz, kako se v Avstriji izvajajo zakoni, ako se tičejo interesov kake čisto slovanske pokrajine.

— »Hrvatsko planinsko društvo« v Zagrebu je imelo v sredo 30. aprila svoj letni občni zbor. Društveni predsednik grof Miroslav Kulmer je v svojem govoru naglašal, da se društvo v zadnjem času lepo razvija, ter izrazil nado, da bo društveno delovanje v bodoče še intenzivnejše. Poročilo o društvenem delovanju je podal podpredsednik profesor Pasarić. Najvažnejši dogodek v preteklem letu je bila za »Hrv. plan. društvo« zgradba turistovskega doma na Sljemenu, ki je stala 20.000 K. To je prvi planinski dom, ki ga je zgradilo »Hrv. plan. društvo«, dasi obstoja že 38 let. Toda temu se ni čuditi, saj je društvo dolga desetletja samo životarilo in se je prebudilo k novemu življenju šele v zadnjih letih. Društvo je zgradilo v Senjskih gorah turistovsko kočjo, pod Plješevico pa planinsko zavetišče. Nadalje je poskrbelo za napravno markacijo ob potih v gorskem kotaru, na Rišnjaku in na Kleku. Preteklo leto je dobilo »Hrv. plan. društvo« svojo prvo podružnico v Gospiću. Po poročilu blaginjavca Jurčića je imelo društvo 1. častnega, 29 ustanovnih in 596 rednih članov. V zadnjem letu je število članov naraslo za 106. Društveno premoženje je znašalo v preteklem letu 28.809 K 44 vin. Na predlog predsednika grofa Kulmerja je bil v priznanje njegovih zaslug za društvo in planinstvo izvoljen za častnega člana odbornik profesor Novotny. Na predlog društvenika Pavliča je občni zbor sklenil stopiti s »Slov. plan. društvo« v čim najtesnejšo zvezo in pričeti z njim pogajanja radi skupnega glasila, ki bi naj bil »Planinski Vestnik«. V odbor so bili izvoljeni: grof Miroslav Kulmer, predsednik; Miroslav Broschan in Josip Pasarić, podpredsednika; Ivan Ancel, Dušan Birač, Vjekoslav Cvetišić, Vilim Čmelič, Ivo Jurčić, Ante Kern, dr. Kiseļjak, dr. Kostrenčić, M. Mudrinić, V. Novotny, Jos. Poljak in dr. Vitauš, odborniki. Po zborovanju je imel odbornik Cvetišić predavanje o turah ob Velebitu in v gorskem kotaru. Predavanje je pojasnjevalo 410 skiptičnih slik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Med vojno in mirom.

Neposredno pred odločitvijo.

Dunaj, 3. maja. Nad Bosno in Hercegovino bo danes proglašeno izredno stanje.

Kakor nam poročajo iz verodostojnega vira, je notranji minister Heinold dobil včeraj od cesarja pooblastilo, odrediti izredne odločbe v južno - avstrijskih deželah,

če bi bilo to potrebno.

Dunaj, 3. maja. Danes zvečer bo proglašeno nad Dalmacijo izjemno stanje.

Dunaj, 3. maja. Na Dunaju se nahaja ogrski justični minister ter je dobil pooblastilo, odrediti v obmejnih krajih ob srbski meji izredne odredbe.

Sarajevo, 3. maja. Po celem mestu so nabite odredbe, ki jih prinaša tudi uradni list in ki obsegajo z Najvišjim sklepom z dne 1. maja odobreno deželno odredbo z dne 2. maja glede

suspendiranja nekaterih določb dežel. statuta in odredbe, s katerimi se določajo izjemne določbe.

Te odredbe obsegajo:

1. Predpise utesnjuječe priglasitveno dolžnost in dolžnost imeti pos.
2. Prosto potovanje.
3. Utesnitve društvenega zborovalnega prava.
4. Utesnitve pri prodaji in posesti orožja.
5. Začasno podrejenje civilnih oseb pod vojaško pravosodstvo.
6. Poostrežen nekaterih določb kazensko - pravnega reda in tiskovnega zakona.
7. Ravnanje s poštnimi pošiljkami.
8. Utesnitve in nadzorstvo nad brzojavnim in telefoničnim prometom.

9. Omejitev in preprečitev zlorabe golbov - pismenosti.

Črnogorci se pripravljajo na vojno z Avstrijo.

Dunaj, 3. maja. »Reichspost« prinaša baje s Cetinja dolgo poročilo o črnogorskih pripravah za vojno proti Avstriji. Poročilo pravi:

Cela dežela se mirzljivo pripravlja na vojno. Vojaške čete se zbirajo ob meji proti Dalmaciji in Hercegovini. Pripravljajo se vpadi četašev v Hercegovino in Dalmacijo. Četaško gibanje organizira polkovnik Lipovac, ki vodi tudi vse četaške organizacije, ki naj iz Grahove in Nikšića vpadajo v Hercegovino. Pri soteski Duge stoji ena brigada.

Na Lovčen o transportirali Črnogorci velike množice streliva. Vsi mostovi in vsi prepusti za vodo so podminirani ter pripravljeni, da jih Črnogorci razstrelje. Z Lovčena razsvetlujejo Črnogorci z velikanskimi električnimi reflektorji celo okolico.

V Črni gori se nahaja mnogo Hercegovincev, ki so si tudi izmislili načrt, umoriti avstrijskega poslanika Giesla, ko se je vračal iz Kotora na Cetinje. Poslanik Giesl bi ne bil umorjen na črnogorskih tleh, marveč še v Dalmaciji, tako da bi Črne gore ne zadela nobena odgovornost. Vojaški ataše stotnik Hupka je to nakano odkril in atentat še pravočasno preprečil.

Kralj je popolnoma v rokah Dalmatincev conte Vojnovića.

Včeraj je odposlala črnogorska vlada

nujno noto balkanskim zaveznikom.

V ti noti pravi: Avstrija zahteva, da Črna gora brezpogojno preda Skader. To svojo zahtevo podpira z grožnjami in izvršuje atentate na črnogorsko suvereniteto. Nota pozivlja zaveznike na skupne korake proti Avstriji.

Črnogorski minister Ramadanović se je baje izrazil napram nekemu dopisniku: Prišla je dvanaesta ura, Avstrija si še lahko pridobi srca Črnogorcev, če jim velikodušno prepusti Skader in plodno planjavo ob Bojani, ki sta življenjskega pomena za Črno goro. Če Črna gora tega ne dobi, ogroža s tem Avstrija stališče črnogorske dinastije ter indirektno podpira srbsko propagando, ki je mnogo bolj razširjena, kakor se to misli. — Izjavil je končno: Če Avstrija Črni gori že ne da Skadra, naj ji da saj Taraboš in dolino Bojane s primernim delom obali.

Avstrija in Italija proti Albaniji.

Dunaj, 3. maja. Avstrija in Italija sta se sedaj sporazumeli glede podrobnosti vojnih operacij. Statuirano je, da se proti Črni gori kot taki ne bo podvzelo nič. Avstrija pa je izjavila, da bo takoj proklamirala vojno proti Črni gori, čim bi bil oddan na kakega avstrijskega vojaka s črnogorske strani le en strel.

Za enkrat izkrca

Italija 40.000 mož

v Valoni in Santi Quaranti.

Istočasno izkrca

Avstrija 60.000 mož

v Medovi in Lješju. Na obeh straneh pa je pripravljenih okrog 300.000 do 350.000 mož.

Dunaj, 3. maja. Na Hrvaškem in v ogrskih obmejnih komitatih ne bo proglašeno izjemno stanje, marveč novi ogrski zasilni zakon, ki je še mnogo ostrejši kakor svoječasno v avstrijskem parlamentu sklenjeni zakon o vojnih dajatvah.

Vesile proti Črni gori.

Cetinje, 3. maja. Zastopniki velenil so izročili ministrstvu zunanjih del noto, ki se tiče mirovnih pogajanj in ki je popolnoma identična z notami ostalih zaveznikov. Ob enem so vesile obvestile črnogorsko vlado, da vztrajajo pri svojem sklepu glede Skadra in da zahtevajo, da jim Skader izroči najkasneje do ponedeljka dne 5. maja, sicer da prepuste Črno goro popolnoma njeni usodi.

Avstrijsko - italijanska akcija glede Albanije.

Milan, 3. maja. »Secolo« in »Corriere della sera« potrjujejo, da vlada med Avstro - Ogrsko in Italijo glede albanskega in skadrškega vprašanja popolno soglasje, ki se bo že v najkrajšem času uveljavilo ne samo proti Črni gori, marveč tudi glede Albanije.

Dunaj, 3. maja. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo Avstro - Ogrska v slučaju, da se Črna gora ne vda, v sredo ali četrtek pričela s svojimi operacijami in da bo okupirala Bar in Ucinj na črnogorskem ozemlju.

V tem slučaju bo Avstro - Ogrska izkrcala 120 - 150.000 mož, Italija pa 140.000 mož.

Rim, 3. maja. Iz Grete poročajo, da so dobile vojne ladje »Regina Margherita«, »Vares«, »Garibaldi«, »Sicilia«, »Re Umberto« in »Imanele Filiberto« brezčičnim putem ukaz,

naj se nemudoma preskrbe z živili in odplujejo v Brindisi.

Neverjetne vesti.

Rim, 3. maja. »Tribuna« javlja neverjetno vest, da je Grška izročila Bolgarski ultimatum, v katerem zahteva, naj Bolgarska nemudoma odpokliče svoje čete iz vseh onih krajev, ki so jih okupirali Grki.

Solun, 3. maja. Bolgari se v Velešu silno utrjujejo. (Veleš so okupirali Srbi. Opomba uredn.) Okrog Soluna so napravili silen obroč utrjenih pozicij. V Suhem je prišlo do krvavih spopadov med bolgarskimi in grškimi četami.

Zasedanje črnogorske skupščine.

Cetinje, 3. maja. Vlada je sklicala narodno skupščino na izredno zasedanje v četrtek, dne 8. maja.

Mirovno vprašanje.

Atene, 3. maja. Kolektivna nota vesilil pravi med drugim o Egejskih otokih in o Albanskem vprašanju: Kar se tiče odgovora zaveznikov glede Egejskih otokov in obmejitve Albanije opozarjajo vesile, da pade to vprašanje edino v njih kompetenco. Z ozirom na to opozarjajo, da ni mogoče omeniti odstopa otokov s strani Turčije v mirovnih preliminarjih.

Grška vlada bo imenovala v svojem odgovoru kot svoje zastopnike najbrže one, ki so že v Londonu.

Srbski delegati pri mirovnih pogajanjih.

Belgrad, 3. maja. Ministrski predsednik Nikola Pašić je včeraj obvestil zastopnike vesilil, ko so mu izročile noto glede mirovnih pogajanj, da bodo Srbijo zastopali isti delegati pri mirovnih pogajanjih, kakor pri prvi mirovni konferenci.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno poročilo.) Srbska delegata Stojan Novaković in Andra Nikolić odputujeta na mirovno konferenco v London v torek 6. maja.

Turčija in mirovna konferenca.

Carigrad, 3. maja. Turška vlada doslej še ni odgovorila na noto, ki so ji izročili zastopniki vesilil glede novih mirovnih pogajanj v Londonu.

Srbska vojska.

Belgrad, 3. maja. Po naročilu vojnega ministra so se premetile srbske čete iz zavzetih pokrajin v Belgrad, in v zapadno Srbijo. V Srbiji zbirajo — prostovoljce za Črno goro, vendar se jih je oglasilo do sedaj samo 200.

V Albaniji.

Dunaj, 3. maja. Jugoslovanska korespondenca poroča iz Carigrada, da je prišlo med četami Djavid paše in katoliškimi Albanci (ki pa jih v južni Albaniji sploh ni) do krvavih spopadov. Cele vasi so se spopadle in se divje bojujejo med seboj. Turški albanski centralni komite podpira Esad pašo z denarjem. Turški oficijozni krogi odklanjajo stike z Djavid pašo, vendar se je mladoturški komite odločil podpirati Esad pašo.

Cetinje, 3. maja. Na Cetinje prihajajo številne pozdravne brzojavke za Esad pašo, ki ima stalno brzojavno zvezo s Cetinjem, ter dobiva od tam svojo pošto. Pozdravne brzojavke prihajajo zlasti iz Moskve, Petrograda in Belgrada.

Rim, 3. maja. Vsi italijanski vojniki v Siciliji in v južni Italiji, ki znajo albansko so bili pozvani v Bar, kjer jih vzame italijansko brodogeje s seboj, da služijo na albanski zemlji, ki je odkazana Italiji, kot tolnači.

Bologna, 3. maja. Italijansko armadno poveljništvo je odredilo, da odide večje število italijanskih čet iz Zg. Italije v Brindisi, kjer se zbira ekspedicija za Albanijo.

Dunaj, 3. maja. Albanska korespondenca poroča iz Drača, da je izdala turška vlada povelje na Esad pašo in Djavid pašo, da naj zapustita Albanijo.

Albanija.

Milan, 3. maja. »Secolo« poroča, da je poslala provizorična vlada Djavid paši nasproti 500 mož, da mu zapro pot v Valono.

Niazi beg umorjen.

Milan, 3. maja. »Secolo« poroča, da je bil Niazi beg od krščanskih vojakov, ki mu jih je dala provizorična vlada za spremstvo, umorjen. Niazi beg je hotel potovati v Carigrad.

Bolgarske čete zapuščajo Solun.

Atene, 3. maja. Kakor poročajo iz Soluna, zapuščajo Bolgari mesto na direktni ukaz Evrope. V Solunu ostane samo ena stotnja bolgarske pehote.

Grške čete v Albaniji in Djavid paša v Valoni.

Rim, 3. maja. Listi poročajo, da je Djavid paša res zasedel Valono.

južni Albaniji, in potrjujejo vest, da je Gjavid paša res zasedel Valono.

Srbija ne zapusti Črne gore.

Belgrad, 3. maja. Oficijozni listi naglašajo, da bo ostala Srbija zvesta svojim zaveznikiškim pogodbam in da bo Črni gori pomagala v eventualni vojni.

Bolgari in Črna gora.

Dunaj, 3. maja. Politični krogi poročajo iz Sofije o stališču Bolgarske napram Črni gori:

Trdovratnost Črne gore v skadrskem vprašanju je napravila mučen vtisk. Bolgarska se boji, da bo prišlo do dalekosežnih konsekvenc, ki bi mogli celo onemogočiti mir med Balkansko zvezo in Turčijo. Kar se tiče eventualnosti, da bi Bolgarska podpirala Črno goro, je to popolnoma izključeno. S Črno goro nima Bolgarska nikakršne pogodbe in tudi če bi bil položaj tak, da bi bila tangirana Srbija, izjavljajo bolgarski krogi, da preneha pogodba s Srbijo, čim se sklene mir.

Skader.

Cetinje, 3. maja. Črna gora je odklonila avstrijsko ponudbo, da bi poslala v Skader živila in materialno pomoč.

Situacija.

Dunaj, 3. maja. Oficijozno poročilo označuje situacijo z lakoničnimi besedami: »Mednarodni položaj je nespremenjen.

Odlikovanja za Zaveznike.

Petrograd, 3. maja. Ruski car je podelil carju bolgarskemu in kralju srbskemu red Sv. Jurja II. razreda, grškemu kralju isti red III. razreda. Čela vrsta generalov je dobila isti red IV. razreda med tem ko je bilo kakih 1000 vojakov in častnikov odlikovanih z ruskimi zaslužnimi znaki.

Srbija in Bolgarska.

Sofija, 2. maja. »Mir« poroča, da bo tvoril temelj srbsko - bolgarskega sporazuma narodnaestni princip. Bodoča srbsko - bolgarska meja je označena na posebnem zemljevidu, ki je priložen pogodbi. Bolgarska prizna v tej pogodbi, da je na ozemlju severno in severno - zahodno od Šar planine toliko Srbov, da se že vsled tega izključujejo glede tega ozemlja vse bolgarske zahteve.

Grki in Egejski otoki.

Atene, 3. maja. Uradni list priobčuje kraljev dekret, ki razglašja nad vsemi otoki, zasednimi od grške armade obsedno stanje.

Ruske zahteve za slučaj intervencije v Albaniji.

Frankobrod, 3. maja. »Frankfurter Zeitung« poroča, da bo zahtevala Rusija od Avstrije in Italije izjavo, da bo

okupacija Albanije samo provizorična.

Če bi Avstrija in Italija tega zagotovila ne dali, je računati s silno poostrejitvijo krize.

Hujskanje sofijskih listov.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno poročilo.) Včerajšnja »Samouprava« priobčuje to-le: Sofijski »Dnevnik« preteklega četrta je priobčil pod naslovom »Srbski prestolonaslednik — morilec«, vest, da je prestolonaslednik Aleksander v Skoplju na Glavni ulici vprašal neko dekle, če je Srbkinja ter jo, ko mu je rekla, da je Bolgarka, dvakrat udaril v obraz, da je o tem došla v Sofijo uradno obvestilo, in da so nadalje bili o tem obveščeni tudi tuji korespondenti. Z ozirom na to vest podaja »Samouprava« to-le izjavo: Ako sofijski »Dnevnik« z zanesljivimi dokazi dožene točnost in resničnost te vesti, se bo Srbija odpovedala zahtevam, ne samo na ozemlje, ki je preporno, marveč tudi na ves teritorij, osvojen v tej vojni. Ako pa »Dnevnik« tega ne more dokazati, bodo iskreni in pošteti prijatelji Balkanske zveze v Bolgarski, Rusiji, Angleški in Francoski na čistem, kakšno razpoloženje vlada v poedinih bolgarskih listih proti Balkanski zvezi in kakšna mora biti pravična stvar, za katero se bode s takimi sredstvi. — V Belgradu naglašajo, da je pač čudno, da se v Sofiji svobodno lahko priobčuje takšne stvari, dasi imajo tamkaj strogo cenzuro, katere v Srbiji nimajo, dočim je v zadnjem času v Srbiji bilo zaplenjenih več časopisov radi preostrega pisanja proti Avstriji.

Bitoljci v Belgradu.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno poročilo.) Snoči so dospeli semkaj občinski odborniki iz Bitolje. Bili so slavnostno sprejeti. Danes so priredili njim na čast banket. Mestni občinski svet pa je imel svečanostno sejo. Zvečer bo slavnostna predstava na čast gostom v gledališču. Bitoljci ostanejo v Belgradu več dni.

Obmejna komisija.

Belgrad, 3. maja. (Izvirno poročilo.) Vrhovno armadno poveljstvo v Skoplju je imenovalo komisijo, ki bo točno na licu mesta proučila in označila meje med Srbijo in Albanijo v smislu rešitve vesilil. Delo te komisije je potrebno, da se ve, do katere točke se morajo umakniti srbske čete.

Državni zbor.

Dunaj, 3. maja. Dr. Sylvester je preložil konvent senijorov, ki je bil prvotno določen na 6. t. m. na nedoločen čas. Tudi parlament se tedaj najbrže ne sestane 15. maja. Vlada popolnoma odkrito priznava, da so nejasne zunanje razmere krive, da vlada državnega zbora ne skliče. Vlada hoče v času letetne krize preprečiti debate, ki bi mogle napraviti slab vtis v inozemstvu in dovesti eventualno do odgoditve, če ne do zaključitve državnega zbora.

Dunaj, 3. maja. Politični krogi zatrjujejo, da bo avstrijski državni zbor odgođen, tako da izgube poslanci imuniteto.

Dunaj, 3. maja. Predsednik Sylvester je sklical državni zbor za 15. maj najbrže pa bo državni zbor preje odgođen.

Avdijenca.

Dunaj, 3. maja. Ogrski justični minister je bil danes sprejet od cesarja v daljši avdijenci.

Borza.

Dunaj, 3. maja. Razpoloženje na današnji borzi je bilo mirno, vendar so kurzi popoldne popustili.

Razstava »Adria«.

Dunaj, 3. maja. Danes dopoldne je bila otvorena pod prestolonaslednikovim protektoratom stoječa razstava »Adria«. Navzoč je bil edini Jugoslovčan dr. Šusteršič.

Gališka vprašanja.

Dunaj, 3. maja. V prihodnjih dneh bo vlada odredila zaključitev gališkega deželnega zbora. Sklepi glede razpusta in novih volitev ter o demisiji namestnika se bodo storili šele pozneje.

Dunaj, 3. maja. Poljski državni in deželni poslanci imajo 7. t. m. ob 10. dop. v Lvovu skupno sejo.

Francoska pripravljeno.

Pariz, 3. maja. Francoski ministrski svet je sklenil pridržati vojake letnika 1910, ki bi morali že oktobra biti odpušteni.

Poset francoskega predsednika v Londonu.

London, 3. maja. Predsednik francoske republike Poincaré pride v London 24. junija in ostane tam do 27. junija.

Nemški državni zbor — vojaške predloge.

Berolin, 2. maja. V budgetni komisiji državnega zbora je bila vladna predloga, ki zahteva 6 konjeniških polkov več z 16 proti 12 glasovi odklonjena. Tudi nacionalno - liberalni eventualni predlog, da se dovolijo 4 konjeniški polki več, je bil s 15 proti 13 glasovi odbit. Sprejet pa je bil predlog naprednih krogov, da se dovolijo 3 novi konjeniški polki. Sprejet je bil ta predlog s 16. proti 12. glasovi.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Razne stvari.

* Miss Gilbertova je vendarle dobila svojega idealnega moža. Novo-jorska dedinja 48 milijonov kron, miss Tilla Gilbertova, je imela posebno srečo med dolarskimi princem. Našla je namreč idealnega soproga. Pred dobrim letom je popisala svoj ideal soproga sledeče: »Mora biti šest čevljev visok in prijatelj atletike. Polti mora biti temne, dober jezdec, ljubiti mora živali, popolnoma mora biti obrit, imeti mora močno čeljust ter imeti ušesa, ki se tesno prilagajajo glavi. Sam si mora služiti denar, pripadati mora episkopalni cerkvi in mora biti republikanec. Imeti mora močne lase, nad levim ušesom kodre, raven nos, velike in žive lase, vendar pa ne sme imeti duhovitih oči, kajti možki s takimi očmi ne znajo zaslužiti denarja. Nadalje mora imeti posebno določene ideje o reji prašičev in kuretnine. Č čaju mora dajati citroni in biti oblečen kakor igralec John Drew.« In ta vzor moškega je dobila zdaj omenjena dama v Howardu Price Renshawu iz Troye v novo-jorski državi. Vendar pa tudi ta idealni mož ni izpolnil vseh njenih želj in zahtev. Ni popolnoma obrit in nima kodrov nad levim ušesom. Vendar pa dobi bogato nevesto.

za katero se je poganjalo mnogo snubačev, med njimi tudi nečak bivšega predsednika Tafta.

* **Splav ladje.** Kako nam poroča Clydebank, so danes srečno v morje spustili parnik »Aquitania« družbe Cunard - Line.

* **Železniške nesreče.** Iz Toulouse poročajo: V četrtek je skočil osební vlak s tira med Roncoules in Severac. Trije vozovi so se preobrnil. Dvanajst oseb je bilo poškodovanih, med temi dve težko. — Iz Londona poročajo: Pri Doreganu v Indiji je zavozil osební vlak v tovarnega. Pri tem je bilo 28 Indijcev ubitih, 14 Indijcev in 1 Evropejec so bili težko ranjeni.

* **Lep duhovnik.** Iz Tešna poročajo: V torek zvečer so aretirali splošno znanega patra in kateheta Ivana Schusika, ker je onečastil dve mladoletni deklici v starosti osmih in dvanajstih let. Schusik je bil znan kot mladinski organizator in načelnik tiskovnega oddelka za izdajanje krščansko-socialnega glasila »Ostschlesische Post«. Čeprav so klerikali napeli vse svoje moči, da bi zadevo prikrili, vendar niso mogli tega doseči. Ena izmed deklic je bila hči nekega častnika.

* **Avtomobilske nesreče.** Iz Badna pri Dunaju poročajo: Poštni avtomobil, ki vozi med Allandom in Badnom se je v nedeljo zvečer ob pol sedmih pri »Kraimerhütte« prevrnil. Pasazirji so padli iz voza. Štirje pasazirji so bili težko, štirje pa lahko poškodovani. Dunajska učiteljska Rednitski si je razbila črepanjo. — Iz Vladivostoka poročajo: Trdnjaviški poveljnik Miščenkovič in njegova rodina so se pri izletu z avtomobilom ponesrečili. Avtomobil je padel čez neki breg. Poveljnik, njegova soproga in hči so se tožko poškodovali, njegov sin je bil takoj mrtev. Šoferju sta bili obe nogi odtrgani.

* **Grozen umor idiota.** Iz Pečuha poročajo: Ko sta šla v nedeljo krojač J. Gänzler in njegova žena v občini Kisdorog k maši, se je pripeljal slaboumni kmetski fant Mihael Bech v nezaklenjeno krojačevno stanovanje ter napadel devetletno krojačevno hčer s kuhinjskim nožem. 28-letni idiot je sunil otroka z nožem v trebuh, mu iztrgal čreva, prerezal usta do ušes ter mu na to odrezal še nos. Nato je Bech deklico zlorabil. Morilca so kmalu na to prijeli, ker je bil ves krvav.

* **Slab želodec nas dela slabovoljne,** pobit postane človek in nazadnje nespособen za vsako delo. Pa imamo pot, po kateri se ognemo vsakega zla. Rabite že človeško dobo priznati Franc Jožefovo grenčico! Že pred več nego 35 leti je izjavilo ravnateljstvo wienskega bolnišnice: »Po soglasni sodbi naših primarijev se je uveljavila prirodna Franc Jožefova grenčica zaradi prijetne lastnosti, da četudi samo pičlo zaužijana, zanesljivo odvaža in sicer brez zoprnih postranskih učinkov.« Zatevajte od lekarnarja, drogist in trgovca z mineralnimi vodami izrecno samo pristojo Franc Jožefovo grenčico in ne dajte si vsiliti nič drugega! Kjer se pa ne dobiva, se pa obrnite naravnost na razpošiljalno ravnateljstvo Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

* **Župnik sme s prižnice zmerjati sodnike.** To je najnovejši sklep najvišjega sodišča na Dunaju. Stvar, ki je zelo zanimiva in posebno poučna za naše razmere v Avstriji, se je vršila sledeče: Pri nekem okrajnem sodišču v Galiciji je bil obsojen tamonjski župnik na 1 mesec zapora, ker je s prižnice žalil sodnike. Rekel je med drugim, da so dobri sodniki samo v Lvovu in v Krakovu, po deželi pa je samo izvržek uradnikov. Povedal je tudi neko anekdoto od nekega sodnika in njegovega sina. — Pred tožbo se je ta sodnik obrnil na škofa v Lvovu, ki pa ni hotel postopati proti župniku. Obsojeni župnik se je pritožil na okrajno sodišče v Stanislawu, med tem pa silno zabavljaj čez sodnika. Okrajno sodišče je prvo sodbo potrdilo, najvišji sodni dvor pa je sodbo razveljavil, češ, župnik je res zakrivil razžaljenje časti, res je zlorabil prižnico, toda to ni nespodobno dejanje (!)

* **Velika poneverba v Samoboru.** V Samoboru so prišli na sled veliki slepariji, ki jo je izvršil mestni blaginjak Vuković. 22. t. m. so nenadoma skontirali mestno blaginjo in vse zaklade. Ker pa občinskega bilježnika in blaginjaka Vukovića ni bilo v Samoboru, je postala stvar sumljiva. Vsled tega so telefonirali na državno policijo v Zagreb, ki je odgovorila, da so Vukovića že dobili. Prijavil se je namreč sam državnemu pravdnistvu ter izpovedal, da mu je nekdo v železniškem vozu ukradel 4500 kron občinskega denarja, ki ga je nesel v davčni urad. Skontracija pa je dognala, da manjka mnogo več denarja in sicer v blaginji mesta Samobora, okrajne blaginje in pripomočne zadrage. Vukovića so oddali okrajnemu sodišču v Samoboru in je osumljen zločina poneverbe. Pri nadaljnjem zasliševanju so dognali, da

je primanjkljaj v blaginji mnogo večji. Vukovičevca mati je takoj položila 5000 kron, vsled česar je primanjkljaj pokrit. Dognali so tudi, da je upravitelj občine, Josip Čop, dal svoj ključ za dva dni Vukoviću. V teh dveh dneh se je baje dogodilo poneverjenje. Ko so zaslišali Čopa in pisarja Lončarevića, so oba dali v preiskovalni zapor. Za upravitelja občine je bil imenovan lekarnar Kleščič.

Gospodarstvo.

— **»Ljubljanska kreditna banka«.** V mesecu aprila vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2.021.085 kron 20 v, dvignilo pa 1.637.558 K 86 v. Stanje koncem aprila 1913 14.772.171 K 29 v.

— **Kreditno društvo »Mestne hranilnice ljubljanske«** je imelo dne 29. aprila letos svoj 5. redni občni zbor. Iz poslovnega poročila za preteklo leto je razvidno, da je hranilnični upravni odbor zvišal družstvo denarno založbo na 900.000 K. — Prošenj za sprejem v društvo je došlo odboru 111, v katerih se je zahtevalo za 714.000 K novih kreditov. 32 članov pa je prosilo za zvišanje že dovoljenih kreditov za 138.400 K.

Dovolilo se je 48 prosilcem nanovo 208.050 K, 16 članov pa se je kredit zvišal za 68.000 K. Skupni l. 1912. dovoljeni kredit znaša torej 276.050 K. Ob koncu l. 1912. je štelo društvo 189 članov, ki so imeli izrabljenih kreditov za 1.022.410 K 18 v. Kosmatič dohodki vseh društvenih poslov so znašali prošlo leto 54.036 K 20 v t. j. 17.050 K 68 v več nego leta 1911. Po odbitku pasivnih obresti v znesku 43.780 K 64 v, upravnih stroškov in davkov v znesku 1519 K 10 v ter odpisanih terjatev v znesku 1671 K 14 vin. je ostalo čistega poslovnega dobička 7065 K 32 v, ki presega poslovnih prebitke prejšnjega leta za 3797 kron 72 v. Društveni varnostni sklad je koncem l. 1912. znašal 121.665 kron, rezervni sklad pa je z dotacijo iz dobička za l. 1912. narasel na 20.694 K 49 v. Ves poslovni promet je l. 1912. znašal v 1106 postavkah 2.369.014 K 98 v za 791.106 K 26 v več nego l. 1911. Odbor je imel 21 sej. Občni zbor je vzel poslovno poročilo v vednost ter odobril po odboru predloženo bilanco, ki se pošlje občinskemu svetu v končno odobrenje. Ko so se na to še sklenile važne premembe društvenih pravil, se je izvršila dopolnilna volitev odbora in volitev računsko - pregledovalne komisije. V odbor so bili izvoljeni vsi izstopivši odborniki in sicer gospodje: Avgust Agnola, Ivan Bončač, Oroslov Dolenc, Alojzij Kunc, Josip Puch in Anton Steiner. Za namestnika je bil izvoljen g. Ivan Jelačin ml. Za člane računsko pregledovalne komisije so bili za dobo enega leta izvoljeni gospodje: Josip Jakopič, K. A. Kregar in Fran Kavčič, za njih namestnika pa g. Vitor Rohrmann. Ko je bil dnevni red izčrpan in se ni nihče oglašil za besedo, se je gospod podpredsednik Engelbert Franchetti v imenu občnega zbora zahvalil hranilničnemu upravnemu odboru in njegovemu pooblaščenju, gospodu pis. ravnatelja Ivana Milohnoja za vsestransko naklonjenost napram društvu, kakor tudi hranilničnemu uradništvu za vestno in marljivo opravljanje društvenih poslov. Posebno zahvalo pa je izrekel še društvu pravemu konzulentu, gospodu dr. Fr. Novaku, za njegovo uspešno delovanje v korist društva. — V seji, ki se je vršila neposredno po občnem zboru, sta bila z vslikom zopet izvoljena g. Fr. Ksaver Stare za predsednika in g. Engelbert Franchetti za podpredsednika.

— **»Adria« delniška pivovarna v Trstu.** Dne 27. aprila t. l. se je vršil v Trstu ustanovni občni zbor te delniške družbe. Polnovplačana delniška glavica družbe znaša 1.000.000 kron in je razdeljena v 2500 temeljnih delnic po 200 K nom. in 2500 prioritetnih delnic a 200 K nom. Občnega zbora se je udeležilo 32 delničarjev, ki so zastopali 4656 delnic s 430 glasovi. V upravni svet so bili izvoljeni sledeči gg.: Fran plem. Garzarolli, Ivan Goriup, Peter Liebman, Jurij Liebman, Pavel Liebman, Oton Pollack, Fran Skorkovsky in Ante Topić. V nadzorstveni svet pa gg. Milan Bogady, Fran Brangjolica, Fran Korenčan in Spiro Kvekvič. Na občnem zboru se je sklenilo, izplačati subskribentom delnic za leto 1911/12 5% obresti.

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo društvo«: Kuhan Anton v imenu ženske in moške C. M. podružnice v Trbovljah 85 K, mesto venca na grob pokojnemu ustanovitelju župniku g. P. Erjavcu z geslom: »Tako se časti spomin zaslužnih mož — živio Trbovci!« in gospod Ferdinand Souvan v Ljubljani 20 K, mesto venca na krsto starega prijatelja g. J. Vičiča. Skupaj 105 K.

Za »Domovino«: F. M. L. Lavrič pl. Zaplaz z Dunaja 20 K.

Za »Obrambni sklad C. M. dr.«: Lojze Kocačič, asistent južne železnice iz St. Petra na Krasu 30 K, za kamen št. 1060, kot narodni davek Šentpeterskih poštinih in železniških uradnikov.

Za stavbni sklad ljubljanskega »Sokola«: Brat Mažovec iz Škofje Loke 1 K, radi zgubljene stave. »Na zdar!«

Ziveli nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. aprila: Ivan Vičič, knjigovodja in meščan ljubljanski, 79 let, Jurčičev trg 2. — Marija Grabenšek, mestna uboga, 77 let, Sv. Martina cesta 16.

Dne 30. aprila: Lucija Bižal, bivša služkinja, 73 let, Radeckega cesta 9.

Dne 1. maja: Albertina Graul, zasebnica, 52 let, Kolodvorska ulica 23. — Josip Mikoda, zasebnik, 77 let, Zatiška ulica 1. — Franc Čebular, sin hišnega posestnika, 17 mesecev, Stranska pot 13.

Dne 2. maja: Marija Milač, zasebnica, 65 let, Radeckega cesta 9. — Marija Ošaben, hči skladiščnega delavca južne železnice, 8 dni, Založkarjeva ulica 8.

V deželni bolnici:

Dne 1. maja: Matevž Sušnik, delavec, 44 let.

Dne 2. maja: Marija Hutter, dničarica, 75 let.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolezni utešujoče, mišice in živce repčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštne povzetji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 5 33

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

Lekarnarja Julija Schaumanna želodčna sol si je izza več nego tridesetih let pridobila izboren sloves kot dietetični izdelek, kar potrjujejo premnoga priznana pisma. Zanesljivo in točno učinkuje pri vseh motivah prebavljanja, pri želodčnih teškočah, tvoritvi kislin, vzpehavanju itd., da je kot preizkušeno domače zdravilo mnogo razširjena in jo jako cenijo. Za izborni učinek se ima za hvaliti racionalni sestavi.

Kder svoj želodec ljublj,
ne pije drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni »FLORIAN« ne slabi
in ne omami, ampak daje
moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Proti 22
zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tvarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudo, pošijte mi zopet
tri steklenice Vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske berze 3. maja 1913

Maložbeni papirji.	Denarji	Blagova
4% majeva renta	82-95	83-15
4 1/2% srebrna renta	86-20	86-40
4% avstr. krona renta	83-40	83-60
4% ogr.	81-90	82-10
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke dež. banke	87-25	88-25

Srečke.	449—	461—
Srečke iz l. 1860 1/2	646—	658—
„ 1864	292—	302—
„ žemelske I. izdaje	290—	300—
„ II.	253—	263—
„ ogrske hipotečne	239—	249—
„ duš. komunalne	473—	483—
„ avstr. kreditne	479—	489—
„ ljubljanske	64—	72—
„ avstr. rdeč. križa	51-50	55-50
„ ogr.	33—	37—
„ bazilika	28-50	31-50
„ turške	236—	239—

neto.	415—	418—
Ljubljanske kreditne banke	615-25	616-25
Avstr. kreditnega zavoda	507—	508—
Dunajske bančne družbe	122-15	123-15
Južne železnice	708-90	709-90
Državne železnice	996—	997—
Alpine-Montani	352—	356—
Češke sladkorne družbe	264—	265—
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11-42	11-47
Cekini	118—	118-30
Marke	95-55	95-70
Franki	93-40	93-60
Lire	253—	253-75
Rublj.	—	—

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
2. pop.	731-2	13-0	sl. jzh.	dež
9. zv.	731-2	11-1	brezv.	jasno
7. zj.	731-3	6-4	sl. vzsvzh	„

Srednja večerajšnja temperatura 11,7°, norm. 12,3°. Padavina v 24 urah 5,8 mm.

Zahvala.

Za mnogobrojno spremstvo našega nenadoma umrlega soproga, očeta in svaka, gospoda 1615

Bernarda Doležala
brivca

na zadnji poti izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo, posebno preč. duhovščini domače župnije kakor tudi isti iz škofovih zavodov, dalje g. županu in vsem znancem in prijateljem in stanovskim kolegom.

V št. Vidu nad Ljubljano, 3. maja 1913.

Žalujoci ostali.

Prodaj 1617

pisalne stroje

po K 160— s pismenim jamstvom. Na zahtevo ugodna plačila. Stroji na razpolago. Vpraša se na pošto ležeče pod »F. V. O«. Ljubljana.

Zahvala.

V neizmerni žalosti, ki mi tare srce nad izgubo našega nenadomestljivega, predragega in nad vse ljubljene soproga, oziroma brata, zeta, svaka in strica, gospoda

M. U. dr. Pavla Indra

se mi ni — žal — mogoče vsakemu posebej zahvaliti. Storitvami tem potim in se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obilne dokaze srčnega sočutja in za časte spremstvo rajnega k večnemu počitku.

Osobito pa se srčno zahvaljujem blag. gosp. dež. odborniku dr. Zajcu, vodji dež. bolnice, blag. g. dr. Dolšku, dež. poslanca, blag. g. dr. Gregoriču, blag. gg. primarijem in sekundarijem dež. bolnice, predsedniku društva zdravnikov blag. g. dr. vit. Bleiweisu, gg. uradnikom dež. bolnice, na čelu jim blag. g. nadupravitelju Nebenfürerju, vsem dragim, ki so se nas spomnili brzojavnim potom ter vsem darovalcem krasnih vencev. Iskrena hvala vsem!

V Ljubljani, 3. maja 1913.

Josipina Indra, roj. Kalmusova

v imenu vsega sorodstva.

Projev diku.

Ve chvíli, kdy nezměrný žal svírá srdce naše nad nenahraditelnou ztrátou předraženého manžela jinek bratra, zetě, švagra a strýce, pana

M. U. dr. Pavla Indra

nestačí síly moje, abych podle citů svých jednotlivě poděkovati mohl za všechny projevy úcty zvěčnělému a upřímně se mnou soustrastí, ať již osobní účastí na pohřbu, věnováním květin, slovy, telegramy neb připsy útechy neb jiným způsobem památku jeho uctívajícími.

Prosim tudíž, aby touto cestou přijat byl výraz

me nejhlubší vděčnosti.

Lublaň, 3. dubna 1913.

Josefina Indrová roj. Kalmusová

jménem celého příbuzenstva.

1595

Portim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je preminula v miru naša blaga mati, soproga in tašča

Franciška Ogrin

v 59. letu, previdena s svetotajstvi za umirajoče.
Pogreb se vrši danes ob 3. uri popoldne k cerkvi Sv. Lenarta v Stari Vrhniku. 1618

Sv. maše za rajnico se bodo služile v več cerkvah.

Vrhniku, dne 3. maja 1913.

Ivan Ogrin, soprog. — Ivan Ogrin, Jožef Ogrin, dr. Fran Ogrin, Marica Ogrinova, Franja Birtičeva roj. Ogrinova, sinovi in hčere. — Frano Birtič, zet. — Vnuki in vnučkinje.

Večja tvornica na Hrvaškem išče
zmožnega 1494

kontorista

Zahteve: kristjan, samec, starost 22—28 let, razložna pisava, točno delo, kakor tudi popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Reflektira se samo na zmožno, zanesljivo delavno moč. — Ponube s sliko na upravištvu »Slovenskega Naroda« po šifro „A. B. 1913/1494“

Franc Furlan

naslednik Faschingove ydove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

535

Ambrožev trg šte. 9.

Pripravna birmanska darila!

Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi.

Nikelasta moška ura z verižico K 4-50
Srebrna moška ura z verižico K 9-70
14kar. zlata moška ura z verižico K 65-—

Nikeln. damska ura z verižico K 7-50
Srebrna damska ura z verižico K 9-50
14 kar. zlata dam. ura z verižico K 39-—

Velikanska izbira verižic, kolajev, uhanov, prstanov itd.
Čudovito nizke cene! — Solidna in dobra postrežba!

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25.

Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici — Tvorliška znamka »IKO«.
Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur »Zenith«.

Trgovski lokal

se odda za avgust
na Mestnem trgu št. 6.

Več pove lastnik ravnotam, III. nadstr.
1476

Maslo, malisno šupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za mošt, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode, ter močnate solne in otrobnate vreče kupi vsako množino

veletrgovina **ANTON KOLENC**,
Celje, Graška cesta 22. 3095

NEIGE DE FLEURS

(Cvetlični sneg)

nova znanstveno izdelana
krema za roke in obraz

giensko najboljšo toaletno sredstvo sedanjosti. Dobiva se posvodi Lonček 80 h., škatlja K 1-60.
Zaloga: „Adria“, B. Cvančara v Ljubljani. Zaloga

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

Došle so novosti **vezanih švicarskih oblek za birmanke.** Cene čudovito nizke.

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(Originalno amerikan. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ul. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higien. perila
Jágrovega in Tetra ter vse druge modne
predmete najboljše kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Prodajo se zaradi preselitve

4 postelje s celo garnituro,
1 zofa in še drugo pohištvo.

Vse še dobro ohranjeno. 1548

Poizve se na Rimski cesti št. 2.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda
perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu
hitremu učinku — nikakih perilu
škodljivih snovi. Zajemeno neškod-
ljivo pralno sredstvo.

TOVARNA:

Gottlieb Voith
DUNAJ III./1.

Napredaj po vseh trgovinah.

Najcenejši nakupni vir

platnenega in pavolnatega
blaga.

Priložnostna ponudba za reklamne cene.
6 rjuh iz najboljšega jamčeno
pristnega platna, velikost
150 x 225 cm. K 16-80
1 tucat brisalk čisto pla-
tenih dvojnega dama-
sta velikost 50 x 120 cm. K 11-50
40 m ostankov, zajamčeno pralnih krasno
sortiranih v razmerju
3-12m za obleke be-
lo blago, posteljno perilo itd. K 18-—
na izbero.

Izvolite pisati po kolekcijo vzorcev meh-
kega platnenega in pavolnatega blaga, da-
masta, platna, posteljnih prevlek, brisalk
itd. za domačo potrebo in opreme za ne-
veste zastoj.

Tkalstvo in razpošiljalstvo
Jan Škoda, Cervený Kostelec
(Češko, Krkonoši).

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

94

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapričeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Moderne srajce

bele, modne barvaste, tenniske, lovske,
hribolasko, mrežaste in vse druge vr-
ste z ovrtnikom in brez ovrtnika v
največji izbiri in najboljši kakovosti
:: po zelo skromnih stalnih cenah ::
z 10% popusta.

: Modna in športna trgovina :
P. Magdič, Ljubljana
== nasproti glavne pošte. ==

pomaga čudovito kot nado-
nežni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Velikonočna procesija na Vinici pred sodiščem.

Pred tukajšnim okrožnim sodiščem je bila te dni obravnava o slučaji, ki zasluži občno pozornost, ker na eni strani osvetljuje početje gotovih duhovnikov, na drugi pa je v svarilo vsem, ki niso deležni duhovske naklonjenosti. Na Vinici ob Kulpi pašuje župnik K. O. n. g., o katerem je tudi pri c. kr. državnih uradih znano, da se razume tudi na odvetniške in notarske posle. Ta župnik je tudi občinski tajnik in obenem pravzaprav župan, kajti tisti, ki bi po postavi moral biti župan, je le slepo orodje v rokah svojega »tajnika« v duhovni obleki. Umevno je, da so napredni možje s temi razmerami nezadovoljni in so to izrazili tudi v naprednem časopisu. Za pisca teh dopisov je župnik osumil bogatega trgovca Nikolaja Persetiča, ki je živel dolgo vrsto let v Petrogradu in se je šele pred kratkim vrnil v domovino. Župnik je na vse načine iskal priliko, da se maščuje nad tem dozdevnim dopisnikom, pa do Velike noči mu ni mogel priti do živega.

Ob velikonočni procesiji pa se je nekaj zgodilo, kar je župniku dalo povod, da se je znesel nad Persetičem. Zjutraj ob 6. se je na Vinici vršila procesija. Spreved se je pomekal ob stranski cesti okoli cerkve in farovža. Kakih 15 korakov vstran, na drugi (glavni) cesti, pa je Persetič postal ter čisto mirno gledal cerkveni spreved. Zagrešil pa je grozno hudodelstvo, da se v tej razdalji namreč procesiji ni odkril. To je bila voda na župnikov mlin. Napravil je ovadbo proti Persetiču zaradi motenja vere! V strahu pa, da bi njegova ovadba ne dosegla zaželenega uspeha, je napravil še drugo ovadbo na višjo instanco. In da bi se bolj držalo, je kratko pred glavno razpravo lansiral v »Slovenca« dopis, ki napada »roko pravice« zaradi zamenjanja uradne dožnosti in namiguje, da bo to dolžnost že storila višja instanca v Novem mestu.

Izmed »ogromne« množice ljudstva, ki se je pod tem »sramotnjem vere« javno zgražalo in pljuvalo je župnik dobil le 2. beru dva možakarja za priči. To sta bila župnikov župan in župnikov mežnar.

Župan Mihelič izpove: Obtoženec je stal kakih 15 korakov (priča je moral sodnemu dvoru na mostovžu pokazati razdaljo) na drugi cesti, ko je šla procesija mimo. Stal in ostal je ves čas pokrit. Ko je šlo »nebo« mimo, je vzel kukalo pa gledal skozi njega na — ženske. Predsednik: Kak vtisk je to vedenje napravilo na ljudstvo? So se ljudje kaj zgražali. Priča: Nekateri so se posmejevali. Kaj posebnega pa nisem opazil. Pred menoj se med tem vedenjem ni nihče spodtikal. Pač pa se je to vedenje ljudem zdelo nenavadno. Predsednik: Kako je obtoženec sploh, ali je mirnega značaja? Ali se je pri gledanju procesije obnašal izživajoče? Priča: Obtoženec je drugače mirnega obnašanja in ne vem nič slabega o njem. Pri procesiji je stal čisto mirno kot kak opazovalec. (Z ozirom na ono kar sledi, je vredno, si to županovo milo sodbo dobro zapomniti.)

Priča Stanko Mat, cerkovnik na Vinici, pripoveduje v svečanem tonu, kako je tisto jutro tik pred »nebo« nosil v roki Kristusa. Ko se ozre postrani, zapazi Persetiča kakih 5 korakov (župan je prisegel na 12 do 15 korakov) na cesti stati pokritega. Pošepnil mu je, naj se odkrije in poklekne. On pa mi je z roko odmahal, češ, da tega ne stori. Potem je vzel v roko kukalo, pa z njim gledal na ženske. Predsednik: Kaj so ljudje rekli k temu? Priča: »Ljudje so se posmejevali kot se smejo kakšnemu bedaku.« Posebno »ženske so se smejale, ko jih je gledal skozi kukalo. — To pričevanje se soglašja z županovim pričevanjem. Ali zdaj se cerkovnik spomni, da je treba tudi župnikovi ovadbi pomagati in začne govoriti o »silnem razburjenju« skoro vseh navzočih, ki so se zgražali nad tem vedenjem tako, da »so kar pljuvali«. Predsedniku se zdi ta preobrat neverjeten in opozori pričo na nasprotja s prejšnjo milejšo izpovedbo. Cerkovnik se pridruža, češ, naj ga »prec hudoba odnese«, če govori kaj neresničnega. Na zahtevo predsednika, naj priča pove, koliko ljudi in kateri so se zgražali in pljuvali, priča ne ve nič gotovega, pljuvanja on sploh videl ni, le od drugih je slišal to govorico. Predsednik vpraša pričo, če pozna župnikovo pismo, kar priča potrdi. Na to mu predsednik preda neko vlogo, očitno župnikovo ovadbo.

Priča spozna, da je to župnikova pisava. Vloga pa je bila najbrže narejena pri županstvu, kajti predsednik vpraša, če župnik opravlja tudi posle občinskega tajnika, kar obe priči, župan in mežnar v očitni zadregi potrdita. Slednji tudi pripomni, da »gospod sploh vse pišejo«.

In sedaj sledi z ozirom na županovo prisego zanimiv prizov. Prečita se namreč župansko sprčevalo o vedenju in sploh o razmerah obtoženca. V rubriki o vedenju obtoženca stoji zapisano: je jako aroganten, predrzen nasproti drugim, se izživajoče obnaša, se ne boji ne duhovne, ne posvetne oblasti, pisari v napredne liste itd. Ta svoj značaj je pokazal pri velikonočni procesiji, ko se je zaradi njegovega javnega zaničevanja sv. Rešnjega Telesa vse ljudstvo zgražalo. — To sprčevalo, ki je napravil župnik kot občinski tajnik in obenem v tej stvari ovaditelj je podpisal ravno isti župan, ki je pod prisego izpovedal, da je obtoženec sicer miren človek, lepega vedenja in da se pri procesiji zaradi njegovega vedenja ni nihče spodtikal, pač pa so se ljudje smejali. Županu je postalo vroče pri čitanju tega sprčevala. Predsednik ga z ozirom na to kričeče nasprotje resno vpraša, če je on kot župan, ki bi moral biti vendar samostojen, to sprčevalo »z mirno vestjo podpisal«. Župan: Da! (Ima pač široke pojme o mirni vesti). Predsednik ga na to opozori, da sprčevalo ni popolnoma v redu z resnico, kajti tu stoji, da je bil obtoženec predkaznovan s 40 K v resnici pa je bil le na 10 K. Ko župan v veliki zadregi hoče svoja nasprotja popravljati, ga mežnar opozarja, da bi moral kaj videti in slišati o tistem »splošnem ogorčenju«. Z ozirom na dejstvo, da niti edini župnikovi priči niste mogli potrditi župnikove anonimne ovadbe, ki govori o splošnem ogorčenju in pljuvanju, je zagovornik skušal dokazati, da dejanje ne osebuje ne v objektivnem, še manj pa v subjektivnem oziru znake pregreškov v smislu § 303. k. z.

A sodni dvor je obtoženca spoznal krivim v smislu župnikove anonimne ovadbe ter ga obsodil na osem dni poostregega zaporja. Obsodba se v glavnem opira na cerkovnikovo pričevanje, češ, da je cerkovnik Persetiča opozoril, naj se odkrije in poklekne, pa se ni hotel odkriti. In posebno pride tudi to v poštev, da je Persetič s kukalom gledal na ženske, ki so se smejale.

Ali Vaš otročiček že hodi?

Ali ste svojemu otročičku, ki še ne zna hoditi, že kdaj dali Scottovo emulzijo? Scottova emulzija malega krepi in zlasti njegovim kostem dovaja potrebni škrob, da se bo kmalu postavil na nožice, za nekaj časa pa shodil.

SCOTTOVA EMULZIJA

je zato tako uspešna v takih slučajih, ker je nenavadno bogata redilnih snovi in obsega zlasti za tvoritev kosti neobhodno potrebne rudninske soli. Ribjega olja ni mogoče nuditi v nobeni boljši obliki kakor je Scottova emulzija, ki je tako lahko prebavna in slastna, da jo celo najmanjši radi uživajo in tudi dobro prenašajo.

Biti pa mora pristna Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi šo v v pisemnih znamkah dohite od tvrdke SCOT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicuje se na naš list enkratno vpošiljatev poizkušnjo od k. k. lekarn.

Solnčno zdravilišče na Bledu 267 na Kranjskem, prekrasna gorska lega ob jezeru, atmosfersko in dično zdraviljenje, vodno zdraviljenje. Maj — oktober. Izvrstni zdravilni uspehi. 1973

Po izreku najodličnejših zdravnikov je popolnoma prirodna kislavoda Mattonijeva Giesshübler posebno zdravilna za bolezni v ledicah in mehuru ter pri vseh kataralčnih vnetjih sopol in prebavil.

V spanju se v ustni duplini zastali ostanki jedil nemoteno razkrajajo in tvorijo podlago neštetim bakterijam, proti katerim bi morali varovati zlasti usta kot vhodni v človeško telo. Z rednim in skrbnim negovanjem ust in zob se kakor dokazano najbolj varujemo nalezljive davice, legarja, jetike, kolere itd. Za čiščenje ust in ohranitev zob zdravniki in zobni zdravniki priporočajo že 26 let predobro znano Sargovo zobno kremo in ustno vodo Kalodont. Kalodont ima prijeten okus, deluje antiseptično in se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh drugih zadevnih trgovinah.

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolezni v prsih kašelj, katar, influenco, nadoho.

Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

Moderna ročna dela in materijal

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za športne obleke, čepice itd. Zgotovljene, pričete in predtiskane vezene v največji izbiri. Predtiskarija. Vezanje na roko. Tamburiranje. Plisiranje itd. Popolna zaloga telovadnih oblek. — Zunanja naročila :: se izvršujejo točno in vestno. ::

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporoča

1549

za birmance

svojo bogato zalogo oblek za dečke.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana

Franca Jožefa cesta šte. 3

priporoča najmodernejše srajce, kravate, rokavice, nogavice, žepne robce, palice, dežnike itd. itd. Velika izbira modernih klobukov, slamnikov in čepic itd.

Stanovanje

2—3 sobe 1592

za mesec avgust išče uradnik v pok. brez otrok. Pisemne ponudbe z navedbo cene pod »J. S.« na upravništvo »Sl. Naroda«.

Proda se pod ugodnimi pogoji

hiša z gosp. poslopjem

ležeča ob glavni cesti poleg farne cerkve v št. Vidu nad Ljubljano. Vprašanja na upravništvo »Sl. Nar.« 1503

V večjem industrijskem kraju se oddasta dva 1540

lokala

za manjšo in večjo trgovino ali kaj enakega. Vprašanja pod »2 lokala« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

2 težka konja

1505 (Zugpferde)

se ugodno prodasta.

Tovarna barv v Dolu pri Ljubljani.

Sanatorij

„Mirni dom“

p. Gornja Kungota pri Mariboru.

Zdravilišče za živčne in notranje bolezni, individualnim zdravljenjem, izvrstno oskrbo in zmernimi cenami. Medicinalne kopeli. — Lastnik in šef zdravnik dr. Fran Čeh. 1334

Razglednice

umetniške.

in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“ Prešernova ulica 7.

! Za birmo !

Za nakup solidnih in priznanih dobro išočih švicarskih „UNION“ ur, zlatnine, srebrnine

se priporoča tvrdka

F. Čuden

Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Lastna tvornica ur v Švici.

Glavni cenik z žepnim koledarjem se pošilja zastonj

Perica

ki bi donajala perilo zašito in zlikano v hišo, naj se zgleda na **Kongresnem trgu št. 14. II. nadstropje.** 1609

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20. 1602

Velika prodaja posode

namreč karlovovarskega porcelana in stekla, emajlne posode in luksuznih predmetov po najnižjih cenah bo od 5. do 17. maja na Resljevi cesti št. 4. 1598 **Ivan Kus.**

Samostojna prodajalka

se sprejme čez poletje v trgovino za papir in knjige A. Wölfling na Bledu. 1571

Radi odpotovanja se da takoj ceno v najem (16 K mesečno)

lepo stanovanje

Ravnatom se odda tudi pohištvo jako ceno. — Vodovodna cesta št. 28. v Ljubljani. 1605

Hiša v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, se pod jako ugodnimi pogoji proda, ev. da v najem. Hiša je pripravljena za vsako obrt. Koncesija ostane na hiši. — Pisarna vprašanja pod „A. B. 5000“ Medija-Izlake pri Zagorju ob Savi. 1604

Skoraj nov pisalni stroj

„Oliver“, model 5, 1405 se ceno proda. Naslov prodajalca se pošlje na zahtevo pod „Oliver št. 200“ na upr. „Sl. Nar.“.

Udobno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, verande ter porabo vrta v Rožni dolini št. 217. se odda za avgust.

Natančneje pove **Kunc Franc, fotograf, Wolfova ulica 6.** 1606

Zahtevajte zastoj in polnino prostora moj bogato ilustrovani glavni katalog s 4000 slikami o urah, zlatih in srebrnih, goblenih, jeklenih, umetnih in muzejskih predmetov, orožja itd.

C. in kr. dvorni dobavitelj JAN KONRAD razpošiljalnica, Most št. 2368 (Česko). Prave švicarske niklaste remonitorske ure na sidro, sistem Roskopf K 6—, 3 komade K 14—, registrirane „Killer-Roskopf“ niklaste remonitorske ure K 7—, prava srebrna remonitorska ura K 8-40. Brez riska! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

„Iz proste roke se proda“ radi premestitve pred 10 leti novo zidana 1475

prostorna hiša

s 4 sobami, kuhinje, kleti, pralne kuhinje. Hiša je pritična, z ograjenim vrtom, nekoliko odstranjena od glavne ceste, posebno priprava za kakega upokojenca. Več pove lastnik v št. Vidu št. 68 nad Ljubljano.

Dvoje stanovanj

z 2 ali 3 sobami (kopalnico) se odda za avgust v novi vili. Poizve se na 1607

Slovenskem trgu, 8, II. nad. desno.

Zanesljivi

zastopniki

za Kranjsko in Spodnje Štajersko se takoj sprejmejo proti proviziji eventualno gotovi plači. Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Stalnost/1612“.

Na oledni način iz lastnega, najboljšega vsak dan svežega sira izdelane 1568

Pélmonostrske kvarglje št. IV. ponuja nadvojvodna centralna mlekarina Pélmonostor v železniških zabojčkih od 4—8 kop vsebine loco Pélmonostor po K 120 kopa z embalažo vred (povzete). Poštni zabojček za vzorec z okoli 25 kope vsebine pošljemo franco na vsako pošto za K 4-0 po povzetju. Nadvojvodna centralna mlekarina Pélmonostor.

Stanovanje

s štirimi sobami, kopalno sobo, sobo za služkinje, 983 se odda za majev termin. Elizabetna cesta št. 3.

Na obroke zlata verižica

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil ur in verižico, naj piše takoj: **R. Lechner, Breclava (Lundenburg) 299** trgovina z zlatino.

Prirodna vina

bela in svetlordeča K 40 do 56, stara, voljna K 68 do 76, pristen slivovec in drožnik K 116 za 100 litrov dobavlja **J. Kravagna v Ptuj.**

Dobro ohranjena, svilen garnitura se radi pomanjkanja prostora po ceni proda. Ogleda se v **Nunski ulici št. 21. pritlično, desno.** 1497

Spretni kovinski strugarji (Dreher) se sprejmo. 1584 Oženjeni imajo prednost. Zasluzek po delu do 7 K za 10urno šifto. Ob posebni spretnosti in pridnosti tudi več. Del. družba **Adolf Finze & Co., Kalsdorf pri Gradcu.**

V Šmartnem pri Litiji se odda 2 lepi stanovanji

z zraven spadajočo prosto električno razsvetlavo. Prvo ima 3, drugo 4 sobe. Zraven so kuhinje, kleti, na željo tudi vrt za zelenjavo. Na vprašanja odgovori firma **Knaflitz v Šmartnem pri Litiji.** 1597

Blagajničarka in zajtrkni marker se takoj sprejmeta v neko tokajšnje kavarno. Več se poizve v upr. „Sl. Naroda“.

Iz proste roke se proda hiša z lepim obširnimi gozdom, z lastnim vodovodom, zraven Save, pri Črnuškem mostu blizu kolodvora. Jako ugodno za letovišcarje in dr. Več se poizve na gostilni Tavčarjev dvor, pošta Jezica pri Ljubljani. 1586

Ženitna ponudba!

Samec v službi s pravico do pokojnine ter z letno plačo K 2000—, želi poročiti gospodično ali vdovo s primerno doto in naobrazbo. Rasne ponudbe je poslati na upravnishvo „Sl. Naroda“ pod „S. Bra-gutim/1615“ do 10. t. m. 1615

Inteligentna dobro vzgojena simp. gđ. disk. rojstva s 600.000 mark razpoložljivega premoženja z enako visokim poznejšim podedovanjem se želi kmalu poročiti s plemenito mislečim gospodom v dobri poziciji. Samo resne, direktne in neanonimne ponudbe pod „Ungelmannstr. 23“ Düsseldorf, hauptpostl. Stroga diskrecija brezpozgojno. 1574

Sprejme se šivilja na Starom trgu 24.

1614 Zaradi preselitve se proda po nizki ceni zelo lepa 1595

različna oprava

med temi 2 salonski garnituri posamezno. — Za ogledati mestna hiša **Solski droverod št. 2. II. nadstr.**

Vrtnarska pomočnika

dva, 19—22 let stara, se sprejmeta v Tambourjevi vrtnariji v Lovrani v Istri. Plača 25—30 K mesečno poleg vse hrane. Potnina se povrne. 1561

Krema za polt kot puder. Dr. A. Rixa krema iz bisernega pudra se drži 24 ur. Nihče ne opazi, če se je rabil puder. Pot, celo umivanje ne škodi. Nepotrebno je dopudravati se. Koža ne poka, nego je elastično mehka. Krema iz bisernega pudra služi obenem kot krema za kožo in polt. Zajamčeno neškodljivo. Cena škatlici K 3—, bela, rožnata in rumenkasta. Kos. dr. A. Rix, laborij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. — Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri Zlatem jellenu, drogerija A. Kanc in drogerija „Adria“. 1578

Učinkovitost vozniških koles Helical-Premier Zahtevajte krasni katalog zastoj. :: Zastopnika :: A. Cerar, Domžale; Mat. Rozman, Stožice.

Učinkovitost vozniških koles

sežije so novi modeli svetovnoznanih vozniških koles **Helical-Premier** Zahtevajte krasni katalog zastoj. :: Zastopnika :: A. Cerar, Domžale; Mat. Rozman, Stožice.

Ze od 1. 1868 sijajno preizkušeno Bergerjevo medicinsko kotranovo milo tvrdo G. HELL & COMP.

prilagojeno od najodličnejših zdravnikov, se v skoro vseh evropskih državah s sijajnim uspehom rabi proti izpuščajem vsake vrste zlasti proti kroničnim in letajem na glavi in parastitarnim izpuščajem. Bergerjevo kotranovo milo obsega 40 odstotkov lezega kotrana in se bistveno razlikuje od vseh drugih kotranovih mil, kar jih pride na trg. Pri trdovratnih boleznih se obrnite na jako učinkovito Bergerjevo kotranovo-zrepleno milo. Mlečno kotranovo milo za odstranitev vseh nečistoč polt, proti izpuščajem na koži in na glavi pri otrokih ter kot neprekosljivo kosmetično sredstvo in kopalno milo za vsakdanje rabo je: Bergerjevo glicerino-kotranovo milo. Za radikalno zdravljenje proti izpuščajem in v boleznih lasišča rabimo Bergerjevo tekoče kotranovo milo. Izvratne uspehe kot odlična kožna sredstva dosežajo nadalje Bergerjeva medicinska mila brez kotrana: Bergerjevo boraksovo milo proti ogrinam, pogam in pritožam ter kompozicije s benzoem, žveplom, žveplanim mlekom, natočenim in timolom in druga v brošuri prilagojena.

Gena komada vsake vrste 70 h s svobodnim vred. Zahtevajte pri nakupu brečno Bergerjevo kotranovo milo in boraksovo milo in glejte na tu vpedoljeno varstveno znamko in na poleg stoeči podpis firme G. Hell & Comp. na vsaki etiketi. — Odlikovano s častno diplomom na Dunaju leta 1888 in s sloto srečnje v Parizu leta 1900. Dobiva se po vseh lekarnah in sadovnih trgovinah. Na debelo: 1383 G. Hell & Comp., Dunaj, L. Silberstrasse 8. V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana, Lomazina, dolič, Ph. Mr. Josip Čičman, J. Mayr, G. Pissoli, Ubald pl. Traubmayr in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Službo v pisarni išče

gospodična večja slovenščine in nemščine v govoru in pisavi. Ponudbe pod „Pisarna/1611“ upravn. „Sl. Naroda“. 1611

Trgovski pomočnik

25 let star, samec vojašine prost, obeh deželnih jezikov zmožen, zelo dobro izvežban mešane stroke posebno dober manufakturst z večletno prakso, želi nastopiti mesto takoj a 15. majnikom kot prva moč mešane stroke, ali vodja podružnice. Vprašanja na upr. „Sl. Naroda“ pod „Dobra mot/1538“. 1574

Stranka brez otrok išče

stanovanje

obstoječe iz 3—4 sob in s pritliklinami v I. nadstropju v sredini mesta, za avgust. Ponudbe pod „Nanos“ na upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 1589

Prodaje se prav dobro ohranjeni

knjigovezni stroji

in sploh vse utenzilije, potrebne za knjigoveško obrt. Več se izve v pisarni g. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani. 1390

Lovišče.

Gospodarski odsek podobčine Studov v Bohinju odda, dne 8. junija t. l. ob 4. popoldne na domu podžupana pod Studovom, hteev. 8 samolastno lovišče na planini Jasec za dobo 5 let po javni dražbi v zakup. Lovišče meri 1510 oralov, je vzorno varovano in gojeno ter ima ugodno lego in mnogo divjadi: gamsov, srn, velikih in malih petelinov. Pojasnila daje gospodarski odsek podobčine Studov. 1608

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela s 1. majem

„Gostilno pri Kankertu“

Točila bodem pristni dolenski cviček in bizeljsko vino. — Priporočam se starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu. Z odličnim spoštovanjem

Ana Šimončič roj. Švigelj, gostilničarka. 1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

1545

Izvežban sollicitator

obenem stenograf in strojepisec, išče mesta v odvetniški pisarni. Ponudbe je poslati na upravnishvo „Sl. Naroda“ pod „Odvetniški uradnik“. 1597

Odda se več voz 1606

konjskega gnoja.

Vprašanja na: Groslav Dolenc, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

Išče se za mesec avgust

stanovanje

z 2 ali 3 sobami. — Ponudbe na gosp. prof. Jerana, Turjaški trg št. 1. 1596

Motor Neckarsulm

6 HP, model 1912 z dvojno prestavo ter priklopnim vozom, se radi odpotovanja ceno proda. Jos. Vesel, Ljubljana, Prešernova ul. 20—24. Vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Lepo stanovanje

v drugem nadstropju s tremi sobami se odda s 1. avgustom na Slov. trgu 8 (trg pred sodnijo). 1590

Na stanovanje se takoj sprejmeta

1 ali 2 gospoda.

Lepo opremljena soba s posebnim vodom in razgledom na ulico v I. nadstr. v Sv. Florijana ul. št. 21. 1590

Mali slavni ljudje.

Francija je republika; že tretjič je republika in demokratične ustanove so vsi, pa že prav vsi moči dali ljudstvu. Republika je mogoča, velika in ljudstvo je srečno in bogato, a vendar so v srcu tega naroda ostale žive nekeke monarhične tradicije. Čisto nič upanja ni, da bi Francija še kdaj postala cesarstvo ali kraljestvo, pretendentje na francosko krono so v očeh francoskega naroda samo smešni ljudje, ali vendar niso izumrle monarhične tradicije. Slava, ki jo je Francija pridobila v monarhičnih časih, vzdržuje te tradicije. Pokaži Francozu podoba Napoleona I., pa se ti ponosno vzravna in oči se mu zasvetijo, dasi pravzaprav francoska zemlja ni bila domovina tega velika, na in se v njegovih žilah ni pretakala francoska kri.

Napoleonski kult ima še danes med Francozi goreče privržence. Francoska vlada je sicer v svojem jeklenodoslednem antimonarhičnem prepričanju letos celo odrekla bagatelni znesek za vzdrževanje Napoleonovega groba in doma na otoku Sv. Helene, ali vendar se ne da tajiti, da ima Napoleonovo ime še vedno vprav čaroven vpliv na Francoze, tudi na odločne republikance. Vsaka malenkost iz njegovega življenja zanjima ljudi in tudi najneznatnejši ljudje, ki so prišli kdaj z Napoleonom v dotiko, so pri teh zadnjih vraticih prišli v zgodovino.

Zdaj je izšlo v Parizu delo, posvečeno trem slugam, kateri so bili pri cesarju na otoku Sv. Helene, ko je bil torej v pregnanstvu in so mu ti trije vendar zvesto služili. Prvo mesto med temi zavzema brivec Gautini. Ta je prišel slučajno v dotiko z Napoleonom. Zgodilo se je to na ladji »Nothumberland«, na kateri so Angleži peljali odstavljenega cesarja v dosmrtno pregnanstvo. Gautini je bil uslužen na tej ladji. Napoleon ga je zapazil, ko je Gautini na krovu nekemu mornarju strigel lase. Celo v svoji veliki nesreči si je ohranil Napoleon toliko smisla za humor, da je z veseljem opazoval, kako komično sta se vedla mornar in brivec in dobrovoljno je zaklical brivcu: Kadar boš gotov, pa pridi mene striči, a gorje ti, če ne boš dobro opravil.

Čez nekaj minut je bil brivec že pri cesarju in je začel svojo umetnost izvrševati. Toda lahko to delo ni bilo. Cesar je bil skrajno nemiren, ves čas je obračal glavo in brivca kaj izpraševal in tako se je zgodilo, da je brivec s škarjami urezal v uho.

»O, brigant,« je zaklical cesar. »Kaj mi hočeš ušesa odrezati...« Misel, da bi mu Angleži, ko so mu vzeli krono in cesarstvo, hoteli vzeti še ušesa, je spravila Napoleona v tako dobro voljo, da se ni mogel nasmejati. Od tega trenutka je brivec, ki je bil slučajno prišel na ladjo, pri Napoleonu v milosti; cesar ga je vzel v službo in ga s tem spravil v zgodovino.

Še z veliko lepšo slavo kakor brivec Gautini se more ponašati modistka nesrečne kraljice Marije Antoinette. Ravno sto let je tega, kar je ta modistka umrla v Parizu in naravno je, da je bilo ob tej stoletnici objavljenih vse polno spominov nanjo. Roza Bertinsova je igrala v pariški družbi kot modistinja v eleganciji in izvršljivi kraljice veliko vlogo. Njen modni salon je bil slaven po vsem Francoskem in prve francoske dame so bile njene odjemalke in so si to štele še v posebno čast. Roza je imela toliko naročil, da je bilo treba prave protekcije, da je sploh kaka dama mogla pri njej kaj naročiti. Roza je bila iz prav rečne rodovine. Izučila se je pri madami Fagelleovi, ki je imela znan modni salon. Seveda je morala tudi prenašati izdelane klobuke. Nekoč je prinesla vojvodinji Charterski nov klobuk — vojvodinji se je zdelo, da klobuk le ni prav tako lep ali tako aranžiran, kakor bi rada imela; to se pravi, klobuk se ji ni tako dopadel, kakor so se ji navadno dopadli klobuki iz tega salona, pa sama ni vedela, kaj bi rada. Mala Roza je bilo bistriroko dekle — videla je, da vojvodinji nekaj ne ugaja — nekaj je vprašala, a odgovor ni bil jasen — tedaj je pa kar sedla na tla, s hitrimi prsti je predrugačila aranžement in premenjeni klobuk pokazala vojvodinji. In ta trenutek je odločil vso njeno prihodnost. Vojvodinja Charterska je bila silno zadovoljna, povedala je ta dogodek princezinji Jamballovi in vsa velika aristokracija se je začela zanimati za malo modistko. In ker je bilo dekle spretno, ker je imelo izborni okus in zlasti znalo sestavljati barve — od mladih let do starosti je hodila Roza skoro vsako nedeljo v javne galerije slik gledat, kake podobe študirat, kako so na sli-

kah sestavljene barve — ker se je znala fino obnašati in tudi o pravem času delati komplimente, je kaj hitro imela svoj lastni modni salon.

Roza ni izdelovala klobukov po tujih modelih. — Roza je sama ustvarjala take modele in je nekaj let celi Evropi diktirala modo. Slučaj je nanesel, da je kraljica Marija Antoinetta dobila tak model v roke. Še isti dan je poklicala Rozo in ko je ta kraljici predložila svoje modele za novo sezono, je bila kraljica vsa navdušena. Od tega časa je morala Roza po dvakrat in po trikrat na teden v Versailles kraljici na dolga posvetovanja o klobukih in peresih in o barvah... Bila je zelo srečna in zelo zavidana in lahko bi bila dosegla veliko bogastvo, pa je imela fante preveč rada in je z njim brezsrčno zapravljala svoje sijajne zaslužke.

A časi so se kmalu spremenili in sicer tako, kakor se Rozi Bertinsovi pač nikoli ni sanjalo. Naenkrat je nastal vihar, strašen vihar — velika revolucija in giljotina je začela svojo krvavo žetev; ravno v tistih krogih je iskala žrtve, ki so pri Rozi naročevali svoje klobuke. Tiste glavice, za katere je Roza delala klobuke, so na giljotini odsekane padale v koše in kar je bilo odličnih dam, ki so rešile svoje glave pravočasno, so zapustile domovino in bežale v inozemstvo. V modnem salonu Roze Bertinsove je postalo tiho in prazno in skrb je postala v tej hiši domača. A tudi v bedi in v zapuščenosti je Roza ostala zvesta kraljici.

Zgodilo se je nekega dne, da so prišli na Rozin dom trije odposlanci revolucijskega konventa in jo začeli izpraševati in zasliševati, kaj da ve o kraljici. Toda Roza ni hotela ničesar povedati. Zaslišana je bila potem pri revolucijskem tribunalu, grozili so ji z ječo in s smrtjo, pa Roza ni ničesar izdala. A vedela je mnogo, jako mnogo pikantnih stvari; kraljica je bila lahkomisljena in brezskrbna in je pri pomerjanju klobukov svoji modistini marsikaj zaupala in izenčala. Toda Roza je bila zvesta ženska. Bila je kraljici hvaležna, da ji je pomagala do znamenitosti, zavedala se je užiti dobrot, dasi je vse zapravila, in bila je ponosna, da je uživala zaupanje kraljice in dokazala je, da je bila tega zaupanja vredna. Nobene besede niso spravile iz nje in le prav malo je manjkalo, da niso tudi njej odsekali glavo, kakor kraljici.

Revolucija je minila, a teh par let viharja je zadostovalo, da je bila Roza pozabljena. Njen modni salon ni več vzcvetel. Nastala je nova aristokracija in nova buržoazija in ta je imela svoje nove modistke. Roza Bertins, nekdanja slavna in občudovana modistka najlegantnejše vseh kraljic, je morala izdelovati klobuke za predmestne mesarice in krčmarice, da se je mogla preživljati. A tudi sedaj je ostala verna sama sebi in svojim spominom. Svetovali so ji, naj pošlje svoje klobuke na ogled prvi ženi cesarja Napoleona, a Roza tega ni storila. Nove aristokracije novopečenih grofic in vojvodinj ni hotela priznati, bili so v njenih očeh le sodrga, ki je prišla s silo in krvjo prelitjem na površje. Umrla je v aprilu leta 1813. v veliki bedi in popolnoma zapuščenosti, a njeno ime je častno zapisano v zgodovini.

Najboljša osvežilna pijača
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Čistost okusa
Šumeča ogljikova kislina
lahko prebavno,
ves organizem poživljačo.
Zaloga v Ljubljani: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Sarabon.

STOLLWERCK
ZLATO
najnovejša
čokolada
Neprekosljiva v kakovosti
in kupni vrednosti.

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na zbiru.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

Pozor! Pozor!
Dobro blago se samo hvali!

Kupite le **dober glasovir** in ne dajte se begati po kričavih reklamiranih trgovcih, ki imajo instrumente v komisiji in ki manj vredno blago na vse pretege hvale, da dosežejo večji dobiček. Jaz ne trgujem v komisiji, imam le **prvo vrstno blago** in kupujem le za gotov denar, ker se le na tak način more **dobro robo po nizki ceni** prodati. **Jamčim pisмено 10 let** za dobro kakovost svojih instrumentov. **Uglaševanje ter popravila** vseh sistemov izvršujem solidno in računam ceno.

G. F. JURÁSEK

koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev
v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Josip Stupica

jeremenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo
vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine, če obrabljene vozove in konjske oprave.

Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Avtomati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih trgov, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodaščali dobijo popust.
Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Specialna trgovina
finih
ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje :: ::

Moderno zidana, solatna loža

: hiša :

ki je še 16 let davka prosta na najlepšem kraju v Ljubljani z velikim krasno zasajenim vrtom, z 2 lepima stanovanjema po 4 sobe s kopelji itd.

se jako ugodno prodaja.

Več se poizve pri upravnistvu
»Slovenskega Naroda« 1446

FRANC KOS

Ljubljana, Sedna ulica št. 3.

Specijalna mehanična
pletilna industrija
in trgovina
za površne in spodnje
jopice, modercike, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo
Sivažni stroji od 70 K naprej,
pletilni stroj
patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 233
:: Podpirajte domačo industrijo. ::

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Bergan, primar. I. kir. odd. dož. boln.

Išče se družabnik

(kompanjon) za povečanje ključavničarske obrti in ustanovitev iste stroke trgovine v Ljubljani z deležem nekaj tisoč kron. Stvar je plodonosna in zasigurana. — Poizve se pri 1489
Zadrugi ključavničarjev v Ljubljani.

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.
Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kroat
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kroat
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kroat
1 kupon 17 kroat
stane samo 1 kupon 20 kroat

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah :: kot solidna in poštena vrlo znana ::

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vzorec gratis in franko.
Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin, :: dokler ne poznate naših cen za leto 1913. ::

Najboljši in najcenejši nakup

pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9-12,

specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

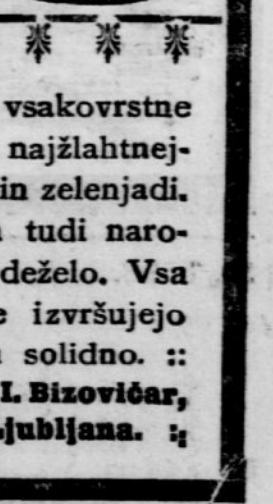
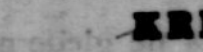
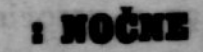
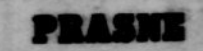
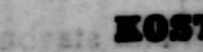
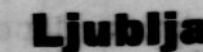
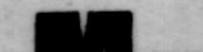
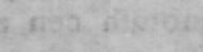
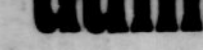
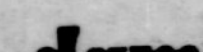
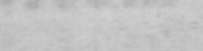
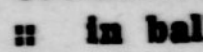
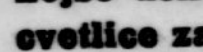
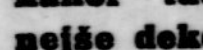
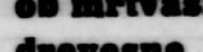
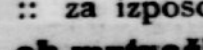
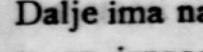
Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolizejska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago :: za izposojevanje :: ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dverane :: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetlic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. :: Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ::

Priporočamo specijalno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Krasno
KOSTUME,
PRASNE PLASCE,
NOČNE HALJE,
KRILA.
Fine
BLUZE
Moderne
STEZNIKE,
SPORTNE KAPE,
OTROŠKE CEPICE,
PERILO.

OTROŠKE obleke — obleke za **MLADENKE**

Higijenično perilo in druge potrebščine za neverojenke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Razpis službe.

Okrajna bolniška blagajna Sevnica-Kozje s sedežem v Sevnici, razpisuje s tem

službo tajnika

ki bi bila pripravna za vpokojenca: mesečna plača K 60.—.
Zahteva se popolno znanje slovenščine in nemščine in sposobnost za to službo. — Varščine je položiti K 600.—, ki pa se lahko z vknjižbo na poslastvo ali z dobrim poročvom nadomesti.
Prošnja je vložiti do 1. junija t. l.

Sevnica, dne 16. aprila 1913.

Načelnik
Karel Cimpršek.

Priporočila se

modni salon damskih in vseh vrst slamnikov.

Najnovejša dunajske in pariške oblike.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Cene nizke! Postrežba točna in solidna!

Pismena naročila se odpremijo obratno.

Z odličnim spoštovanjem

A. Adamič, Kranj.

1016

Št. 787.

RAZGLAS.

1473

Podpisano mestno županstvo naznanja, da se bo
dne 13. maja 1913 ob 11. uri dop. v mestni pisarni vršila
javna dražba za oddajo pobiranja šotornine in prostornine
ob sejnih in tržnih dnevih v Novem mestu za dobo treh let,
to je od 1. junija 1913 do 31. maja 1916.

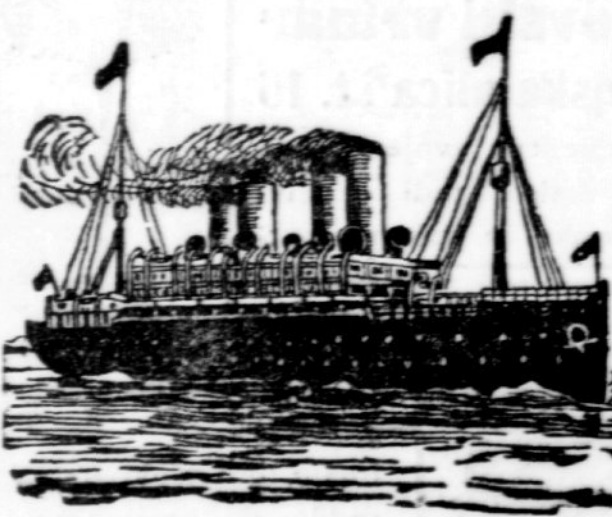
Izključna cena je 5000 K. Dovoljene so tudi pismene ponudbe, vložene
do 13. maja 1913 do 11. ure dopoldne, katerim pa mora biti priložena varščina
10%, izključne cene v gotovini, hranilničnih knjižicah ali vrednostnih papirjih.
Dražbeni pogoji so na vpogled med uradnimi urami v mestni pisarni.

Mestno županstvo Novo mesto,
dne 19. aprila 1913.

Zupan: Rosmann.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse
razrede dobiš edino pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna
pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice, nasproti
gostilni pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v staro
domovino po najnižji ceni. Izdaja
vozne listke po vseh železnicah
za prirejanje zabavnih in romar-
skih vlakov. Vsa pojasnila istotam
brezplačno.

Št. 8522.

Razpis.

1521

**Za zgradbo železobetonskega mostu
v Kokrici pri Kranju**

na 18.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne po-
nodbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za
posamezna poračunana dela naj se predložijo

do 19. maja t. l. ob 12. opoldne podpisaneu deželniemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, do-
poslati je zapečateni z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu v
Kokrici“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na
višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo po-
nudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu (Turjaški trg št. 4) v uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 26. aprila 1913.

Perje

za postelje in puh

priporočila po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1848.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

*** JOS. REICH ***

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

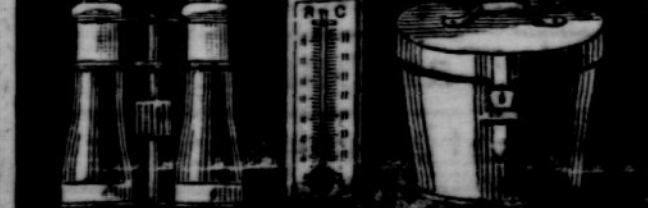
Fr. J. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

IZPRAŠANI OPTIK.

NAJVEČJA ZALOGA OČAL, ŠOIPALNI
KOV. TOPLOMEROV, ŽAKOMEROV,
DALJNOGLEDOV, ZEIL. BUSCH, GOERZ
UD. MIKROSKOPIJ, INSTRUMENTOV
ZA INŽENIRE, FOT. TD.

LEKAVNICA Z LEK. FRIGONIM
G. RATOM. S. K. W. E. D. Z. E. A. C. H.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporočila po tvorniških cenah kot
najboljše branilno orodje avtom. žepne
pištole, točno zastreljene sistemov
„Browning“, Steyr“, „Mauser“ in
„Bayard“ samokresli najbogatejša iz-
bire že od K 5-50 naprej, floberli in
karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd.
Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Triumph-
Štedilnike, peči,
trajnogoreče vloge,
(za uzidat v lončene peči)

Ustvarjena znamka

ceniki zastoj!

Do laurij nastopi se vsakemu razprani jo.

Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najsposobnejša slovenska tvrdka in iz-
posojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska
trgovina vsega glashenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnijske

»Zvezda« nasproti : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Klavirji, pianini in harmoniji
najslovičnejših svetovnih tvrdk
Bösendorfer, Rudolf (ne An-
ton) Stelzhammer, (najboljši
: angleški sistem sedanosti),
Höhl & Heitzmann (neprekos-
ljivi pianini z Lexovo mehaniko),
Bratje Stingl, Czapka, Laub &
Gloss (koncertni 7/4 okt. pianini)
in Höpfer (amer. harmonij od
90 K naprej), imam le jaz, njih
edini zastopnik za Kranjsko v
velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov).
Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno
cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od K 15 naprej prvovrsten in-
strument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo.
Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamena najugodnejša. Uglasevanje in popravila sol. in ceno.
Nobena druga tvrdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj
ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev in harmonij nikomur v zalogo kako
edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake rezije

Št. 8385

1522

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za Bled in okolico

na okroglo 563000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom
javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen in
na podlagi teh izračunjenega skupnega zneska naj se predložijo do

26. majnika t. l. ob 12. opoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, do-
poslati je zapečateni z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda
za Bled in okolico“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni; navesti je tudi doba-
višča cevij, armatur in cementa.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu v navadnih uradnih urah, kjer se tudi dobe proti plačilu K 7—

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 26. aprila 1913.

Št. 8545

1544

Razpis.

**Za zgradbo zavarovanja okrajne ceste Tržič-Kovor
na Kovtrnci pri Tržiču**

na okroglo 6500 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne
ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali do-
plačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote
naj se predložijo

do 13. maja t. l. ob 12. opoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, do-
poslati je zapečateni z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe zavaro-
vanja okrajne ceste Tržič-Kovor na Kovtrnci“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo po-
nudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu, Turjaški trg št. 4. v uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 29. aprila 1913.

PFAFF-ovi šivalni stroji

12 različnih vrst za domačo porabo in obrt od navadne solidne do najmoderneje luksuzne opreme. Na novo industriiran šivalni stroj št. 101 in 102, do 3000 vbojajev v eni minuti.

Tek strojev na kroglice, 10letno jamstvo, komur je stroj nepoznan, dobi ga 1 mesec na poskušnjo. — Ceniki brezplačno. 879

Zaloge: Ljubljana, Sodna ulica, Kočevje 240. Zastopnik: Fr. Tschinkel. Pouk v umetnem vezenju brezplačno. — Zastopniki se iščejo.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roke raznim špekulantom in ne dajte se premotiti

pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si še niste ogledali mojo veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

ES-KA IN ADLER KOLES.

Izvolite si torej ogledati in prebrati se bode, da se najbolje in primerno najcenejše kupi samo pri domači, strogo solidni trgovini

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet) nasproti Kolizeja.

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

E 22/13/10.

1429

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju g. Josipa Seidla v Spodnji Šiški, zastopanega po gosp. odvetniku dr. M. Pircu v Ljubljani bo

dne 16. in 17. majnika 1913

vsak dan dopoldne ob 8. uri na Veliki Loki in v okolici na licu mesta parcel

dražba zemljišč

vl. št. 21 in 212 kat. obč. Velika Loka, to je hiše št. 34 na Veliki Loki z obče znano gostilno ne daleč od kolodvora z gospodarskimi poslopji z zemljiškimi parcelami in s pritlikavo vred, ki sestoji iz pohištva in nekaj gosp. orodja.

Nepremičninama, ki ju je prodati na dražbi, je določena vrednost na 60.471 K 04 h, pritlikavi na 802 K 04 h.

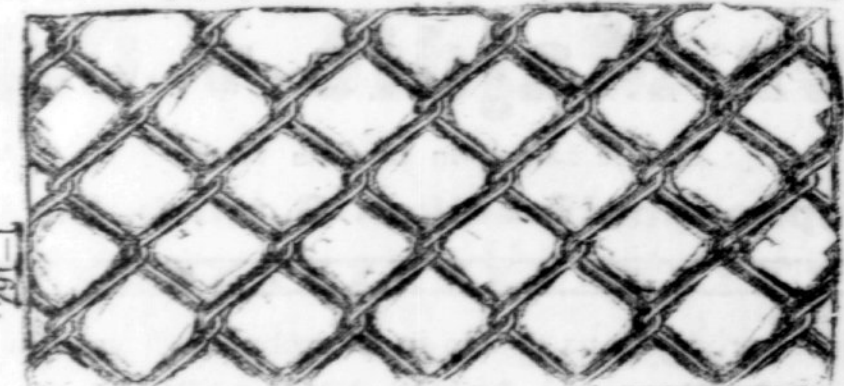
Najmanjši ponudki znaša 40.994 K to je nekaj malega več nego 2/3 cenilne vrednosti; pod tem zneskom se ne prodaja.

C. kr. okr. sodnija Trebnje, odd. II.,

dne 6. aprila 1913.

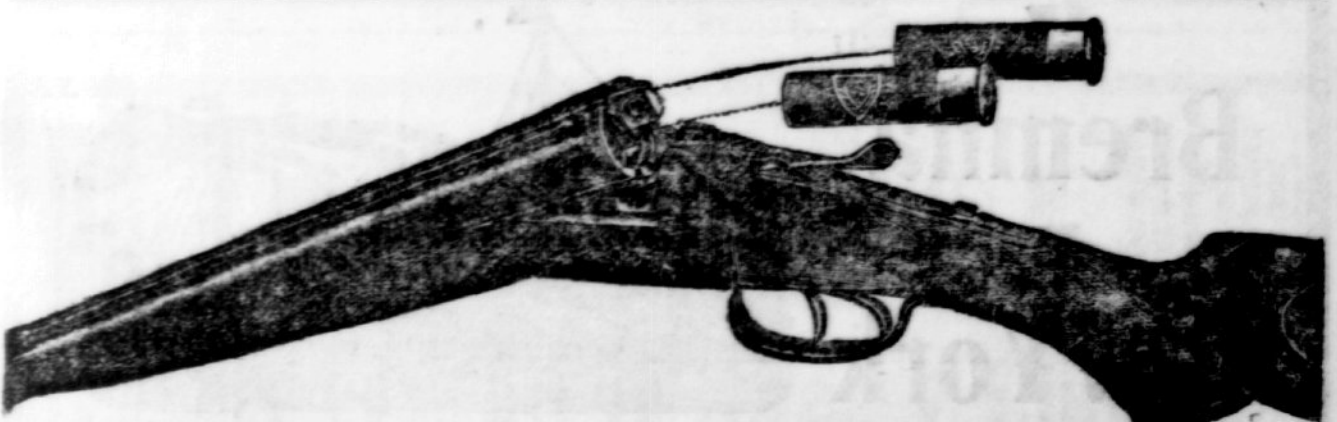
Štiriloglate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, za voliere, okenske mreže ter mreže za pesek in gramoz, dalje materiala za ograjevanje, različnih delovstev, kot so: bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šesteronast, v ognju pocinkana strojna žičasta pletenina za varstvo proti zalozem, nasajka, fazanarije, voliere, lawn-tenise, Rabitzve stene, monirsko stavbe, žičaste in ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobe, probnice, pročelja in balkone ter vsa zadnje fabrikate dobivajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tvornica stolarskega in klobučevinastega blaga.
Vzorci in vsa pojasnila gratis in franko.

Ljubljana

Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino preste.

Največja zaloga novih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjših

žimo.

M. Pakič

v Ljubljani.

Naravnost naročbam se pošlje s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1.80.

Zoper kašelj, zaslizečnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo preizkušeno in mnogostoransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijeve specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolnišniških blagaj.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čižmár

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

POZOR!

POZOR!

Cvetlični salon Viktor Baht

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Baht.

Brzojavi: Baht, cvetlični salon, Ljubljana.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

J. Rozman, Kranj, Glavni trg.

Denarni promet: 1389

Izposlovanje hipoteknih, osebnih in trgovskih posojil in kreditov. — Prevzem kapitala in njih pupilarno varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Bančno-komisijne zadeve.

Informacijske zadeve: Izdaja običajnih trgovskih in obrtnih informacij. — Specijalna kreditna izvestja.

Inkasno zadeve: Izvensodno izterjevanje trgovskih terjatev.

Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

Strogo stvarno poslovanje. — Opravnina zmerna. — Prospekti na razpolago. — Pri pismenih vprašanjih so priložiti znamke za odgovor. ::

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavnica K 8.000.000.

Delniška glavnica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, prideleke itd.;
- proti požarnim škodam poljske prideleke in klajo v poslopljih in kopcah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti: da je glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjena zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odsej stev. 35,

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, čimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apne.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg vefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, mornarskega, pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 5-50, 4 K, Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prilaga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremakljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzor. cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izbor

dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

POZOR! Ker izdelujejo enako se glaseče, ničvredne ponaredbe, zahtevajte torej izrecno **GOZDNI BISER** iz izdelovalne gozdne bisere, Brno-Hruvovice.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Ustanovljeno
l. 1842.

Telefon
številka
154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Imate li peska?

Upotrebite ga mešanega s cementom za

zidne kamene, strešno opeko, votle kotle, cementno
zidno opeko, hodniške plošče, cevi, stopnice itd.

Mi dobavljamo

vse stroje in oblike za to donosno industrijo.

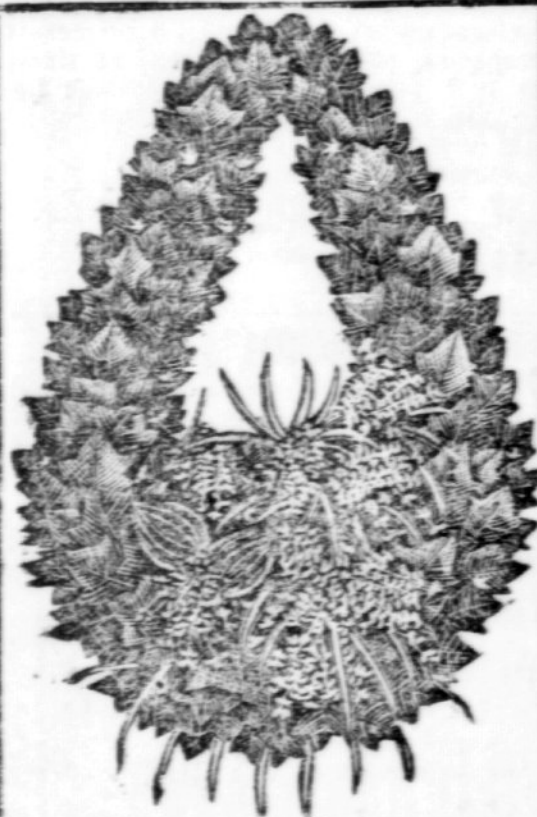
Tvornica strojev

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Obisk dobrodošel.

Korespondenca češka.

Katalog št. 24 zastonj.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi
vjudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

== Cene brez konkurence. ==

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2—60 K
komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

FR. IGLIČ Ljubljana, Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadst.

ELEKTROTEHNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA PREJE KOLBEN IN DR. PRAGA-VYSOCANY

Dinamo stroji in električni motorji. —
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. — Električni
obrat vseh vrst. — Ventilatorji. — Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. — Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. — Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
— Točna, cena in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih tvrdk. — Vse
potrebe za instaliranje. — — — —

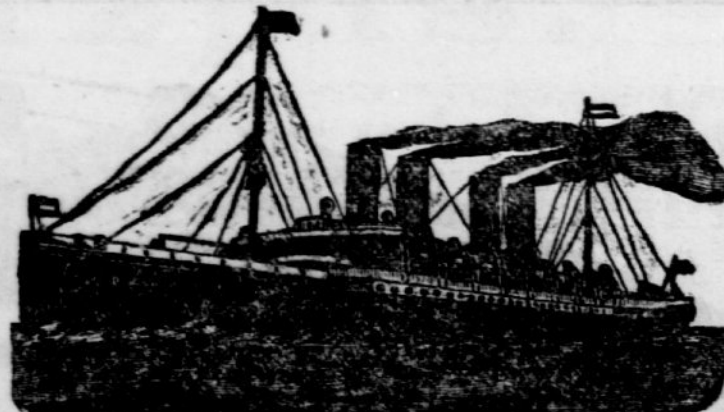
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz 3411

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo,
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naša družba posebno
ugodno in izredno ceno čez Čulveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Berite!!

Luserjev oblič za turiste.

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev oblič za turiste po K 1-20 najboljši in najzanesljivejši sredstvo proti kurjim ušesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga L. Schwenk, lekarna, Dunaj, Meidling. — Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliča za turiste. — Pozor pred ponaredbami.

Obleke po meri B. Götzl Ljubljana

najnovejše oblike pri: Mestni trg 19 — Stari trg 8.

315

48 urah
ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolov, iztok, kapavico, bolezen v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatli za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris. Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Letna prodaja 600.000 lokomobila.

HENRIK LANZ MANNHEIM

Pisarna Dunaj, VIII. Laudongasse 9. Tel. 18.881b.

Lokomobile z ventilno zavoro

Sistem „LENTZ“

Za vročo paro najbolj pripraven parni stroj.

Dela do 1000 PS.

Preprosta postrežba. Največja varčnost.

Oblik inženirja in poudarbo brezplačno

Lov obč. Ježica

se odda za 5 let v najem

dne 5. maja ob 10. uri dopoldne pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani soba šte. 2.

Pojasnili se dobe že zedaj istotam. K dražbi se vabijo vsi prijatelji lova.

Samo enkrat v življenju!

50.000 spalnih odej po K 1-95

določenih za eksport na Balkan, pa zaradi vojne zadržanih, iz pristne brnske himalajske volne, okoli 200 cm dolgi in 130 cm široki, prekrasen pasast vzorec s prav lepimi različno barvastimi bordurami se samo kratak čas prodaja za polovično izdelovalno ceno K 1-95 komad. Te himalajske spalne odeje so vredne dvojnega denarja in se samo dokler bo kaj zaloge prodajajo po nastopnih senzacijskih cenah.

1 himalajska spalna odeja stane samo	K 1-95
3 himalajske spalne odeje stanejo samo	K 5-70
6 himalajskih spalnih odej stane samo	K 11.—

Edina prodaja po povzetju: 1582

M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hiessgasse 13/23.

Soboto, nedeljo, praznike vso noč odprto.

Kavarna „EGIA“

se priporoča slavnemu občinstvu. Zagotavlja najboljšo pijačo in točno postrežbo. — Na razpolago raznovrstni politični in :: ilustrirani časopisi. Dva moderna Seifertova biljarda. ::

1406 Jos. Cufer, kavarnar.

Kavarna „EGIA“

Soboto, nedeljo, praznike vso noč odprto.

Avstro-Amerikana

Potniki v Severno in Južno Ameriko se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Trst — New York, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopel itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.

Voznja iz Trsta v Kanado: 31. maja Polonia. Cena 120 K.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

V Celju, v mestu, se takoj odda stara 1487

specerijska trgovina.

Lepa prilika se nudi tudi takim, ki želijo, da koncesija ostane kakor je sedaj. — Naslov: „Cvetoča prilika“, poste restante, Celje.

Seydlin

Najbolje za zobe

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Iverna iz Trsta dne 29. aprila 1913.
Saxonia iz Trsta dne 18. maja 1913.
Pannonia iz Trsta dne 28. maja 1913.
Carpathia iz Trsta dne 4. junija 1913.

iz Liverpoola:

Campania dne 3. maja, 7. junija, 26. julija 1913.
Mauretania 10. in 31. maja, 21. junija 12. julija 1913.
Caronia dne 17. maja, 14. junija, 19. julija 1913.
Carmania dne 24. maja, 5. julija 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškova ul. 25
Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Ghega 8, pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. — Cene: III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 120 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Keil^{ov} lak

1137 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.

Skofja Loka: Matej Žigon. Idrija: Valentin Lapajne. Crnomelj: Anton Zirc.
Radovljica: Oton Homan. Kamnik: I. Petek. Kranj: Franc Dolenz. ::
Novo mesto: Ivan Picsek. Kočevje: Franc Loy. ::

1542

Najboljši šivalni stroj sedanosti je le

„PFAFF“

10letna garancija. Brezplačen pouk v vezenju.

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej) :

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej) :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob :: v različnih najnovejših slogih. ::

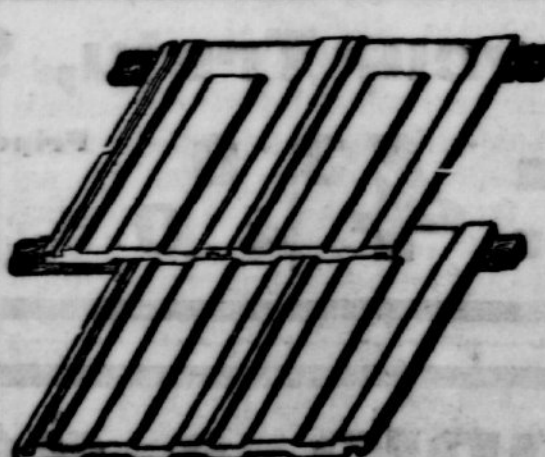
Vsakovrstno drugo pohištvo. Priznana solidno blago ter najnižje cene. Zajemeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice :: različne kakovosti. ::

Velika izbira 3408 otroških vozičkov, vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Parna tovarna opeke v Brdu

p. Vič, tvrdke I. Knez v Ljubljani

priporoča svoje izdelke strojne zidne in vsakovrstne zarezne strešne opeke

garantirano dobre in trpežne kakovosti po znižani ceni.

Vzorce pošlji brezplačno. 579 Sprejema zastopnike.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912: K 214,160.979.—.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjizice 31. marca 1913: K 69,764.755.—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroko spadajočih transakcijah vsakdo brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja-varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promene za vsa števila. Izplačila in nakasila v Ameriko in iz Amerike.

1660

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga, ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in **močvirne kopeli**. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborno in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava**. 1178

!! 500 kron !!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec korena mazilo »Ria« ne odstrani brez bolečin v 3 dneh kurjih oči, bradavic in otiščancev. Lonček z jamstvenim pismom 1 krono. — Komoni, Nošice (Kaschau) I. Postfach 12/64, Ogrsko. 616

MARXOVE EMAIL

In glazure za tla izborne specialite, ki se hitro suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake
Ludvika Marxa
pri trvdki brata Eberl, Ljubljana

Vinko Majdič valični mlin v Kranju

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmi izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedossegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
V Ljubljani, Cerklji, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spljetu, Ercegovcu, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Tridentu.

Brzo javi: Valični mlin, Kranj.

Ure, verižice, uhani, prstani, obeski, zaplestnice itd. itd.

Edina zaloga ur z lastno znamko

„Tup“

Najstarejša birmanska darila!

Najstarejša domača trvdka

Lud. Černe
juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
„Ceniki zastoj.“

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ZIDOVSKA ULICA 3

3 naznanja in priporočila častitim damam tu in na deželi svojo krasno izbiro ravnokar došlih

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Cene brez konkurence!

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12.50—16.50.

Avtomobilna zveza

Idrija - Logatec, kolodvor.

Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije: Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj ob 7.50 zjutraj
12— opoldan 1.40 popoldan
3.30 popoldan 5.10 popoldan

Cene z avtomobilnim umnihusom:
4649 I. razred II. razred
za osebo za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno K 3— K 2—
Idrija - Godovič 1.50 1—
Godovič - Hotedršica 1.50 1—
Hotedršica - Logatec 1.50 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

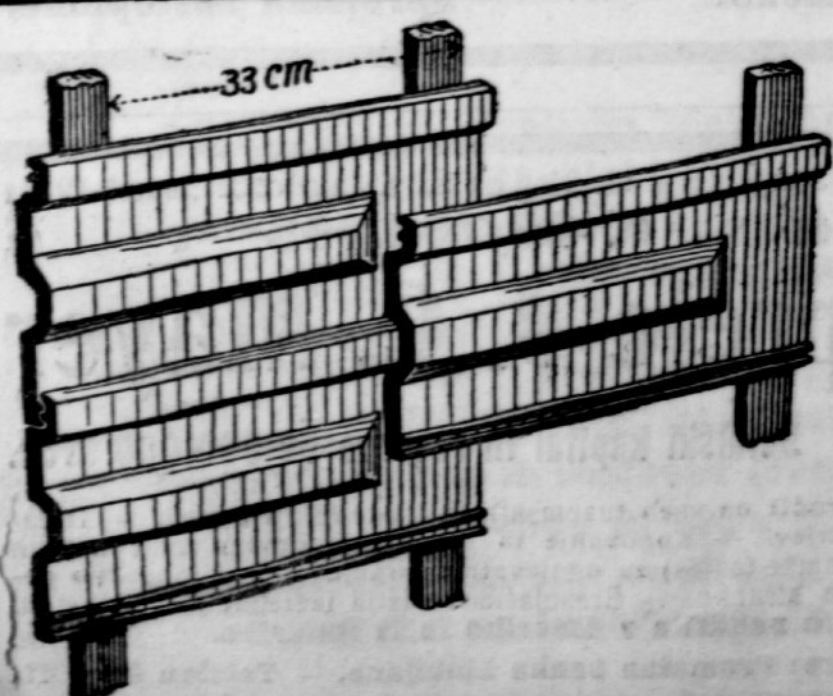
Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih :: 4 3/4 0/10

Priporočila promese: zemljiških srečk II. em, a 6 K k žrebu 5. maja 1913. Glavni dob. 60.000 K; zemljiških srečk I. em, a 6 K k žrebu 15. maja 1913. Glavni dob. 90.000 K; Ogrskih premijskih srečk k žrebu 15. maja 1913; cele a K 20 —, Glavni dobitek 200.000 K; polovica a K 10.50. Glavni dobitek K 100.000.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo posliemo takoj vante in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.